

กป

3

2536

ที่จะลึก

ครบรอบ ๔ ปี

ศาลจังหวัดสมุทรปราการ

ภาคคดีเยาวชนและครอบครัว

สป

3

2536

๓๐ เมษายน ๒๕๓๖

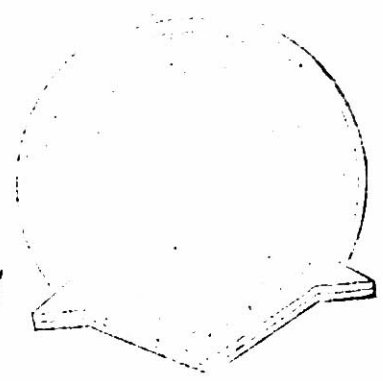
ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยธรรม
(www.library.coi.90.th)

เลขทะเบียน 479

เลขหนังสือ 3 2536

วันเดือนปี 15 ส.ค. 2544

อาเศียรพาทราชสดุดี

พร้อมจิตประณตและอภิวาท	บรรบาทพระทรงศรี
เรียงร้อยและสรรพจนมี	มนน้อมมโนตาม
เคียงคู่ประโลมมหทยชน	กลั่นระรินคาม
เพียงสุรย์และจันทรรัจจิราม	ปฐพีสว่างพลัน
เมตตาการุณ ฦ คณะราชบุร	ปิยนาด ๑ เลกสรรค์
แผ่ปกพสกนรอนันต์	ฤดีปลื้มและเปรมใจ
โครงการพระราชดำริก็มาก	พระล้าบามีปราศรัย
ทั่วเขตประเทศพมณไกล	ประจักษ์ตามประชาเปรม
พระคุณพระปกศิริเกล้า	ชนน้าวกมลเอม
ยามแย้มพระสรวลวาทเกษม	ทวิปลื้มฤดีมน
สรวมศรีพระไตรรัตนฤทธิ	๑ ประสิทธิ์ประสาทผล
เพ็ญล้ำพลาสุขอนันต์	ยศยิ่งทวีคุณ
ยืนยงพระชนม์ศตพระพรรษ	ภยผันและทุกขสูญ
ที่ร่วมสยามนรประยูร	จิรกาลนิรันดร์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
(นางสาวสุกัญญา อรุณชาติ ร้อยกรอง)

พระวรวงษาที่นัดตามาตุอาศิรพจน์

อินทรวีเชียรฉันท์ ๑๑

๐ บังคมพระองค์โสมฯ
ยิ้มแย้มสยามยล	สิริโฉมประโลมชน
กรณียกิจงาม
๐ ทรงธรรมบำเพ็ญผล
ซึ่งน้ำพระทัยงาม	ยุวชนก็ล้นหลาม
“กรุณา” นิราศทุกข์
๐ ปกเกล้าพระ “เมตตา”
“ปราณี” ฤดียุค	จริยาจะพาสุข
คติยึดประพฤติดี
๐ องค์เอก “อุเบกขา”
ทุกบ้านประสานมี	“มฤตดา” สุราศรี
อธิคุณพระอุ้นทรง
๐ ขอจงเจริญสุข
อิมเอมเกษมสรวง	ชนะทุกภยาปวง
จิรมันนิรันดร์เทอญ.

เกล้ากระหม่อม

ศาลจังหวัดสมุทรปราการ

แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

(นายสุรจิต หิรัญพงศ์คำ ร้อยกรอง)

สาส์น

จาก

ประธานศาลฎีกา

การที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ได้เปิดดำเนินการมา ครบ ๔ ปี ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖ นั้น ผมมีความรู้สึกยินดีมาก ด้วยทราบว่ากิจการของศาลจังหวัดสมุทร-ปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้อำนวยความยุติธรรมให้แก่เยาวชนและผู้เกี่ยวข้องด้วยดี เสมอมา อันยังประโยชน์แก่ราชการศาลและกระทรวงยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง

ในโอกาสนี้ ผมขออวยพรให้ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวมีแต่ ความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป กับขอให้ท่านผู้พิพากษา ท่านผู้พิพากษาสมทบและข้าราชการของ ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวประสบแต่ความผาสุกมีความเจริญก้าวหน้าทั้ง ในด้านราชการและส่วนตัวยิ่ง ๆ ขึ้นไป

(นายประมาน ชันเชื้อ)

ประธานศาลฎีกา

นายประมาณ ชันชื้อ
ประธานศาลฎีกา

สาส์น

จาก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เป็นที่ยอมรับกันว่า “เยาวชน” เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญของชาติ เพราะเป็นผู้ที่จะรับภาระในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญวัฒนาสถาพรสืบไป แต่การที่เยาวชนจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และมีความพร้อมที่จะรับภาระอันยิ่งใหญ่ในภายหน้าได้นั้น จำต้องได้รับความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ที่จะช่วยกันอบรมบ่มนิสัยและแนะแนวในทางที่ถูกที่ควร ตลอดจนให้โอกาสแก่เยาวชนที่กระทำโดยหลงผิด ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ศาลแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว จึงนับเป็นอีกหนึ่งหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสร้างเสริมและพัฒนาเยาวชนดังกล่าว โดยการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่เยาวชนซึ่งบังเอิญมีปัญหาต้องขึ้นศาล ให้ได้รับความยุติธรรมตามกฎหมายโดยมุ่งไปในทางที่จะบำบัดแก้ไข ประคับประคอง ให้เยาวชนกลับตนเป็นพลเมืองดีของชาติ ยิ่งกว่าที่จะมุ่งปราบปรามให้เช็ดหน้า เพราะเยาวชนนั้นความคิด สติปัญญายังไม่สมบูรณ์เติบโตเต็มที่ อาจกระทำการใด ๆ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงสมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้เยาวชนเหล่านั้นกลับเข้าสู่สังคมได้ตามปกติ อันจะได้เป็นกำลังสำคัญของชาติสืบไปในอนาคต

ในโอกาสที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ได้เปิดดำเนินการมาครบ ๔ ปีในปีี้ ผมขออวยพรและเป็นกำลังใจให้ท่านผู้พิพากษา ท่านผู้พิพากษาสมทบ และข้าราชการธุรการทุกท่าน ตลอดจนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จงประสบความสำเร็จในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ และมีพลังจิตอันเข้มแข็งในอันที่จะร่วมกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่เยาวชนด้วยดีตลอดไป

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นายสุวิทย์ คุณกิตติ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สาส์น จาก ปลัดกระทรวงยุติธรรม

เด็กและเยาวชนในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า การดูแลอบรมที่ดีจะมีผลให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า จึงนับได้ว่าวัยแห่งการเป็นเด็กและเยาวชน เป็นวัยแห่งพื้นฐานและเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตอย่างแท้จริงครอบครัวหรือผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่อันสำคัญที่จะประคับประคองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเดินไปในทางที่ถูกที่ควร แต่ครอบครัวที่มีปัญหา ไม่อาจทำหน้าที่ดังกล่าวได้ จึงเป็นหน้าที่ของสังคมที่จะให้แนวทาง คำแนะนำตลอดจนการชี้แนะในสิ่งที่ถูกที่ควรแก่เด็กเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์และความเหมาะสมทั้งปวง ที่เด็กควรจะได้รับ อันจะส่งผลกระทบในด้านดีต่อสังคมเป็นส่วนรวม

การร่วมมือและการประสานงานระหว่างคณะผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบ ข้าราชการในศาล และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกับคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน และชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยแก้ไขเด็กและเยาวชนที่หลงผิดให้กลับตัวเป็นคนดี ไม่ว่าจะเป็นระหว่างที่เด็กและเยาวชนรับการฝึกอบรมอยู่ในสถานฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือระหว่างรับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ภายหลังปล่อย และการเผยแพร่งานของศาลเยาวชนและครอบครัว หากกระทำอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมสามารถส่งผลให้การแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่หลงผิดให้กลับตนเป็นคนดีประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

ในโอกาสที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้เปิดดำเนินการมาครบ ๔ ปี ผมใคร่ขอขอบคุณผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบ เจ้าหน้าที่ธุรการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนที่ได้ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขันยังประโยชน์แก่งานศาลและประชาชนโดยทั่วกัน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ทุกท่านและครอบครัวจงประสบแต่ความสุข ความเจริญ ทั้งในหน้าที่การงานและชีวิตส่วนตัวตลอดไป

(นายสุประดิษฐ์ หุดะสิงห์)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายสุประดิษฐ์ หุตะสิงห์
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

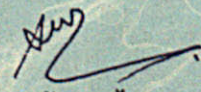
สาส์น

จาก

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แม้จะไม่ใช่ศาลเยาวชนและครอบครัวแบบเต็มรูป แต่ก็เป็ศาลเยาวชนและครอบครัว ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ และได้เปิดดำเนินการมา ๔ ปี ซึ่งเมื่อดูจากสถิติคดีแล้วปรากฏว่า ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว มีคดีที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลมากเป็นอันดับ ๒ รองจากศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ด้วยความเอาใจใส่ขยันหมั่นเพียรและความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบ ข้าราชการธุรการ และข้าราชการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ทำให้การดำเนินงานของศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เจริญก้าวหน้าและพัฒนามาเป็นลำดับ อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน โดยเฉพาะในการในการช่วยกันอบรมแก้ไขฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด เพราะเด็กและเยาวชนนับได้ว่าเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศ และจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในวันหน้า นอกจากนี้ยังช่วยคุ้มครองส่วนได้เสียของผู้เยาว์หรือคุ้มครองและช่วยเหลือสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันสำคัญ เพราะหากครอบครัวมีปัญหาแล้วจะส่งผลกระทบต่อบุตรซึ่งเป็นผู้เยาว์ได้

ในโอกาสที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เปิดดำเนินการมาจะครบ ๔ ปี ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖ นั้น ผมขอแสดงความยินดี และส่งความปรารถนาดีมายังคณะผู้พิพากษาผู้พิพากษาสมทบ เจ้าหน้าที่ธุรการศาลและสถานพินิจ คณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนทุกท่านจงประสบแต่ความสุขความเจริญ และมีกำลังใจที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหของเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และช่วยกันแก้ไขปัญหาคอครอบครัวที่มาสู่ศาลให้สำเร็จลุล่วงไป

(นายตัน เวทไว)

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

นายตัน เวทไว

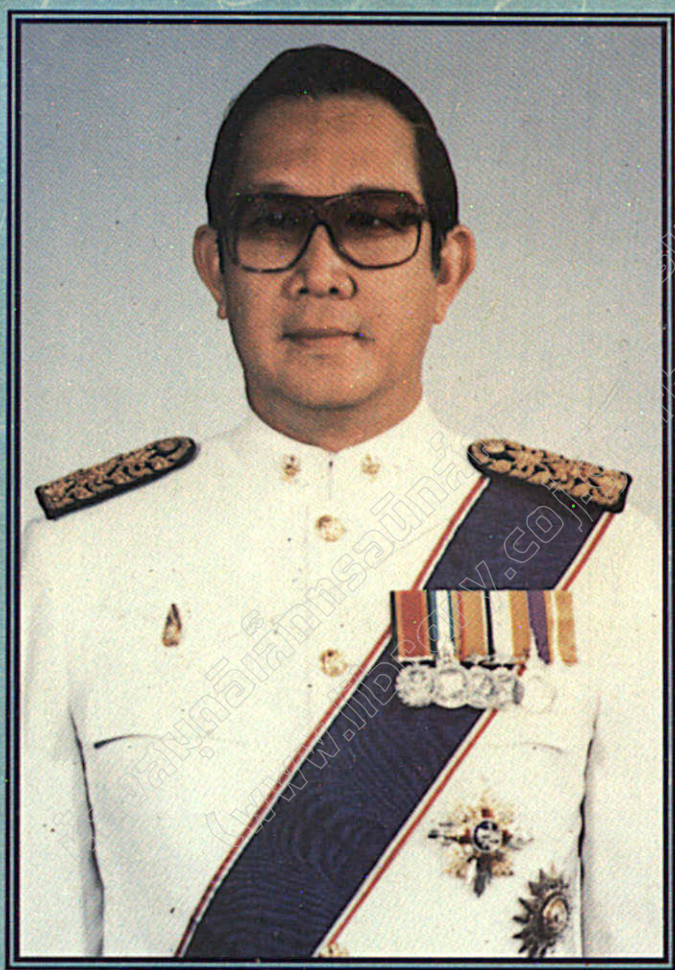
อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

นายสมพล สัตยาอภิธาน
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน
และครอบครัวกลาง

นายสถิตย์ ไพเราะ
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน
และครอบครัวกลาง

นายสัญญา สิงหกะ
อธิบดีผู้พิพากษภาค ๑

นายกมล เพียรพิทักษ์
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑

นายวิชา มหาคุณ
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑

นางสิริรัตน์ จันทรา
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายสุวิทย์ พรพานิข
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางปิยนุช ช่างรังษี
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางสาวสุมาณี ทองภักดี
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางจรรยา วีระเรืองรัตนา

ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง
ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางสาวรุ่งกานต์ ศรีตระกูลชัย

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดนครสวรรค์
ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายอวยชัย เบ็ญจะมโน

จำลองจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางสาวโรชน ประสงค์ดี

รองจำลองฝ่ายคดี

นางพนิตทิพย์ เจนนพกาญจน์

รองจำลองฝ่ายประชาสัมพันธ์

เจ้าหน้าที่ศาลฯ

นายมงคล ศรีวิไล

ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชน จังหวัดสมุทรปราการ

นายนิพนธ์ ปัทมินทร์

หัวหน้าฝ่ายคดี

เจ้าหน้าที่สถานพินิจฯ

นางศิริกาญจน์ จันทนะภัก

หัวหน้าฝ่ายแรกรับ

เจ้าหน้าที่แรกรับฯ

คณะผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดสมุทรปราการ

แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว รุ่นที่ ๒

๑ พฤษภาคม ๒๕๓๔-๓๐ เมษายน ๒๕๓๗

คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีย
ประธาน

นายจรรุญ ยังประภากร
รองประธานฝ่ายกิจกรรมพิเศษ

นายไสรินทร์ วิเศษสมบัติ
รองประธานฝ่ายบริหาร

นางกฤติกา สุนทรสารทูล

นายกำพล ลำฟ้าเรีงรณ

นางจรรยา รัศมีแพทย์

นางฉัตรสุดา จันทรดียั้ง
เลขานุการ

นางดวงจันทร์ โฉมทองดี

นางธิดา จันทรเพ็ญ

นายเนนทร์ บุรณสมภพ

นางนิรมล พานิชวัฒน์
ปฏิภม

นางบวรพรรณ รัฐประเสริฐ

นางบุปผา นวกุล
ผู้ตรวจสอบบัญชี

นางบุษบง มาพบพันธ์

นางเบญจา ปิยสิริานนท์

นางประภา วงศ์แพทย์

นางพรณสิริ ช่วยปลอด

นางยุพเยาว์ เรืองจรงพงค์

นางรมณีย์ สุทธิเทศ

นางเรือนแก้ว กุญยกานนท์ แบรนดท์

นางลำยอง หะรินสุต

นางศรีพงศ์ ศรีเสริมวงศ์

นางสมทรง ชนะมา

นายสงวน จันทรานุกูล

คุณหญิงสงวนศรี จันทรางศุ

นายสนั่น เพชรบัณฑิต

คุณหญิงสุคนธ์ ชลออยู่

นางสุดา ศึกษากิจ

นายสุรจิต พิชญ์พงศ์สา

นายสุเทพ วงศ์แพทย์

นางสุนิธิ จุลกะเคียน

นางสุรติ ช่างรังษี
เหรียญก

นางวนิดา ปาโรดม

นายอดินันท์ แสงศิริ
ประชาสัมพันธ

นายอดิศร พิพัฒน์วานิชย์

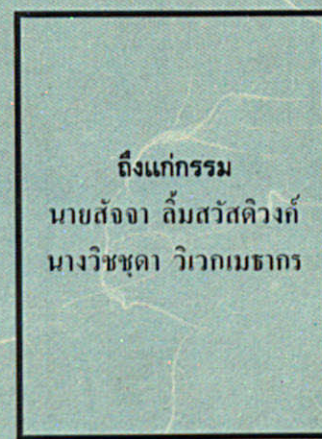
นางอัจฉรมย์ วรรณะภัก
สาวดีการ

นางอัจฉริยา อนุรุธิกร

คุณหญิงอำไพ สุญาณเศรษฐกร

ถึงแก่กรรม
นายสัจจา ล้อมสวัสดิวงศ์
นางวิชุดา วิเวกเมธากร

ที่ทำการศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ห้องพิจารณาคดีอาญา

ห้องพิจารณาคดีแพ่ง

ห้องพักผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ผู้พิพากษา และผู้พิพากษาสมทบ

การสัมมนาผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนคดีเยาวชนและครอบครัว
เกี่ยวกับคดีเยาวชนและครอบครัว

คณะผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
เข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสเฉลิมพระนาม
เป็น “พระเจ้าวรวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชทินนิตามาตุ”

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีฯ
ประทานอนุญาตให้คณะผู้พิพากษาและผู้พิพากษา
สมทบเข้าเฝ้าเพื่อรับประทานเข็มที่ระลึกอักษร
พระนามย่อ สส.

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีฯ
ทรงพระกรุณาเสด็จไปประทานเลี้ยง
อาหารกลางวันและประทานสิ่งของแก่
เด็กและเยาวชน ณ บ้านมูทิตา

การสัมมนาผู้พิพากษาสมทบ
ศาลเยาวชนและครอบครัว
ทั่วราชอาณาจักร
ณ จังหวัดสงขลา

คณะผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
จัดเลี้ยงแสดงความยินดีต่อ
ฯพณฯ มรว.อดุลกิติ์ กิติยากร
เนื่องในโอกาสได้รับพระมหากรุณาธิคุณ
โปรดเกล้าฯ
ให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี

คณะผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชน
และครอบครัวร่วมกับคณะผู้พิพากษา
สมทบศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา
มอบทุนการศึกษาและทอดผ้าป่า
ของ ฯพณฯ มรว.อดุลกิติ์ กิติยากร ณ จังหวัดสงขลา

กิจกรรมของคณะผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
ในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
"บ้านมัทธา"

าพณา มรว.อดุลกิติ์ กิติยากร องคมนตรี
มอบทุนการศึกษาแก่เด็กหรือเยาวชน
ที่เรียนดีความประพฤติดีแต่ยากจน
ที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชน
และครอบครัว

พิธีทำบุญเปิดป้ายชื่อ "ศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว"

◀ งานเลี้ยงส่ง ท่านสุวิทย์ พรพณิช
ในโอกาสช่วยทำงานในตำแหน่งเลขานุการศาลเยาวชน
และครอบครัวกลาง

ท่านตัน เวทไว อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และคณะได้มาตรวจราชการที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๖

อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แมนกคดีเด็กและเยาวชน

นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๓

อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเด็กและเยาวชน

นายประจวบ พัทธนีรัตนกรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔

อดีตผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเด็กและเยาวชน

นางสาวจิตรา กาญจนะประเสริฐ

พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๓

นางสาวศรีวิไล ชวาลรัตน์

พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๕

อดีตเจ้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเด็กและเยาวชน

นางพรณี ไชยภูมิ

พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๓

นายสนธิ กรอไร

พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๕

อดีตผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ

นายดิเรก โตวรรณ

พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๕

นายเชิดเกียรติ ไชยมัน

พ.ศ. ๒๕๓๕

คำปฏิญาณตนของผู้พิพากษาสมทบ

“ ข้าพเจ้า.....(ระบุชื่อตัวเอง).....

ขอปฏิญาณตนต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาล

เยาวชนและครอบครัวกลาง ว่า ข้าพเจ้าจะ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และรักษา

ความลับในราชการ ”

จากหัวหน้าศาล

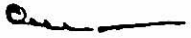
ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเด็กและเยาวชน เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ ประกาศใช้บังคับทำให้ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเด็กและเยาวชนเปลี่ยนเป็นศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๓๕ ฉะนั้นการดำเนินงานของศาลนี้จะครบ ๔ ปี ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๖ โดยมีบุคลากรที่เป็นผู้พิพากษา ๔ คน ผู้พิพากษาสมาทบ ๔๐ คน กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ๑๐๖ คน จำศาลและเจ้าหน้าที่ธุรการศาล ๑๓ คน ผู้อำนวยการสถานพินิจและเจ้าหน้าที่สถานพินิจ ๔๐ คน ในปี ๒๕๓๕ มีคดีแพ่งขึ้นสู่ศาล ๑๕๕ เรื่อง คดีอาญา ๑๐๑๑ เรื่อง เนื่องจากได้มีการใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ จึงทำให้คดีแพ่งขึ้นสู่ศาลมากกว่าระยะเดียวกันของปีก่อนเกือบ ๒ เท่าตัว และคดีที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนมากเป็นคดีเกี่ยวกับครอบครัว โดยมีคดีฟ้องหย่าขึ้นสู่ศาลมากที่สุด และคดีเหล่านี้เป็นคดีสองฝ่ายซึ่งส่วนมากจะมีการสู้คดีกัน รองลงมาเป็นคดีขอจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์ ส่วนคดีอาญาขึ้นสู่ศาล ๑๐๑๑ เรื่อง เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษประเภทสารระเหยเป็นส่วนมาก รองลงมาเป็นคดีความผิดต่อทรัพย์ สำหรับศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวไม่มีสถานฝึกอบรม มีเฉพาะสถานแรกรับเด็กและเยาวชนกลาง (บ้านมุทิตา) เป็นที่ฝึกเด็กและเยาวชน ในระหว่างสอบสวนและระหว่างการพิจารณาคดีของศาล เมื่อศาลพิพากษาแล้วก็จะส่งตัวจำเลยไปฝึกอบรมที่สถานฝึกอบรมของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ข้าพเจ้ามารับราชการที่ศาลนี้ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๔ พร้อมกับผู้พิพากษาสองคน คือ คุณสุวิทย์ พรพานิข และ คุณปิยนุช ช่วงรังษี และต่อมาในปี ๒๕๓๕ ได้เพิ่มผู้พิพากษาอีก ๑ คน คือ คุณสุมาณี ทองภักดี ข้าพเจ้ามีความประทับใจในตัวผู้พิพากษาทั้งสาม ซึ่งต่างช่วยปฏิบัติราชการอย่างขยันขันแข็งเอาใจใส่ไม่ย่อท้อต่อภาระงาน ช่วยเหลือข้าพเจ้ามาโดยตลอดไม่ว่าข้าพเจ้าจะทำงานสิ่งใด ทั้งยังมีความสุภาพอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ เป็นที่นิยมชมชื่นของผู้พิพากษาสมาทบเป็นอย่างมาก ในส่วนของผู้พิพากษาสมาทบของศาลนี้ ซึ่งมีทั้งหมด ๔๐ คน (ปัจจุบันถึงแก่กรรมไปแล้ว ๒ คน) นั้นต่างก็มีความสามัคคีกันดีมาก ไม่มีปัญหาใด ๆ เลย มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ ข้าพเจ้าได้รับน้ำใจไมตรีจากผู้พิพากษาสมาทบอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณหญิงวัลลีย์ วีระบริย ประธานคณะผู้พิพากษาสมาทบได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาข้าพเจ้า ทั้งยังช่วยในการติดต่อประสานงานกับคณะผู้พิพากษาในทุก ๆ เรื่อง คณะผู้พิพากษาสมาทบได้ทำงานด้วยความเสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ และสติปัญญา ในระยะเวลา ๒ ปี ที่ข้าพเจ้ามารับราชการที่ศาลนี้ ข้าพเจ้าจึงมีแต่ความประทับใจในคณะผู้พิพากษาและคณะผู้พิพากษาสมาทบเป็นอย่างยิ่ง

การดำเนินงานของศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว สำเร็จไปด้วยดี นอกจากความร่วมมือร่วมใจในการทำงานของคณะผู้พิพากษา คณะผู้พิพากษาสมาทบแล้ว ยังได้รับความร่วมมือร่วมใจจากกรรมการสงเคราะห์ ผู้อำนวยการสถานพินิจ จำศาล เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลและ

สถานพินิจ ได้มีการจัดตั้งมูลนิธิสงเคราะห์เด็กของศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ยอดเงินฝากมีจำนวน ๓,๖๑๖,๔๑๑.๔๐ บาท ดอกผลจำนวน ๕๑๓,๑๖๐.๕๓ บาท ซึ่งเงินดอกผลของมูลนิธิได้นำไปจ่ายสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ทั้งในด้านสวัสดิการ ด้านการศึกษาอบรม การฝึกอาชีพ ตลอดจนการสงเคราะห์ภายหลังปล่อย ในปี ๒๕๓๕ ได้นำเงินดอกผลของมูลนิธิก่อสร้างอาคารโรงครัว ให้แก่สถานแรกรับเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยประกอบอาหารและทำขนม จำนวน ๒๓๕,๐๐๐ บาท ซึ่งได้ก่อสร้างดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ใช้เป็นที่พักอาศัยของเด็กและเยาวชนในระยะเวลาที่ถูกต้องครบถ้วน และในปี ๒๕๓๖ ได้อนุมัติให้นำเงินดอกผลมูลนิธิไปจัดซื้อโต๊ะอาหาร และเครื่องรับโทรทัศน์ กับเครื่องเล่นวีดีโอ สำหรับเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุม ในห้องควบคุมตัวที่ศาล

ในโอกาสครบรอบ ๔ ปี ของการเปิดดำเนินการศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลืองานให้ผ่านไปด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณท่านประธานศาลฎีกา ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรม และข้าราชการตุลาการชั้นผู้ใหญ่ ที่ได้กรุณามอบภาพถ่าย สาส์น และบทความมาลงในหนังสือ และขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณในการจัดทำหนังสือไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ณ.อ.

(นางสิริรัตน์ จันทรา)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

จากใจของ ประธานผู้พิพากษาสมทบ

เมื่อประมาณต้นปี ๒๕๓๒ ดิฉันได้รับการชักชวนจากเพื่อน ๆ ให้มาสมัครสอบคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาสมทบ ที่ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งจะเกิดเป็นครั้งแรกที่จังหวัดนี้ ดิฉันเคยสนใจในเรื่องนี้มาบ้าง แต่ไม่มีโอกาส เพราะทราบว่าที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง การจะสอบเข้ายากมาก เพราะมีผู้สมัครประจำทุกปีเป็นจำนวนมาก แต่ที่สมุทรปราการนี้เพิ่งเปิดรับสมัครเป็นครั้งแรก จึงยังไม่ค่อยมีผู้สมัครมากนัก ก็อาจจะมีโอกาสบ้าง

นับว่าเป็นโชคดี ที่ดิฉันและเพื่อนร่วมรุ่นอีก ๒๔ ท่าน ได้รับการคัดเลือกและได้รับโปรดเกล้าฯ เป็นผู้พิพากษาสมทบรุ่นแรกที่จังหวัดนี้ เมื่อ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒ มีหลายท่านได้ถามดิฉันว่ามีภูมิสำเนาอยู่ที่จังหวัดนนทบุรี ทำไมถึงได้มาสมัครที่นี่ ดิฉันบอกตามตรงว่า ดิฉันไม่ทราบเลยว่าทางนนทบุรีก็เปิดรับสมัครในปีนี้เป็นครั้งแรก ดิฉันได้ถามเจ้าหน้าที่ทำการสอบอยู่ว่าจะขอเปลี่ยนได้ไหม คำตอบก็คิดว่าทุกท่านคงทราบดีแล้ว เพราะทุกอย่างได้ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ไปหมดแล้วทุกอย่าง

คงจะเป็นตามชะตาชีวิตด้วยว่า ดิฉันจะต้องเป็นผู้พิพากษาสมทบอยู่ที่นี่ และที่นี่ก็ไม่ได้ทำให้ดิฉันผิดหวังในเรื่องใด ๆ เลย และดิฉันได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ไปจากที่ศาลฯนี้เป็นอย่างมาก

หลังจากเพื่อนร่วมรุ่นได้ตกลงเลือกดิฉันเป็นประธานรุ่น ที่แรกดิฉันก็ไม่มั่นใจนัก เพราะ ๒๔ ท่านนี้ ที่ดิฉันเคยรู้จักมาก่อนมีไม่กี่ท่าน และอีกหลายท่านก็เพิ่งพบกันเป็นครั้งแรก ส่วนตัวดิฉันก็ไม่ได้ทำงานอะไรที่เป็นแบบราชการมานานแล้ว ทำแต่งงานสาธารณประโยชน์ และงานกุศลต่าง ๆ ที่เป็นแบบอิสระ ทำตามความพอใจของงานเท่านั้น เมื่อทราบจะต้องทำงานแบบราชการ มีหัวหน้า มีเพื่อนร่วมงานทำให้ต้องเตรียมใจอยู่บ้าง และก็ตั้งใจว่าจะพยายามทำให้ได้และให้ดีที่สุดตามความสามารถที่จะทำได้

พวกเรารุ่นแรกได้ ท่านอุดมศักดิ์ นิติมนตรี เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล และ ท่านจิตรา กาญจนะประเสริฐ เป็นผู้พิพากษา ท่านทั้งสองได้ให้ความเป็นกันเอง ความช่วยเหลือทั้งในเรื่องการงานและส่วนตัว โดยเฉพาะท่านอุดมศักดิ์ ท่านเป็นผู้เหมาะสมอย่างมากที่ได้มาเป็นผู้เริ่มก่อตั้งวางระบบงานและเริ่มแนะนำพวกสมทบใหม่ เพราะตอนเริ่มใหม่ ๆ พวกเราก็ยังสับสนกันอยู่ ท่านก็มาช่วยวางแผนการทำงาน แบ่งกลุ่มทำกิจกรรม และแนวการพิจารณาคดีตลอดร่วมกันหาทุนเพื่อก่อตั้งมูลนิธิฯ ฉะนั้นเพียง ๖ เดือน ทางศาลเยาวชนนี้ก็สมารถก่อตั้งมูลนิธิได้เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ หลังจากนั้น พวกเราก็มีความสนิทสนมคุ้นเคยรักใคร่กันมากขึ้น ส่วนท่านจิตราก็ได้ร่วมกันช่วยแนะทางในการพิจารณาคดี

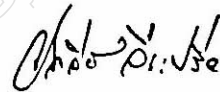
ต่อมาในปี ๒๕๓๓-๒๕๓๔ ท่านอุดมศักดิ์ และท่านจิตรา ได้ย้ายไปในตำแหน่งที่ขึ้นพวกเราได้แต่เสียใจแต่ก็ตั้งใจในการก้าวหน้าของท่าน ต่อมาเราได้ท่านประจวบ พัทธินันทรณ์ และท่านศิริไล ขวาลรัตน์ มาแทนท่านที่ย้ายไป ท่านทั้งสองก็ยึดแนวปฏิบัติงานต่อเนื่องมาอย่างเดิมเราได้จัดกิจกรรมแบบหาเงินมูลนิธิลงเคราะห์เด็กอีกครั้งหนึ่ง ทำให้มูลนิธิมีความมั่นคงเพิ่มขึ้น

ในปลายปี ๒๕๓๔ ครบวาระที่พวกเราจะต้องพ้นจากการเป็นผู้พิพากษาสมทบและพวกเราได้รับการคัดเลือกและโปรดเกล้าฯเข้ามาใหม่พร้อมเพื่อนร่วมรุ่นที่ ๒ อีก ๑๕ ท่านร่วมเป็น ๔๐ ท่าน ท่านประจวบ

และท่านศรีวิไล ได้ย้ายไปเพื่อตำแหน่งที่ก้าวหน้าขึ้น และเราได้ท่านสิริรัตน์ จันทรา มาเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาล พร้อมทั้ง ท่านสุวิทย์ พรพานิข ท่านปิยนุช ช่างรังษี และท่านสุมาณี ทองภักดี รวม ๓ ท่าน มาเป็นผู้พิพากษา เป็นครั้งแรกที่พวกเราได้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเป็นสตรี ทำให้พวกเราตื่นเต้นและตั้งใจที่จะให้ความร่วมมือกับท่านทั้งสี่เป็นอย่างดี และพวกเราไม่ผิดหวัง เพราะท่านทั้งสี่ได้ให้ความเป็นกันเอง และให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ มาด้วยดี จะทำอะไรก็ปรึกษาร่วมกัน ท่านทั้งสี่เข้าใจพวกเราเป็นอย่างดี และเราได้จัดกิจกรรมอีก ๓ ครั้ง ทำให้ได้ทุนเข้ามูลนิธิสงเคราะห์เด็กเพิ่มขึ้นอีก เราก็ได้ใช้เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและการศึกษาแก่เยาวชน และการกุศลตามวัตถุประสงค์ของมูลนิธิฯ ทุกประการ และพวกเรากระษะหลังนี้ก็รวมกันเป็นกลุ่มเดียวกันรักกันเหมือนพี่น้อง ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ร่วมกันทำประสบผลสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณท่านผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ และท่านผู้พิพากษา ตลอดจนผู้พิพากษาสมาทบทุกท่าน ทั้งที่เสียชีวิตไปแล้ว ๒ ท่าน ที่เราได้ร่วมทำงานและทำกิจกรรมต่าง ๆ มาด้วยดีโดยตลอด

ดิฉันขออน้อมคารวะองค์พระสมุทรเจดีย์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่เป็นที่สักการะในจังหวัดสมุทรปราการ ช่วยดลบันดาลให้ทุกท่านที่ปฏิบัติงานในศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว จงประสบผลสำเร็จสมความมุ่งหมายของทางราชการทุกประการ

(คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีย)

ประธานคณะผู้พิพากษาสมาทบศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เขาไม่ใช่ลูกผม

จารุณี ตันตยาคม

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

นางดาว โจอท์ ยืนฟ้องหย่านายเมฆ จำเลย และให้จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู ค.ช.ดิน บุตรโจอท์ซึ่งเกิดกับจำเลยด้วย โดยบรรยายฟ้องว่า นางดาวกับนายเมฆ ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมายและอยู่กินร่วมกันที่บ้านมารดาจำเลย ต่อมามารดาจำเลยได้กระทำการทารุณจิตใจโจอท์ คำทอโจอท์และหมิ่นประมาทบิดามารดาโจอท์ด้วยถ้อยคำหยาบคายต่าง ๆ นานา จำเลยเข้าข้างมารดาจำเลย คำว่าทุบตีทำร้ายร่างกายโจอท์ จนโจอท์ได้รับบาดเจ็บ ทั้งยังพุดจาหมิ่นประมาทบุพการีของโจอท์ จนโจอท์ทนไม่ได้ ต้องออกจากบ้านจำเลย กลับไปอยู่กับบิดามารดาโจอท์ ขณะที่ออกจากบ้านจำเลย โจอท์ตั้งครรภ์ได้ ๒ เดือนเศษ ต่อมาได้คลอดเป็น ค.ช.ดิน จำเลยไม่เคยติดต่อเยี่ยมเยียนโจอท์และไม่เคยส่งเสียอุปการะเลี้ยงดูโจอท์และบุตรโจอท์จึงฟ้องขอหย่าขาดจากจำเลยและให้จำเลยจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู ค.ช.ดิน ผู้เป็นบุตรแก่โจอท์ด้วย

นายเมฆ จำเลยยื่นคำให้การว่า จำเลยไม่เคยทำร้ายโจอท์และหมิ่นประมาทบุพการีของโจอท์ ค.ช.ดิน ไม่ใช่บุตรของจำเลย โจอท์ละทิ้งจำเลยออกจากบ้านจำเลยไปเองขณะอยู่กินกับจำเลย โจอท์ไม่ได้ตั้งครรภ์ จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู ค.ช.ดิน แก่โจอท์ ขอให้ยกฟ้อง

นัดสืบพยานนัดแรก ศาลได้ทำการไต่ถามถึงคู่ความทั้งสองฝ่าย

ศาล:- เป็นยังไง โจอท์จำเลยมีทางตกลงกันได้ไหม

จำเลย :- ตกลงกันไม่ได้ครับ เพราะเด็กไม่ใช่ลูกผม โจอท์ออกจากบ้านผมไปก็ยังไม่ท้องจู้ ๆ มาอ้างว่ามีลูกกับผม ผมยอมรับไม่ได้หรอกครับ โจอท์ไปท้องกับใครก็ไม่ทราบ แต่เรื่องหย่า ผมยอมหย่าเพราะผมเองก็อยากหย่าอยู่แล้ว

โจอท์ :- ตอนออกจากบ้านจำเลยไป ดิฉันท้องได้ ๒ เดือนแล้วค่ะ แต่เพราะทะเลาะกับโจอท์ โกรธกันไม่ได้พูดกันมาก่อนหน้านั้นเป็นเดือนแล้ว และยังไม่ได้ไปหาหมอตรวจ จึงยังไม่ทราบว่าท้อง หลังจากออกจากบ้านจำเลยไปอยู่กับบิดามารดาโจอท์ รู้สึกไม่สบาย ไปหาหมอตรวจจึงทราบว่า ท้อง และต่อมาก็คลอดเป็น ค.ช.ดิน ค่ะ

ศาล :- ว่าโจอท์ ก็ ค.ช.ดิน คลอดหลังจากโจอท์ออกจากบ้านจำเลยไปเพียง ๗-๘ เดือนเท่านั้นใช่ไหม

จำเลย :- ดูตามใบสูติบัตร ก็ใช่ครับ แต่นั่นก็ไม่แน่ว่าจะเป็นลูกของผมนี้ครับ ผมรับไม่ได้

ศาล :- จำเลยตอนนี้แต่งงานใหม่หรือยัง มีลูกหรือยัง

จำเลย :- ยังครับ

ศาล :- ถ้าเด็กเป็นลูกจำเลยจริง ๆ จำเลยจะรับไหม

จำเลย :- รับครับ แต่ผมไม่แน่ใจ จะให้ผมรับ ผมไม่สนิทใจ

ศาล :- เอาอย่างนี้จะ นัดนี้เลื่อนไปก่อน นัดหน้าให้โจอท์พาลูกมาศาลด้วยนะ จะได้ให้จำเลยดูซิว่า หน้าตาเหมือนจำเลยหรือเปล่าละ

โจทก์ :- ได้ค่ะ

(บันทึก ๒) ณ บัลลังก์เดียวกัน

ศาล :- วันนี้โจทก์พาเด็กมาหรือเปล่า

โจทก์ :- พามาค่ะ และเข้าไปที่ชายวัย ๕๐ ปีเศษ นั่งอยู่ที่ม้านั่งยาวสำหรับผู้ฟังการพิจารณาในห้องพิจารณาและอุ้มเด็กตัวน้อย ๆ อยู่ด้วยว่า คุณตาอุ้มอยู่ที่นี้ค่ะ แล้วโจทก์ก็เข้าไปอุ้มเด็ก แล้วเดินมาใกล้บัลลังก์หน้าศาล

ศาล :- อ้อ. หน้าตาน่ารักมากนี่ ดูรูปร่างหน้าตาเหมือนกับจำเลยมากนะ จำเลยเคยเห็นหรือยัง

จำเลย :- ยังครับ ดูหน้าตาตอนเด็ก ๆ มันก็เหมือน ๆ กันทั้งนั้นแหละครับ (ทำท่าไม่สนใจและไม่ใส่ใจที่จะเข้าไปดูเด็ก)

ศาล :- จำเลย ศาลถามจริง ๆ เอะ เคยคิดที่อยากจะมียูกใหม่ บางคนอยากจะมียูกเที่ยวไปบนบานศาลกล่าว หามขอ กินยารักษา สิ้นเปลืองไปไม่รู้จักเท่าไร ก็ไม่มีสักที การที่อยากจะมียูก ไม่ใช่ว่าจะได้ง่าย ๆ ต้องมีบุญเก่าอยู่ จึงจะมีลูกได้ แต่เมื่อมีลูกแล้ว กลับปฏิเสธไม่รับ ถ้าเกิดโจทก์เอาเด็กยกให้คนอื่นไป ภายหลังก็จะเสียดายและจะสาบสูญไปนะ คนเราไม่แน่นะ อาจมีลูกเพียงคนเดียวก็ได้ ต่อไปอาจจะไม่มีอีก ลองคิดดูให้ดีนะ

จำเลย :- (นิ่งอึ้ง สักเกตดู จำเลยมีท่าทีเปลี่ยนแปลงไป ชายหางตามองไปที่เด็กซึ่งผู้เป็นตารับกลับไปอุ้มอยู่ เริ่มมีความสนใจบ้างแล้ว)

ศาล :- เรายังดีไหม ศาลจะให้ส่งเด็กไปให้แพทย์ทำการตรวจพิสูจน์ว่า ไข่มุตรที่เกิดจากจำเลยหรือไม่ ดีไหม

จำเลย :- เอาครับ ถ้าแพทย์ตรวจพิสูจน์แล้วว่า ไข่มุตรผม ผมก็จะรับครับ

โจทก์ :- ดิฉันไม่ยอมให้เด็กไปตรวจค่ะ

ศาล :- เข้า! ทำไมหรือ?

โจทก์ :- ลูกยังเล็กมาก ถ้าให้แพทย์ตรวจพิสูจน์ ต้องมีการเจาะเลือด ลูกคงต้องเจ็บมาก และถ้าต้องเอ็กซเรย์ ก็อาจเป็นอันตรายกับเด็ก จำเลยต้องการทรมานลูก ดิฉันไม่ยอมค่ะ

ศาล :- การตรวจไม่เป็นอันตรายหรอก เจาะเลือดก็เพียงนิดเดียว ไม่ใช่ต้องมากมาย ไม่ต้องห่วงหรอกนะ การให้ตรวจจะได้เป็นข้อพิสูจน์ความจริง ถ้าโจทก์ไม่ยอมให้ตรวจ ก็จะทำให้จำเลยสงสัยมากขึ้น ไม่เป็นผลดีแก่โจทก์และบุตรโจทก์นะ

โจทก์ :- ขอปรึกษากับคุณตาของลูกหน่อยได้ไหมค่ะ

ศาล :- ได้ ศาลให้เวลาปรึกษากันซัก ๑๐ นาทีพอไหม

โจทก์ :- พอดี

(ศาลลงจากบัลลังก์เพื่อให้โอกาสปรึกษากันอย่างอิสระ พอดครบ ๑๐ นาทีแล้วจึงขึ้นนั่งพิจารณาอีกครั้ง)

ศาล :- ปรึกษากันแล้วใช่ไหม

โจทก์ :- ค่ะ ตกลงยอมส่งลูกให้หมอตรวจค่ะ

ศาล :- ดีแล้ว

(จากนั้นศาลให้โจทก์นัดจำเลยพาเด็กไปตรวจพร้อมกันที่โรงพยาบาล และกำหนดวันนัดพร้อมเพื่อฟังผลการตรวจของแพทย์)

(วันนัดฟังผลการตรวจของแพทย์)

ศาล :- โจทก์จำเลยได้ทราบรายงานผลการตรวจของแพทย์แล้ว ใช่ไหม

โจทก์-จำเลย :- ทราบแล้วค่ะ-ครับ

(ตามรายงานผลการตรวจของแพทย์ บรากฎว่า ด.ช.ดิน มีกิริยาเลือก กิริยาเดียวกันกับของจำเลย แม้แต่ส่วนย่อยละเอียดก็ยังตรงกัน การตรวจด้านอื่นทางข้อกระดูกและอื่น ๆ อีก ทางกรแพทย์แล้วน่าจะเชื่อว่า ด.ช.ดิน เป็นบุตรโจทก์ซึ่งเกิดกับจำเลย)

ศาล :- จำเลย ตอนนี้แน่ใจหรือยังว่า ด.ช.ดินเป็นลูกของจำเลยจริง ๆ

จำเลย :- ครับ! (ก้มหน้ามีอาการขวยเขิน แต่ก็แสดงออกทางใบหน้าว่า มีความดีใจ)

ศาล :- จำเลยจะยอมจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรแก่โจทก์ไหม

จำเลย :- ยอมครับ ค่าใช้จ่ายทุกอย่างของลูก ผมจะจ่ายให้หมดเลยครับ

โจทก์ :- ดิฉันขอให้กำหนดเป็นจำนวนแน่นอนแต่ละเดือนเลยคะ เป็นเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท

จำเลย :- ตกลงครับ ท่านครับ ผมอยากจะขออุ้มลูกหน่อยได้ไหมครับ

โจทก์ :- ไม่ให้อุ้ม ทำให้ลูกต้องเจ็บตัวถูกเจาะเลือด ใจร้าย

ศาล :- โจทก์ เรื่องแล้วไปแล้วนะ ขอให้จำเลยได้อุ้มลูกขึ้นใจหน่อยนะ ถือว่าศาลขอนะ เอ้า จำเลยเข้าไปอุ้มสิ

(จำเลยได้ที หน้ายิ้มแย้ม รีบวิ่งเข้าไปอุ้มเด็กจากโจทก์มา แล้วหอมแก้มเด็ก หอมแล้วหอมอีก อุ้มกอดไว้กับอก น้ำตาคลอ โจทก์ก็น้ำตาไหลพราก)

ศาล :- ให้ทนายโจทก์ทนายจำเลยร่วมกันทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน เสร็จแล้วเสนอศาล ศาลจะได้พิจารณาตามยอมให้ชนะ

ผลการทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยสรุปคือ โจทก์จำเลยตกลงเรื่องหย่าให้รอไปก่อน คงตกลงเฉพาะเรื่องจำเลยยอมจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู ด.ช.ดิน เป็นรายเดือนแก่โจทก์ โดยโจทก์ยอมให้จำเลยไปเยี่ยมบุตรได้ จึงลงเอยด้วยบรรยากาศที่ค่อนข้างดีทั้ง ๒ ฝ่ายในระดับหนึ่งแล้ว

นี่เป็นเพียงคดีตัวอย่างคดีหนึ่ง จากการที่ศาลได้พยายามไกล่เกลี่ย ซึ่งจะต้องใจเย็นและใช้จิตวิทยา จนคู่ความได้ประนีประนอมยอมความ เป็นผลดีในด้านสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรผู้เยาว์ทั้ง ๒ ฝ่าย และจะเป็นการเปิดทางให้โจทก์จำเลยได้มีการปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร ในโอกาสต่อไปด้วย ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๐๔ ได้บัญญัติไว้

คดีดังกล่าว เกิดขึ้นก่อนที่ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวจะประกาศใช้บังคับจึงอยู่ในอำนาจของศาลธรรมดา หลังจาก พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวใช้บังคับแล้ว ก็เป็นคดีครอบครัวที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวต่อไป และเป็นหน้าที่ของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีครอบครัว ที่จะแสดงบทบาทในการไกล่เกลี่ย เพื่อให้คู่ความในคดีครอบครัวได้ทำความเข้าใจกันหรือปรานีปรานอมกันในข้อพิพาทเพื่อความสงบสุข และการอยู่ร่วมกัน

ในครอบครัวของคู่กรณีต่อไป โดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้ คือ

(๑) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรส ในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่ด้วยกันฉันสามีภริยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

(๒) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่บุตรที่เป็นผู้เยาว์

(๓) การคุ้มครองสิทธิของบุตรและส่งเสริมสวัสดิภาพของบุตร และ

(๔) หามาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

ท่านผู้พิพากษาสมทบมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยและความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว เป็นผู้มีความเข้าใจในปัญหาครอบครัว จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยในคดีครอบครัวได้ดีที่สุด

ปัญหาคดีครอบครัว

นายสุรวิทย์ พรพานิช

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ

แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ช่วยทำงาน

ในตำแหน่งเลขานุการศาลเยาวชนและ

ครอบครัวกลาง

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓) ได้บัญญัติไว้ว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีครอบครัว ได้แก่คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาล หรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวแล้วแต่กรณี ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนี้ตาม มาตรา ๑๓ ยังห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไว้พิจารณา ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายทั้งสองมาตราแล้วสรุปได้ว่า ถ้าเป็นคดีครอบครัวแล้ว จะต้องนำมาฟ้องและพิจารณาในศาลเยาวชนและครอบครัวเท่านั้น จะนำไปฟ้องยังศาลอื่นที่มีใช้ศาลเยาวชนและครอบครัว ไม่ได้ เว้นแต่ในจังหวัดนั้นไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งในประเด็นนี้ดูแล้วจะไม่เป็นปัญหาเพราะกฎหมายได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาว่าคดีประเภทใดบ้าง ที่ถือว่าเป็นคดีครอบครัว เพราะกฎหมายบัญญัติไว้เพียงกว้าง ๆ ว่าเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาล หรือกระทำการใดในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวแล้วแต่กรณีซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นการที่จะพิจารณาว่าคดีประเภทใดเป็นคดีครอบครัวนั้น ผู้เขียนจะขอกล่าวโดยสรุปแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑. จะต้องเป็นคดีแพ่ง

๒. คดีนั้นจะต้องเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว

๓. เป็นคดีที่ฟ้องหรือร้องขอตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สำหรับประเด็นข้อ ๑. และข้อ ๓. นั้น แทบจะไม่มีปัญหา ซึ่งสามารถพิจารณาได้โดยง่าย กล่าวคือคดีแพ่งคือคดีที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ตามกฎหมาย โดยมีได้มีการขอให้ลงโทษทางอาญา ส่วนคดีที่ฟ้องหรือร้องขอตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น เป็นคดีที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลโดยอาศัยสิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่สำหรับประเด็นข้อ ๒ นั้น เป็นประเด็นที่มีปัญหา เพราะกฎหมายใช้คำว่า “เกี่ยวกับผู้เยาว์” หรือ “ครอบครัว” ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวนั้น นอกจากที่บัญญัติไว้ในบรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว จะถือว่าเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวหรือไม่ เช่นกรณี คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือกรณีที่ผู้เยาว์ไปกระทำละเมิดต่อบุคคลอื่นหรือผู้เยาว์มีสัญญา หรือสามีภริยาผิดสัญญาจะฟ้องร้องกันเองเหล่านี้ จะถือว่าเป็นคดีครอบครัวหรือไม่ หากเป็นคดีครอบครัวแล้ว จะต้องฟ้องยังศาลเยาวชนและครอบครัว แต่ถ้าไม่ใช่ก็ต้องไปฟ้องที่ศาลอื่น ซึ่งกรณีเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาทั้งสิ้น

แต่อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๑๒ ได้บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่มีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลยุติธรรมอื่น ไม่ว่าจะเกิดปัญหาขึ้นในศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลยุติธรรมอื่น ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด”

ดังนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้เขียนยกมานั้นจะหมดไปหากมีการนำขึ้นมาฟ้องหรือร้องขอต่อศาลแล้ว ถ้าศาลนั้นพิจารณาแล้วไม่แน่ใจว่าจะเป็นคดีครอบครัวหรือไม่ก็สามารถส่งคดีดังกล่าวให้ท่านประธานศาลฎีกาวินิจฉัยได้ ซึ่งเมื่อท่านวินิจฉัยแล้วก็จะได้ถือเป็นบรรทัดฐานที่จะปฏิบัติต่อไป และตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว มีคดีที่เป็นปัญหาและศาลต่าง ๆ ได้เสนอให้ท่านประธานศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาด และท่านได้มีคำวินิจฉัยแล้วหลายเรื่องซึ่งผู้เขียนได้รวบรวมไว้ ดังนี้

๑. ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้สามีของตนเป็นคนไร้ความสามารถและให้ตั้งตนเป็นผู้อนุบาลนั้น เป็นคดีแพ่งที่ร้องขอต่อศาลเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว ถือเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๑๑ (๓)

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๒/๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๘ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

หมายเลขคดีที่ ๘/๒๕๓๕

นาง ส. (นามสมมุติ)

ผู้ร้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ นาย จ. (นามสมมุติ) จดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๒๕ มีบุตรด้วยกัน ๔ คน มีสินสมรสหลายรายการ เมื่อปลายเดือนเมษายน ๒๕๒๙ นาย จ. (นามสมมุติ) ป่วย เส้นโลหิตในสมองแตก แพทย์ลงความเห็นว่านาย จ. (นามสมมุติ) มีสติสัมปชัญญะไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถรับผิดชอบต่อสิ่งใดทั้งสิ้น ขอให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งว่านาย จ. (นามสมมุติ) เป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล

ชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่ากรณีมีปัญหาคือคดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว การที่ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้สามีของตนเป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาลนั้น แม้เป็นการร้องขอตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๒ แต่ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สามีเป็นคนไร้ความสามารถ ภริยาย่อมต้อง

เป็นผู้อนุบาลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๓ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ใช้อำนาจปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๔/๑๕ ทั้งมีอำนาจจัดการสินส่วนตัวของสามีที่เป็นคนไร้ความสามารถและจัดการสินสมรสแต่ผู้เดียว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๔/๑๖ คำร้องขอของผู้ร้องดังกล่าว จึงเป็นคดีแพ่งที่ร้องขอต่อศาลเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันเป็นคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

ประธานศาลฎีกา

๒. สามีและภริยา จดทะเบียนหย่ากัน โดยสามีตกลงที่จะจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรให้กับฝ่ายภริยาเป็นรายเดือน จนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะ ต่อมาสามีมีมติไม่ยอมจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู ภริยาจึงนำคดีมาฟ้อง ถือว่าข้อตกลงดังกล่าวในบันทึกการหย่าเป็นข้อตกลงระงับข้อพิพาทจึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ ดังนั้น การฟ้องบังคับดังกล่าวเป็นการฟ้องให้ชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ มิใช่คดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว จึงไม่ใช่คดีครอบครัว

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๓/๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลแขวงธนบุรีหมายเลขดำที่ ๔๖๕/๒๕๓๕

นาง ส. (นามสมมุติ)

โจทก์

ระหว่าง

นาย จ. (นามสมมุติ)

จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย จดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๖ มีบุตรด้วยกัน ๒ คน คือเด็กชาย ธ. และเด็กหญิง ร. (นามสมมุติ) ต่อมาวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๘ โจทก์และจำเลยจดทะเบียนหย่ากัน ณ สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยตกลงจะปฏิบัติต่อกันตามบันทึกท้ายทะเบียนหย่า ซึ่งในข้อ ๔ ระบุว่า “ฝ่ายชายยินยอมจ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรให้กับฝ่ายหญิงเดือนละ ๙๐๐ บาท นับแต่สิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๒๘ และต่อไปทุกเดือน จนกว่าจะบรรลุนิติภาวะ” ซึ่งจำเลยก็ได้ปฏิบัติตามดีตลอดมาจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๓๔ ครั้นต่อมาตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๔ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ เป็นเวลา ๘ เดือน จำเลยจ่ายให้โจทก์เพียง

๑,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีก ๖,๒๐๐ บาท จำเลยไม่ยอมจ่ายให้ โจทก์ทวงถามแล้ว จำเลยเพิกเฉย ขอให้
จำเลยจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมด้วยดอกเบี้ยแก่โจทก์

ชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลแขวงธนบุรีเห็นว่ากรณีมีปัญหาว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชน
และครอบครัวหรือศาลแขวงธนบุรี จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว บันทึกรายการทะเบียนหย่าที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องสืบเนื่องจากโจทก์ จำเลย
ตกลงหย่าขาดจากการเป็นสามีภรรยา กัน ถือได้ว่าเป็นข้อตกลงระงับข้อพิพาทระหว่างโจทก์จำเลยซึ่งมี
อยู่ให้เสร็จไป จึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา
๘๕๐ การที่โจทก์มาฟ้องเรียกค่าเลี้ยงดูบุตรซึ่งจำเลยยอมจ่ายให้แก่โจทก์เป็นรายเดือน จึงเป็นการฟ้อง
เรียกให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ มิใช่การฟ้องที่กล่าวอ้างถึงสิทธิของบุตรที่จะ
ได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๔ คดีของโจทก์จึง
มิใช่คดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชน
และครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์ไม่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว
วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

ประธานศาลฎีกา

๓. คดีฟ้องให้ผู้เยาว์ ซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดละเมิดขอใช้ค่าเสียหาย และให้บิดามารดาช่วยรับผิดชอบ
ด้วย มิใช่คดีเกี่ยวกับผู้เยาว์ได้เสียของผู้เยาว์ ตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่
ให้ความคุ้มครองผู้เยาว์และมิได้เกี่ยวข้องกับสถานะตามกฎหมายของผู้เยาว์ ส่วนการอ้างถึงการร่วมรับผิดชอบ
บิดามารดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๙ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับสิทธิในครอบครัวของ
ผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ จึงไม่ใช่คดีครอบครัว

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๔/๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขคดีที่ ๖๑๕/๒๕๓๕

นาย น. (นามสมมุติ)

โจทก์

ระหว่าง

นาย จ. ที่ ๑ นาย ส. ที่ ๒ และนาง อ. ที่ ๓ (นามสมมุติ)

จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เยาว์ (อายุ ๑๖ ปี) เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๒
และจำเลยที่ ๓ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๔ จำเลยที่ ๑ ขับรถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน

๒ ๒-๐๕๓๙ กรุงเทพมหานคร ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังจนรถยนต์เก๋ง ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน ๕ ๒-๘๐๘๗ กรุงเทพมหานครของโจทก์ เป็นเหตุให้รถยนต์ของโจทก์ได้รับความเสียหาย เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๑๖,๓๒๔ บาท จำเลยที่ ๑ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ โดยจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ในฐานะบิดามารดามีได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่น้ำที่ดูแลซึ่งทำอยู่นั้น และในฐานะส่วนตัวที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้ประโยชน์รถยนต์กระบะคันดังกล่าว ที่ได้ให้ความยินยอม มอบหมายหรือใช้วานให้จำเลยที่ ๑ ครอบครองรถยนต์กระบะคันดังกล่าวเพื่อสำเร็จประโยชน์ของตน ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ด้วย ขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์พร้อมด้วยดอกเบี้ย

ชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเห็นว่า กรณีนี้มีปัญหาว่าคดีนี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว คดีนี้โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้เยาว์และบิดามารดาของผู้เยาว์เพราะเหตุผู้เยาว์กระทำความผิดต่อโจทก์ ซึ่งมีได้เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของผู้เยาว์ที่มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ความคุ้มครองผู้เยาว์ และมีได้เกี่ยวข้องกับสถานะทางกฎหมายของผู้เยาว์ แม้คดีนี้จะมี การกล่าวอ้างถึงการร่วมรับผิดชอบของบิดามารดาผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๙ แต่บทบัญญัติดังกล่าวหาได้เกี่ยวข้องกับสิทธิในครอบครัวของผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ไม่ จึงมิใช่การเสนอคดีแพ่งต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว อันจะถือได้ว่าเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์ไม่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

ประธานศาลฎีกา

๕. คดีฟ้องขอให้เพิกถอนการสมรส โดยอ้างว่าเป็นโมฆียะ เพราะถูกข่มขู่ เป็นการฟ้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐๗ เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว จึงเป็นคดีครอบครัว ส่วนคำฟ้องเรียกค่าเสียหายที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา เป็นคำฟ้องเรียกค่าเสียหายเพราะถูกละเมิด มิใช่คดีแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว จึงมิใช่คดีครอบครัว แต่อย่างไรก็ตาม คำฟ้องให้เพิกถอนการสมรส และขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย สืบเนื่องมาจากถูกข่มขืนกระทำชำเรา มีมูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องคดีส่วนเรียกค่าเสียหายต่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้ด้วย แต่จะฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับการเพิกถอนการสมรสในศาลธรรมดาไม่ได้

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๖/๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๕ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลจังหวัดสงขลาหมายเลขคดีที่ ๒๑๓/๒๕๓๕

นางสาว อ. (นามสมมุติ)

โจทก์

ระหว่าง

นาย ส. ที่ ๑ นาย ศ. ที่ ๒ และนาง บ. (นามสมมุติ) ที่ ๓

จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ ใช้อุปาลหอกหลวงและขู่มขู่บังคับโจทก์ให้ไปกับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ พาโจทก์ไปบ้านญาติของจำเลยที่ ๑ ที่จังหวัดปัตตานีพยายามข่มขืนกระทำชำเราโจทก์แต่ไม่สำเร็จ ต่อมาระหว่างวันที่ ๒๒ ถึง ๒๔ มกราคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ บังคับขู่เข็ญพาโจทก์ไปบ้านญาติของจำเลยที่ ๑ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และที่อำเภอละแม จังหวัดชุมพร จำเลยที่ ๑ ได้ใช้กำลังประทุษร้ายและข่มขืนกระทำชำเราโจทก์หลายครั้ง ต่อมาวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ บิดาและพวกพ้องร่วมกันข่มขู่โจทก์ให้ไปจดทะเบียนสมรสกับจำเลยที่ ๑ เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดอาญาของจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ใช้อาวุธปืนสั้นจี้ศีรษะโจทก์ ขู่ว่าจะยิงทิ้งหากโจทก์ไม่ยินยอมวันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ กับพวก พาโจทก์ไปที่ว่าการอำเภอละแม โจทก์ยินยอมลงลายมือชื่อในทะเบียนสมรสเพราะความกลัว การจดทะเบียนสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ จึงตกเป็นโมฆียะ ขณะที่โจทก์อยู่ที่บ้านญาติของจำเลยที่ ๑ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๓ บิดามารดาของจำเลยที่ ๑ ได้ไปพบโจทก์ แต่กลับไปบอกบิดามารดาโจทก์ว่าไม่พบ เพราะจงใจให้จำเลยที่ ๑ ข่มขืนกระทำชำเราโจทก์ การกระทำของจำเลยทั้งสามทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายขอให้เพิกถอนการสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ และให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

จำเลยทั้งสามให้การว่า จำเลยที่ ๑ ไม่ได้หลอกหลวงหรือใช้กำลังข่มขู่ให้โจทก์เดินทางไปกับจำเลยที่ ๑ การจดทะเบียนสมรสได้กระทำด้วยความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ มิได้รวมรู้เห็นหรือสนับสนุนการกระทำของจำเลยที่ ๑ และมีได้ข่มขู่โจทก์ให้จดทะเบียนสมรสกับจำเลยที่ ๑ หากโจทก์เสียหายก็ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ขอให้ยกฟ้อง

ศาลจังหวัดสงขลาทั้งสองสถานและนัดสืบพยานโจทก์แล้วเห็นว่า กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาหรือศาลจังหวัดสงขลา จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาด ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว คำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้เพิกถอนการสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ โดยอ้างว่าเป็นโมฆียะเพราะเหตุถูกข่มขืนนั้นเป็นการฟ้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐๗ จึงเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องเกี่ยวกับครอบครัว อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓) สำหรับคำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดเชยค่าเสียหายที่โจทก์ถูกจำเลยที่ ๑ ข่มขืนกระทำชำเรา เป็นคำฟ้องเรียกค่าเสียหายเพราะเหตุละเมิดมิใช่คดี

แห่งที่ฟ้องเกี่ยวกับครอบครัว ไม่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา แต่อยู่ในอำนาจศาลจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นศาลที่จำเลยทั้งสามมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔ (๖) อย่างไรก็ตาม คำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้เพิกถอนการสมรสและคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหาย สืบเนื่องมาจากการที่โจทก์ถูกจำเลยที่ ๑ บังคับชู้ญญาโจทก์ไปชมขึ้นกระทำการชำเราเช่นเดียวกัน ถือได้ว่ามูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน โจทก์มีสิทธิเสนอคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาได้ด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๕ แต่โจทก์จะเสนอคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้เพิกถอนการสมรสต่อศาลจังหวัดสงขลาด้วยไม่ได้เพราะในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นไม่มีอำนาจรับคดีครอบครัวไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๓

วินิจฉัยว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของโจทก์ทั้งคดี ส่วนศาลจังหวัดสงขลาไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายเท่านั้น

วินิจฉัย ณ วันที่ ๒๔ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

ประธานศาลฎีกา

๖. มารดาฟ้องเรียกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์จากบิดา โดยอ้างว่าบิดาเคยตกลงให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเดือนละ ๕๐๐ บาท แต่มารดาได้รับเพียง ๒ เดือน และอ้างว่าบิดาในฐานะบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ด้วย ดังนั้นคำฟ้องของมารดาไม่ใช่กรณีบิดาผิดข้อตกลงอย่างเดียว แต่มีการกล่าวอ้างถึงสิทธิของบุตรที่จะได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากบิดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๔ วรรคแรก และการฟ้องของมารดาก็อาศัยอำนาจในฐานะที่เป็นมารดาของผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๕ เป็นคดีแห่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว จึงเป็นคดีครอบครัว

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๑/๒๕๓๖

ศาลฎีกา

วันที่ ๔ เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขคดีที่ ๕๓๒/๒๕๓๕

นายนั้น (นามสมมุติ)

โจทก์

ระหว่าง

นายหน (นามสมมุติ)

จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เคยเป็นภริยาของจำเลย ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน มีบุตรด้วยกัน ๑ คน คือ เด็กหญิงมา (นามสมมุติ) อายุ ๖ ปีเศษ จำเลยจดทะเบียนรับรองบุตรเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๔

ต่อมาโจทก์กับจำเลยเลิกอยู่กินกันฉันสามีภริยา โจทก์เป็นฝ่ายเลี้ยงดูเด็กหญิงมา เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๙ จำเลยตกลงให้ค่าเลี้ยงดูเด็กหญิงมาแก่โจทก์เดือนละ ๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนดังกล่าวเป็นต้นไปจนกว่าเด็กหญิงมาจะบรรลุนิติภาวะหรือทำการสมรส โดยจำเลยทำหนังสือยินยอมให้ฝ่ายการเงินของกรมทหารที่จำเลยทำงานอยู่หักเงินเดือนของจำเลยมอบให้โจทก์รับไปทุกเดือน โจทก์รับเงินได้เพียง ๒ เดือน จำเลยไม่ยอมให้โจทก์รับเงินอีก ทำให้โจทก์ได้รับความเดือดร้อนเพราะเด็กหญิงมาต้องเรียนหนังสือมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มาก โจทก์มีฐานะยากจน จำเลยในฐานะบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิงมา จำเลยมีฐานะพอที่จะให้เงินค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิงมาได้โจทก์ติดตามทวงถามแล้วจำเลยเพิกเฉย โจทก์มีสิทธิได้รับเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรจากจำเลยเดือนละ ๕๐๐ บาท นับแต่เดือนมีนาคม ๒๕๒๙ จนถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๖ ปี ๘ เดือน เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท ขอให้จำเลยชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมด้วยดอกเบี้ยแก่โจทก์และให้จำเลยจ่ายเงินเดือนละ ๕๐๐ บาท แก่โจทก์ นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าเด็กหญิงมาจะบรรลุนิติภาวะหรือทำการสมรส

หลังจากศาลเยาวชนและครอบครัวกลางรับคำฟ้องแล้ว ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าข้อเท็จจริงได้ความว่าคดีนี้เป็นเรื่องผิดสัญญา โดยจำเลยตกลงจะให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูโดยทำบันทึกกันไว้ดังสำเนาบันทึกท้ายฟ้อง ต่อมาจำเลยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงโจทก์จึงนำคดีมาฟ้อง กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว โจทก์ฟ้องเรียกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิงมา บุตรผู้เยาว์จากจำเลยอ้างว่าจำเลยเคยตกลงให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเดือนละ ๕๐๐ บาท โดยทำหนังสือยินยอมให้ฝ่ายการเงินต้นสังกัดของจำเลยหักเงินเดือนของจำเลยมอบให้แก่โจทก์ แต่โจทก์รับเงินได้เพียง ๒ เดือน จำเลยไม่ยอมให้โจทก์รับเงินอีก และโจทก์ยังอ้างว่าจำเลยในฐานะบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ด้วย ข้ออ้างที่โจทก์อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาในการฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้จึงมิใช่เพราะจำเลยผิดข้อตกลงเพียงประการเดียว แต่เพราะจำเลยไม่ทำหน้าที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ตามกฎหมายด้วย ซึ่งข้ออ้างของโจทก์ประการหลังเป็นการกล่าวอ้างถึงสิทธิของบุตรผู้เยาว์ที่จะได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากจำเลยซึ่งเป็นบิดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๔ วรรคแรก และการที่โจทก์นำคดีนี้มาฟ้องก็โดยอาศัยอำนาจในฐานะที่เป็นมารดาของผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๕ คดีของโจทก์จึงเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๔ เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๓๖

แนะนำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ

นายเชิดเกียรติ ไชยมั่น

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ได้เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒ พร้อมกับการเปิดดำเนินการศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว นับตั้งแต่ได้เปิดดำเนินการมาเป็นเวลา ๓ ปีเศษ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ได้ดำเนินการคุ้มครองเด็กและเยาวชนตลอดจนผู้เยาว์ต่าง ๆ ทั้งในคดีอาญาและในคดีแพ่ง ที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียซึ่งได้อำนวยประโยชน์ให้แก่เด็กและเยาวชนในจังหวัดสมุทรปราการเป็นอันมาก โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีฐานะเศรษฐกิจดี มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก ประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศหลั่งไหลเข้ามาทำงาน จึงมีผลกระทบต่อนโยบายทางสังคม มีคดีอาญาเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการกระทำความผิดอาญาของเด็กและเยาวชนด้วย สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ได้ทำหน้าที่สืบเสาะและพินิจเรื่อง อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ฐานะของเด็กหรือเยาวชนและของบิดามารดา หรือของผู้ปกครอง ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวง รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาล การสอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนตามคำสั่งศาล การให้การสงเคราะห์ การให้การศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ รวมทั้งการประมวลและรายงานข้อเท็จจริงและความเห็นต่อศาล ในคดีครอบครัว ซึ่งได้คุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้เยาว์ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงใคร่ขอแนะนำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการพอสังเขปดังนี้

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ ยังมีได้เปิดทำการเต็มรูปแบบ ปัจจุบันยังขาดส่วนที่สำคัญ คือไม่มีสถานฝึกและอบรมเป็นของตนเอง ต้องส่งเด็กหรือเยาวชนไปฝึกอบรมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ขณะนี้จึงมีงานหลักอยู่เพียง ๓ ประการ คือ

๑. งานบริหารทั่วไป
๒. สถานแรกรับเด็กและเยาวชน
๓. ฝ่ายคดี

งานบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณ งานบริหารบุคคล เบื้องต้น งานนโยบายแผนงานและโครงการ งานการเงินบัญชี งานงบประมาณและการพัสดุ งานการประชุมการควบคุมดูแลรักษาอาคารสถานที่และยานพาหนะ งานต้อนรับและอำนวยความสะดวก งานรวบรวมข้อมูลและสถิติ งานการประชาสัมพันธ์ งานประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งานเกี่ยวกับคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน และมูลนิธิสงเคราะห์เด็ก ตลอดจนงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

*อดีต ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ
ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น

สถานแรกรับเด็กและเยาวชน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนในระยะแรกรับ แต่ในปัจจุบันนี้เด็กและเยาวชนชายต้องฝากไว้กับสถานฝึกและอบรมฯ บ้านมูทิดา เนื่องจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการไม่มีสถานที่และเจ้าหน้าที่เป็นของตนเอง มีเพียงสถานแรกรับเด็กและเยาวชนหญิงซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณสถานฝึกและอบรมฯ บ้านมูทิดานั้นเอง อย่างไรก็ตามเด็กและเยาวชนแรกรับทั้งชายและหญิงก็จะได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี ทั้งจากเจ้าหน้าที่ของสถานฝึกและจากเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ เกี่ยวกับการอภิบาล การกิน การอยู่ หลับนอน การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมของเด็กและเยาวชน การออกรายงานการพินิจ การบำบัดรักษาและฟื้นฟูแก้ไข การให้การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการศึกษา อบรมและการฝึกวิชาชีพให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งในปัจจุบันนี้สถานแรกรับได้เปิดสอนวิชาชีพระยะสั้นให้แก่เด็กและเยาวชน คือวิชาชีพช่างไม้-ช่างปูน วิชาชีพช่างตัดผม วิชาชีพช่างศิลปหัตถกรรม วิชาชีพช่างถ่ายภาพ การฝีมือ การประดิษฐ์ดอกไม้

ฝ่ายคดี มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอบและสืบเสาะข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิด และจัดทำรายงานเสนอต่อศาลการสอบและสืบเสาะข้อเท็จจริงในคดีแพ่งเกี่ยวกับผู้เยาว์และจัดทำรายงานเสนอต่อศาล การคุมประพฤติเด็กและเยาวชน การกำกับดูแลรักษาสีทธิและประโยชน์ในทรัพย์สินของผู้เยาว์ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้กำกับดูแลการใช้อำนาจปกครองผู้เยาว์ ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ที่น่าสนใจทั้งในคดีอาญาและคดีแพ่ง ดังนี้

๑. คดีอาญา เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดคดีอาญาที่ตนอยู่ในเขตอำนาจพิจารณาของศาลเยาวชนและครอบครัว นั้น ต้องปรากฏว่าขณะที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด อายุต้องอยู่ในเกณฑ์เป็นเด็กและเยาวชน “เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุเกินเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ “เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ ฉะนั้นถ้าบุคคลเหล่านั้นกระทำความผิดคดีอาญา ก็จะถูกดำเนินคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ

เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกจับกุมตัว เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องแจ้งการจับกุมหรือควบคุมไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ ตลอดจนแจ้งบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่โดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นว่านี้ พนักงานสอบสวนจะต้องถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กหรือเยาวชนแล้ว ให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังสถานพินิจ ผู้อำนวยการสถานพินิจจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ยังสถานพินิจหรือจะปล่อยชั่วคราว โดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยโดยไม่มีประกัน หรือมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ ฯลฯ ในทางปฏิบัติแล้วจะต้องให้พนักงานคุมประพฤติสอบปากคำเด็กหรือเยาวชน สอบปากคำบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยเพื่อให้ได้ประวัติครอบครัว การศึกษา นิสัย ความประพฤติ และอื่น ๆ จนเป็นที่เรียบร้อยแล้วต้องได้หลักฐานอายุของเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วย จึงจะให้มีการประกันตัวไป หลักประกันส่วนมากจะรับเป็นเงินสด วงเงินที่วางประกันส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะของความผิด ถ้าเป็นความ

ผิเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ถ้าเล่นการพนัน ใช้สารระเหย ก็จะตกอยู่ในราว ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท แต่ถ้าเป็น ความผิดอุกฉกรรจ์ เช่น คดีปล้นทรัพย์ หรือ ฆ่าผู้อื่น ก็จะเรียกเงินประกันสูงขึ้น ตกอยู่ในราว ๑๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ในดุลพินิจของผู้อำนวยการสถานพินิจ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนได้รับการ ประกันตัวไป นายประกันจะต้องคอยระมัดระวังอย่าให้เด็กหรือเยาวชนไปกระทำความผิดขึ้นอีก และจะ ต้องนำเด็กหรือเยาวชนมาฟังผลคดีทุก ๑๕ วันต่อหนึ่งครั้ง โดยปกติระยะเวลาในการดำเนินคดีขึ้น พนักงานสอบสวนจะอยู่ในระยะเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม ทาง พนักงานสอบสวนจะต้องส่งสำนวนให้พนักงานอัยการฟ้องต่อศาล เมื่อมีการฟ้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล แล้ว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนได้ประกันตัวไปก็จะต้องทำเรื่องขอถอนประกัน เพื่อไปยื่นประกันต่อใน ชั้นศาลต่อไป ถ้าเด็กหรือเยาวชนที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกันตัวไปก็ต้องดำเนินคดีไปตามปกติ

เมื่อเด็กหรือเยาวชนที่ถูกฟ้องต่อศาลแล้ว จำเลยจะมีทนายความแก้คดีแทนไม่ได้ แต่ให้จำเลย มีที่ปรึกษากฎหมายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ ในกรณีที่จำเลยไม่มีที่ปรึกษา กฎหมาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ เว้นแต่จำเลยไม่ต้องการและศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก้คดี จะไม่แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ก็ได้

หลังจากที่ศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว เด็กหรือเยาวชนอาจถูกส่งตัวไปรับการฝึกและอบรมยัง สถานพินิจ หรืออาจมีการปล่อยตัวไปโดยวางข้อกำหนดผู้ปกครองระมัดระวังมิให้เด็กหรือเยาวชนไปก่อ เหตุภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หากผิดข้อกำหนดผู้ปกครองจะต้องถูกปรับและวางเงื่อนไขคุม ประพฤติจำเลยไว้ด้วย ในกรณีที่มีการวางเงื่อนไขคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนทางสถานพินิจก็จะให้ หน่วยงานดำเนินการควบคุมและสอดส่อง ซึ่งมีขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

การดำเนินงานควบคุมและสอดส่อง การควบคุมและสอดส่อง เริ่มปฏิบัตินับแต่เมื่อศาลมี คำพิพากษา โดยสั่งวางเงื่อนไขคุมประพฤติอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งความปลอดภัยของประชาชนด้วย กฎหมายจึงบัญญัติให้พนักงานคุมประพฤติ มีอำนาจสอดส่อง การปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติในระยะที่ศาลกำหนดเงื่อนไขให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตาม โดย กำหนดวันให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติเป็นระยะ ๆ และให้พนักงานคุมประพฤติออกสอด ส่องการปฏิบัติตัวของผู้ถูกคุมประพฤติดังที่อยู่ทำงาน ฯลฯ พร้อมทั้งรายงานผลการควบคุมและสอด ส่องเสนอศาลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ กรณีที่ผู้ถูกคุมประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล พนักงาน คุมประพฤติก็จะรายงานต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาต่อไป

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวเข้ารับการฝึกและอบรม หากศาลตัดสินสั่งฝึกและอบรม มี กำหนดขั้นต่ำ และขั้นสูงแล้ว เมื่อรับการฝึกและอบรมจนครบกำหนดขั้นต่ำ ก็จะมีการพิจารณาปล่อยโดย วางเงื่อนไขคุมประพฤติ ในกรณีเช่นนี้ ก็ให้งานควบคุมและสอดส่องดำเนินการเช่นเดียวกับมีการปล่อย คุมประพฤติตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

๒. คดีแพ่ง โดยที่ศาลเยาวชนและครอบครัว มีหลักดำเนินการเพื่อรักษาสวัสดิประโยชน์ในสิทธิ และทรัพย์สินของผู้เยาว์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเหมาะสมที่สุด เพื่อมิให้ผู้เยาว์ต้องเสียสิทธิ์หรือประโยชน์ แก่ผู้อื่นเพราะความอ่อนอายุของตน รวมทั้งคดีที่เกี่ยวกับครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ในคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ตัวอย่างคดีที่มาฟ้องหรือร้องต่อศาลเยาวชนและ

ครอบครัว เช่น ร้องขอเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์ ร้องขออนุญาตทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ ร้องขออนุญาตทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ ฟ้องขอให้รับเด็กเป็นบุตร ฟ้องขอเพิกถอนอำนาจปกครอง ฟ้องหย่าและเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดู ฯลฯ

ในคดีแพ่งก่อนที่ศาลจะดำเนินการพิจารณาคดี ศาลจะแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจทราบ เพื่อจะได้มอบหมายให้พนักงานคุมประพฤติไปดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงต่าง ๆ ว่าเป็นดังที่ได้มีการฟ้องหรือร้องต่อศาลหรือไม่ แล้วทำรายงานเสนอให้ศาลทราบ เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจของศาล และศาลก็สั่งให้ผู้ร้องได้ทราบ ผู้ร้องซึ่งเป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิที่จะแถลงต่อสู้และนำพยานมาสืบหักล้าง รายงานของสถานพินิจ ศาลก็จะได้ใช้ดุลพินิจและมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งต่อไปตามที่เห็นสมควร เมื่อศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับผู้เยาว์ เช่น อนุญาตให้ผู้ปกครองชายทรัพย์สินของผู้เยาว์ได้ หากศาลเห็นสมควรจะคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของผู้เยาว์ เพราะศาลไม่แน่ใจว่าผู้ปกครองจะนำรายได้จากการขายทรัพย์สินนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของผู้เยาว์หรือไม่ หรือศาลเห็นว่าผู้ใช้อำนาจปกครองเป็นคนไม่น่าไว้วางใจ อาจจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ไปในทางที่เสียหายได้ ในกรณีเช่นนี้ ศาลจะสั่งตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครองให้คอยช่วยเหลือ และนำผู้ปกครองในการจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์และคอยสอดส่องดูว่า ผู้ใช้อำนาจปกครองได้ปฏิบัติตามที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือไม่ ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ศาลตั้งเป็นผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครอง จึงมีหน้าที่รายงานให้ศาลทราบเป็นครั้งคราว เช่น ถ้าเห็นว่าผู้ปกครองร้องขอขายทรัพย์สินของผู้เยาว์ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการศึกษาของผู้เยาว์ แต่เมื่อขายได้แล้ว กลับนำเอาเงินที่ขายได้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น ผู้อำนวยการสถานพินิจก็จะรายงานให้ศาลทราบ ซึ่งศาลอาจมีคำสั่งให้ถอนอำนาจการจัดการทรัพย์สินของผู้ปกครองเสียได้ ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะตั้งบุคคลอื่นนอกจากบิดามารดาเป็นผู้ปกครองของผู้เยาว์ ศาลจะตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์อยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองได้ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์และเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์นั่นเอง

ผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครอง

ในคดีแพ่งเมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้กำกับผู้ใช้อำนาจปกครอง ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามที่ศาลสั่ง และโดยเฉพาะให้มีหน้าที่สอดส่องว่า ผู้ใช้อำนาจปกครองได้กระทำการเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์หรือไม่แล้วรายงานต่อศาล วิธีกำกับปกครองนั้นเป็นขั้นตอนการภายหลังพิพากษา แต่ก็มิใช่เป็นการบังคับคดีอย่างพนักงานบังคับคดี ผู้อำนวยการสถานพินิจในฐานะคนกลาง เมื่อรักษาส่วนได้เสียของผู้เยาว์ มิใช่เป็นฝ่ายผู้ปกครอง หรือที่ร้องคัดค้านหรือฟ้องผู้ปกครองในทางปฏิบัติ เมื่อศาลสั่งให้กำกับการปกครอง ผู้อำนวยการสถานพินิจจะต้องดำเนินการวางข้อกำหนดในการกำกับการปกครอง คือวางกรอบที่ผู้ปกครองจะต้องปฏิบัติ และดำเนินการตามข้อกำหนดนั้น รายงานศาลเป็นครั้งคราว เมื่อผู้เยาว์บรรลุนิติภาวะก็ยุติการกำกับการปกครอง หรือหมดหน้าที่ของสถานพินิจ ตามที่ศาลสั่งให้กำกับการปกครองไว้ ถ้าศาลตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้ปกครอง ผู้อำนวยการสถานพินิจอาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีแพ่งแทนผู้เยาว์เกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินได้

คำแนะนำผู้ปกครองในการขอลอยตัวชั่วคราว (ประกันตัว) เด็กหรือเยาวชนในชั้นสถานพินิจฯ

๑. เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกจับส่งมายังสถานพินิจฯ หัวหน้าฝ่ายคดีจะจ่ายสำนวนให้พนักงานคุมประพฤติ ทำการสัมภาษณ์เด็กหรือเยาวชน และบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อทำรายงานสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนเสนอต่อศาล

๒. ทางปฏิบัติหลังจากปากคำเด็กหรือเยาวชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนตามข้อ ๑. แล้ว จึงจะพิจารณาเรื่องการขอประกันตัว โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือเยาวชนต้องยื่นคำร้องขอประกันตัว ต่อพนักงานคุมประพฤติ

คำร้องขอประกันตัวให้ยื่นพร้อมหลักฐานต่อไปนี้

๑. สูติบัตร ของเด็กหรือเยาวชน หรือ
๒. สำเนาทะเบียนบ้าน ที่มีชื่อเด็กหรือเยาวชน หรือ
๓. บัตรประจำตัวประชาชนของเยาวชน และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ประกัน (ไม่ขาดอายุ)
๔. หลักฐานอื่น ๆ เช่น ใบทะเบียนทหาร ใบสุทธิ

หลักฐานดังกล่าว เพื่อทราบอายุที่แท้จริงของเด็กหรือเยาวชน เพราะศาลเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจดำเนินคดีแก่บุคคลผู้ที่มีอายุไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์

๓. กรณีเด็กหรือเยาวชนเป็นนักเรียน ต้องขออนุญาตรับรองของโรงเรียนเกี่ยวกับเวลาเรียน ผลการเรียน ความประพฤติ และพฤติกรรมอื่น ๆ ไปแสดงด้วย

๔. ใช้หลักประกัน คือเงินสดตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไป แล้วแต่กรณีที่ต้องการ

๕. ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำร้องขอประกันตัว

๖. เมื่อได้ประกันตัวเด็กหรือเยาวชนไปแล้ว ยังไม่ถือว่าเสร็จคดี นายประกันและเด็กหรือเยาวชน มีหน้าที่ ต้องมาสถานพินิจฯ ตามกำหนดนัดทุกครั้ง มิฉะนั้นอาจจะถอนประกันและริบเงินประกัน

๗. การดำเนินคดี พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนให้พนักงานอัยการฟ้องต่อศาล ภายใน ๓๐-๔๐ วัน (แล้วแต่กรณีที่ต้องการ)

๘. เมื่อพนักงานสอบสวนส่งไม่ฟ้อง หรือขาดผิดฟ้อง สถานพินิจฯ จะส่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปและ นายประกันขอถอนเงินประกันคืนได้

๙. เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาล นายประกันก็สามารถถอนเงินประกันจาก สถานพินิจฯ นำไปขอประกันตัวจากศาล และเมื่อเสร็จคดีแล้วก็ถอนเงินประกันคืนได้

ยาเสพติดกับเยาวชน

นายแพทย์สุเทพ วงศ์แพทย์

สิ่งเสพติด คือสารเคมียา หรือวัตถุใด ๆ ที่ได้จากธรรมชาติหรือสังเคราะห์ขึ้น ซึ่งเมื่อเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกาย โดยการกิน สูบ ฉีด ดม หรือวิธีอื่นติดต่อกันนานขึ้นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จะเกิดผลต่อสุขภาพ และจะต้องเพิ่มขนาดของสารนั้นเรื่อย ๆ ในที่สุดจะทำให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพของผู้นั้น

ประเภทของสารเสพติด แบ่งออกเป็นได้ ๒ ประเภท

๑. ยาเสพติดธรรมชาติ (NATURAL DRUGS) เช่น ฝิ่น กัญชา กระบือ

๒. ยาเสพติดสังเคราะห์ (SYNTHETIC DRUGS) เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาม้า สารระเหย

แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อร่างกายได้ ๔ ประเภท

๑. กดประสาท ทำให้ประสาทสมองมีหน้าที่ อารมณ์จิตใจ เชื่อยชา กล้ามเนื้ออ่อนคลายตัวได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยานอนหลับ เช่น บาร์บิทูเรท ไดอาซีแพม

๒. กระตุ้นระบบประสาท ทำให้ประสาทและสมองตื่นตัวกระวน กระวาย ได้แก่ แอมเฟตามีน หรือยาม้า

๓. ที่ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน ทำให้ประสาทหลอนเห็นภาพผิดไปจากปกติ ความรู้สึกสัมผัสแปรปรวน มีปฏิกิริยาผิดไปจากความจริงทั้งหมดได้แก่ แอล เอส ดี และสารเคมีบางชนิด

๔. ที่ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน ยาเสพติดบางชนิดเมื่อเสพปริมาณน้อย จะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท เช่น กัญชา ต่อมาจะกดประสาท ถ้าเสพปริมาณมากขึ้นอีกจะทำให้ประสาทหลอน

ฝิ่น ฝิ่นสกัดได้จากยางของเปลือกผลฝิ่นดิบ ต้นฝิ่นเป็นพืชล้มลุก ลักษณะเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียว รสขม ในยางฝิ่นมีสารเรียกว่าอัลคาลอยด์ มากมายหลายชนิด แต่ที่มีประโยชน์ทางการแพทย์มีเพียง ๓ ชนิด คือ มอร์ฟีน, โคเคอีน และปาปาเวอริน

มอร์ฟีน ที่ได้ดัดนำไปแปรสภาพด้วยกรรมวิธีทางเคมีจะได้สารเรียกว่าเฮโรอีน มอร์ฟีนมีหลายรูปแบบ คือเป็นผงสีขาว หรือสีครีม เป็นก้อนหรืออัดเป็นแท่งรูปสี่เหลี่ยม หรือเป็นเม็ดและสารละลายใช้ฉีด

เฮโรอีน มีชื่อการค้าว่า ผงขาว แคป ใกล้เคียง

เฮโรอีน เบอร์ ๔ เป็นผงสีขาว หรือสีครีม มีความบริสุทธิ์สูง

เฮโรอีน เบอร์ ๓ เป็นเกล็ดมีสีต่าง ๆ เช่น สีเทา สีน้ำตาลและสีดินลูกรังมีความบริสุทธิ์ต่ำ เพราะผสมสารต่าง ๆ ลงไป เช่น สีควินิน และสตีกนิน

โคเคอีน มีชื่อการค้าว่า โคเคอีน โคโคพิริน ลักษณะเป็นผลึกสีขาว นำมาใช้เป็นยาในรูป ยาน้ำ ยาเม็ด สำหรับรับประทานและสารละลายใช้ฉีดเข้าร่างกาย สารที่ทำให้เกิดเสพติด และเป็นปัญหาต่อสังคมในกลุ่มนี้คือ ฝิ่น มอร์ฟีน และเฮโรอีน

ปัจจุบันเราใช้ทั้งเจอรฝิ่นการบูรสำหรับระงับอาการถ่ายท้องอย่างรุนแรง โดยมีฤทธิ์ทำให้ลำไส้หยุดเคลื่อนไหว ซึ่งในกรณีที่จะใช้เมื่อจำเป็นจริง ๆ

มอร์ฟีนเป็นยาระงับอาการปวดที่มีฤทธิ์แรงมาก แพทย์จะใช้ในกรณีที่ผู้ป่วยใช้ยาอื่นไม่ได้ผล เช่นหลังผ่าตัดใหญ่ ๆ ผู้ป่วยมีอาการปวดมากหรือในรายที่เป็นมะเร็งในระยะสุดท้าย

โคเคอีน ใช้เป็นยาระงับอาการไอ โดยมีฤทธิ์เป็นยาห้ามไอ ซึ่งควรใช้ต่อเนื่องเป็นประจำเป็น
ฤทธิ์ที่ไม่พึงประสงค์ ของการใช้ฝิ่นและสารสกัดจากฝิ่นเป็นยามีหลายอย่าง

๑. อาจเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน
๒. ท้องผูก เพราะยาทำให้ลำไส้หยุดเคลื่อนไหว
๓. หายใจช้า เพราะระบบหายใจถูกกด
๔. มีการกลั่นปัสสาวะ หรือปัสสาวะน้อยลง
๕. อาจคัน เป็นลมพิษหรือมีผื่นตามตัว
๖. หน้ามืด วิงเวียน ความดันเลือดต่ำ
๗. กิริยาท่าทางผิดปกติ มึนซึม
๘. เกิดอาการติดยา

สาเหตุการติดยา

๑. ติดหลังจากการใช้ยารักษาโรค
๒. ประเพณีนิยมเสพติดและปลูกเอง
๓. อยากลองดี เมื่อเพื่อนฝูงชักชวนให้ทดลอง
๔. ผู้เสพเลิกใช้ยาเสพติดอย่างอื่น แล้วหันมาใช้ยาเสพติดพวกนี้แทนเคยสูบกัญชามาแล้วเลิก
กลับมาสูบเฮโรอีน

กระท่อม กระท่อมเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีแกน เนื้อไม้แข็ง ในสมัยก่อนนำไปกระท่อมมาใช้เป็นยา
แก้ปวด ท้องเดิน ปวดท้อง ปวดเมื่อยตามร่างกาย และใช้เป็นยาระงับประสาท ในใบกระท่อมมีแอลคาลอยด์
อยู่หลายชนิด ซึ่งคุณสมบัติทำให้ระงับความเจ็บปวดและการไอ เวลาที่เสพกระท่อมจะทำหายปวดเมื่อย
ตามตัว มีความสุข สามารถทำงานได้นานทนแดดแม้จะร้อนเพียงใดก็ตาม แต่ไม่สามารถทนฝนได้ แต่
แปลกที่ไม่กลัวน้ำสามารถอาบน้ำได้ตามปกติ

ฤทธิ์ของกระท่อม จะทำให้ประสาทมีนชา อารมณ์แจ่มใสร่าเริง คนที่เสพเป็นครั้งแรกมักจะมี
อาการมึนงง คอแห้ง คลื่นไส้ อาเจียน เมื่อยล้าต้องนอน ฤทธิ์ของกระท่อมอยู่ได้นาน ๓-๔ ชั่วโมง และเมื่อ
เสพไปนาน ๆ จะมีอาการท้องผูก อุจจาระเป็นสีเขียวคล้ายมูลแพะ ถ้าหยุดเสพกระท่อม จะทำให้มีอาการ
หงุดหงิด ปวดเมื่อยตามข้อ เบื่ออาหารและนอนไม่หลับ

กัญชา กัญชาเป็นพืชชนิดที่ขึ้นอยู่ในเขตร้อน คนสมัยก่อนนำมาใช้เป็นยาเจริญอาหาร ยาสงบประสาท
ยานอนหลับ ต่อมานำมาใช้เป็นยาเสพติด กัญชาที่นำมาใช้เป็นยาเสพติดนั้นได้มาจาก CANNABIS
SATIVAL ส่วนมากนิยมใช้ต้นตัวเมียมากกว่าต้นตัวผู้ เพราะต้นตัวเมียมีฤทธิ์แรงกว่า ส่วนยอดช่อดอกตัวเมีย
นำมาตากแห้ง บดให้เป็นผงหยาบ ๆ หรือหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ แล้วนำมามวนเป็นบุหรี่สูบ

ฤทธิ์ของกัญชาคือกระตุ้นประสาท กล่อมประสาทแก้ปวด และออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทหลาย
อย่างในขณะเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นกับขนาดที่ใช้วิธีเสพ การสูบกัญชาซึ่งมวนไว้ในลักษณะเหมือนกับบุหรี่ ๑
มวน จะมีผลทำให้ความจำของผู้สูบเสียไปชั่วคราว

การเสบกัญชาในขนาดสูงจะทำให้ผู้สูบมีอาการประสาทหลอนเห็นภาพหลอนตา เกิดความระแวง
ความคิดสับสน และอาจทำให้เกิดโรคจิต ที่เรียกว่าจิตเภท ผู้ป่วยจะแยกตัวออกจากสังคม ไม่สนใจใน

ตนเอง ความคิดสับสนไม่ต่อเนื่อง หูแว่ว และเสี่ยงต่อการเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ เช่น มะเร็งปอด หลอดลมอักเสบเรื้อรัง ความจำเสื่อมเป็นตะคริว ทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลงหรือหมดไป

แอมเฟตามีน ซึ่งบุคคลทั่วไปรู้จักคือ ยาม้า ยาขยัน ยาโคปี ยาแก้ง่วง ยานี้จะกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้สมองตื่นตัวอยู่เสมอไม่เกิดอาการง่วงหลับ

การใช้แอมเฟตามีนเป็นประจำจะทำให้เกิดเสพติด เนื่องจากยานี้ทำให้เกิดชินง่ายและเมื่อได้รับยาฤทธิ์ของยาไม่พึงประสงค์คือ ตื่นเต้น หวาดกลัว สั่น อ่อนเพลีย และรู้สึกคล้ายจะมีคนทำร้ายเป็นสาเหตุทำใหุ้กรานผู้อื่น

การเป็นพิษเนื่องจากได้รับแอมเฟตามีนเกินขนาด หรือเกิดอาการพิษเฉียบพลันผู้ป่วยจะมีความดันโลหิตสูง สมรรถภาพทางจิตเสื่อม หรือการหลับกระทันหันอันเนื่องมาจากร่างกายขาดสารอะเซตาไคลีน

สารระเหย เป็นสารที่มีอันตรายร้ายแรงมากกว่าเอโรซัน พิจารณาตามทางเคมีจะประกอบด้วยไฮโดรคาร์บอนซึ่งระเหยได้ การติดยาสารระเหยนี้จะหมายถึงแอโรโซล ชนิดของสารระเหยที่รู้จัก น้ำยาล้างแลคเกอร์ และสี กาว พลาสติก แลคเกอร์ ฟีนเนอร์ กาวทาเครื่องบินเล็ก

สารระเหยจัดอยู่ในกลุ่มของยากดสมองคล้ายคลึงกับฤทธิ์ของแอลกอฮอล์และยานอนหลับ แต่อาการของผู้ที่ได้รับสารระเหยต่างชนิดมิได้แตกต่างกัน ตามร่างกายของคนเราถ้าส่วนไหนที่มีไขมันอยู่มาก เช่น ในสมอง หรือเนื้อเยื่อที่มีไขมันทั้งหลายสารนี้จะเข้าไปผสม และเมื่อเข้าสมองก็จะทำลายเซลล์สมอง โดยเฉพาะส่วนที่เรียกว่า สมองน้อย บริเวณด้านหลังศีรษะ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการทรงตัว ทำให้ผู้เสพมีอาการเหมือนคนเมา บางรายเป็นมาก ๆ ถึงกับเดินไม่ได้ ต้องนอนอยู่บนเตียง เพราะระบบประสาทถูกทำลาย ผลสุดท้ายคนเหล่านี้จะมีความจำเสื่อม เกิดจากสมองฝ่อหรือเสื่อม มักจะพบว่าคนที่มีอายุ ๒๐ กว่าปี ถ้าสูดดมสารระเหย ๓-๕ ปี ติดต่อกัน จะมีสมองคล้ายคนอายุ ๗๐-๘๐ ปี แม้จะหยุดเสพในภายหลังก็ตามสภาพสมองส่วนที่เสียไปแล้วจะไม่กลับดีขึ้นอีกเลย

สาเหตุของการติดสารระเหย เนื่องจากอาการเคล้าซึมและหาทางออกโดยการติดสารระเหยเพื่อระงับหรือบรรเทาอาการเหล่านั้นของผู้เสพติด

สิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย

บุหรี่ ทำจากใบยาสูบแล้วม้วนด้วยเยื่อกระดาษ คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าสารพิษของบุหรี่ คือ นิโคติน เท่านั้น แต่ความจริงแล้วในบุหรี่ที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายเลย สารพิษในบุหรี่ประกอบด้วย

๑. ของที่เป็นอนุภาค คือ

- น้ำ
- ตัวที่ทำให้ระคาย ได้แก่ กรด แอลกอฮอล์ และสารเคมีอื่น ๆ
- คาร์ซิโนเจน (CARCINOGENS) ซึ่งเป็นสารที่ทำให้เกิดมะเร็ง
- โค-คาร์ซิโนเจน (CO-CARCINOGENS) ซึ่งเป็นตัวเร่งกระบวนการเกิดมะเร็ง

๒. สารประกอบที่ระเหยเป็นไอ ที่สำคัญคือ นิโคติน ให้โทษคือ

- ทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้น

- ทำให้หัวใจใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลือง
- เพิ่มความดันของโลหิต
- เพิ่มน้ำตาลในเลือด
- เพิ่มไขมันในเลือด
- เร่งการตีบตันของเส้นโลหิต
- ทำให้เกิดคาร์ซิโนเจนเมื่อเผาไหม้

๓. ส่วนผสมของก๊าซต่าง ๆ

- คาร์บอนไดออกไซด์ (CARBON DIOXIDE)
- คาร์บอนมอนอกไซด์ ทำให้สมองขาดออกซิเจน มีการตัดสินใจช้า
- ไฮโดรเจน ไซยาไนด์ (HYDROGEN CYANIDE) มีอาการไอเรื้อรัง มีเสมหะ เป็นประจำ

๔. น้ำมันดิบ (TAR) ซึ่งรวมถึงของที่เป็นอนุภาคและแก๊สที่ควบแน่นได้เป็นสารที่ก่อให้เกิดมะเร็งปอด

สารพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ของบุหรี่

๑. พิษจากควันทบุหรี่ ทำให้ระคายเคืองเยื่อของจมูก คอและหลอดลม ควันทบุหรี่มีแก๊สคาร์บอนมอนอกไซด์ ทำให้เหนื่อยง่าย เมื่อควันทบุหรี่ถึงถ่าน และยางเหนียวไป ค้างในปอดทำให้เนื้อปอดเป็นจุดดำ ๆ และทำให้ถุงลมในปอดพองได้ง่าย

๒. พิษจากกระดาศมวนบุหรี่ เมื่อกระดาศมวนบุหรี่ไหม้ไฟจะทำให้เกิดสารหลายชนิดทำให้เกิดเป็นมะเร็งได้

๓. พิษจากตัวยาเส้น มีสารนิโคติน เป็นพวกแอลคาลอยด์ มีพิษต่ออวัยวะต่าง ๆ เช่น

- ระบบประสาท ทำให้มือสั่น กล้ามเนื้ออ่อนกำลัง
- ระบบทางเดินอาหาร ทำให้น้ำลาย และน้ำย่อยอาหารออกมากจะรู้สึกคลื่นไส้อาเจียน
- ระบบหัวใจและหลอดเลือด ทำให้ใจสั่น
- ระบบหายใจ ทำให้ไอเรื้อรัง แน่นเจ็บหน้าอก
- ระบบกล้ามเนื้อ ทำให้กล้ามเนื้อสั่น กระตุก และเป็นมะเร็งในปอดได้ง่าย
- ไวตามินซี คนสูบบุหรี่มากมีไวตามินซีในเลือดต่ำ เพราะเข้าใจว่าร่างกายใช้ไวตามินซีเป็นตัวทำลายพิษของนิโคติน
- ชีวิตของเด็กในครรภ์ หญิงมีครรภ์มีโอกาสแท้งได้ง่ายกว่า เด็กที่คลอดจะตัวเล็ก น้ำหนักน้อยกว่าปกติ
- เด็กคลอดจากการด่าซึ่งสูบบุหรี่จะมีไอคิวต่ำกว่าค่ามาตรฐานทั่วไป

สุรา หรือเรียกกันง่าย ๆ ว่า เหล้า เป็นเครื่องดื่มที่มี เอทิลแอลกอฮอล์ (ETHYL ALCOHOL) สุราจะเรียกชื่อแตกต่างกันไปตามชนิดของสาร เช่น วิสกี้ เบียร์ บรั่นดี กระแช่ น้ำข้าว

เหล้าเป็นเครื่องดื่มที่มีคุณค่าทางอาหารต่ำหรือเกือบจะไม่มีเลยเพราะประกอบด้วยวิตามินแร่ธาตุ และโปรตีนในปริมาณที่น้อยมากแต่เป็นของที่ทำให้แคลอรีสูง

ฤทธิ์ของแอลกอฮอล์

๑. กดประสาทส่วนกลาง โดยเฉพาะที่ศูนย์ควบคุมสติสัมปชัญญะและการหายใจทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจ ความว่องไวลดลง

๒. กระตุ้นให้หัวใจเต้นเร็วจนถึงกับใจสั่น ความดันเลือดสูง การไหลเวียนของเลือดเพิ่มขึ้นกว่า ๑๐%

ดังนั้นคนที่มียาแล้วหรือหลอดเลือดแข็งอยู่ก่อนจึงแตกได้ง่าย

๓. แอลกอฮอล์จำนวนน้อยช่วยย่อยอาหาร แก้อืดท้องเฟ้อ ถ้ามากกระเพาะอาหารจะอักเสบเป็นแผล อาจทำให้เกิดมะเร็งหลอดอาหารด้วย

๔. ทำลายเนื้อตับ ทำให้ตับแข็ง ซึ่งพบถึง ๙๙% ในรายที่ดื่มสุราเรื้อรัง

๕. เป็นยาขับปัสสาวะอย่างแรง ประกอบกับดื่มน้ำมากทำให้ปัสสาวะมาก และบ่อย

๖. กล้ามเนื้อบวมคั่งน้ำ-เนื้อตายเป็นหย่อม ๆ เชื่อว่ากล้ามเนื้อหัวใจถูกทำลายได้ด้วย

๗. ทำให้น้ำตาลในเลือดต่ำจนถึงหมดสติได้หลังจากดื่ม ๑๒-๗๒ ชั่วโมง

๘. เสียบุคลิกภาพ และขาดความเชื่อถือจากบุคคลอื่น

๙. สภาพควบคุมตนเองเปลี่ยนไป

ปริมาณของ ETHYL ALCOHOL หรือ ETHANOL ที่มีอยู่ในเครื่องดื่มแต่ละชนิดจะแตกต่างกันดังมาตราข้างล่าง

ชนิดของเครื่องดื่ม	สิ่งที่นำมาหมัก	การกลั่น	%ของแอลกอฮอล์โดยปริมาตร
เบียร์	ข้าวบาเลย์อก (MALTED BARLEY)	ไม่ได้กลั่น	๔-๖
เหล้าไวน์ชนิด DRY	น้ำองุ่น	ไม่ได้กลั่น	๑๐-๑๔
เหล้าไวน์ชนิดหวาน	น้ำองุ่น	ไม่ได้กลั่น	๑๙-๒๑
วิสกี้	ข้าวบาเลย์อก (MALTED BARLEY)	กลั่น	๔๐-๕๐
บรั่นดี	น้ำองุ่น	กลั่น	๔๐-๕๐
วอดก้า	มันฝรั่งและสารอื่น ๆ	กลั่น	๔๐-๕๐
เหล้ารัม	ลำเหล้า	กลั่น	๔๐-๕๐
ยีน	จากสารหลายชนิด	กลั่น	๔๐-๕๐
แมงโซ	ข้าว	กลั่น	๓๕
แสงโสม	ข้าว	กลั่น	๔๐

ความรู้เรื่องระดับแอลกอฮอล์ในเลือด

- ถ้ามีแอลกอฮอล์อยู่ในเลือด ๐.๐๕% หรือน้อยกว่าจะสำรวจมึนงงว้าวุ่นและวางตัวดี
- ถ้ามีแอลกอฮอล์อยู่ในเลือด ๐.๐๕-๐.๑๕% จะมีอารมณ์ครึกครื้นและมีอาการตึงตัง
- ถ้ามีแอลกอฮอล์อยู่ในเลือด ๐.๑๕-๐.๓๐% จะมีอาการวิงเวียนปวดเพื่อเจ้อ
- ถ้ามีแอลกอฮอล์อยู่ในเลือด ๐.๓๐-๐.๕๐% จะมีอาการง่วงและซึม
- ถ้ามีแอลกอฮอล์อยู่ในเลือด ๐.๕๐-๐.๕๕% จะเมาแบบหมดสติล้มป้ญญะ
- ถ้ามีแอลกอฮอล์อยู่ในเลือดมากกว่า ๐.๕๕% จะถึงแก่ความตาย

ประเภทของยาเหล่านี้ไม่ควรดื่มแอลกอฮอล์ร่วมด้วยโดยเด็ดขาด

ยากล่อมประสาทและยานอนหลับ บาร์บิทูเรต (BARBITURATES) เมโปรบาเมต (MEPROBOMATE) คลอรัลไฮเดรต (CHLORAL HYDRATE) เกลตินามิด (GLUTETHIMIDE) ฟลูราซีแพม (FLURAZEPAM) เมธาควาโลน (METHAQUALONE)

ยารักษาโรคจิต ฮาโลเพอริดอล (HALOPERIDOL) ฟีนโทธาซีน (PHENOTHIAZINE) ไตรไซคลิก (TRICYCLIC) แอนติดีเพรสแซนท์ (ANTIDEPRESSANTS) ไธโอธิซีน (THIOTHIXENE) คลอร์โปรธิซีน (CHLORPROTHIXENE)

ยาลดความดันเลือด รีเซอปีน (RESERPINE) ปาร์จิลีน (PARGYLINE)

ยาอดเหล้า ไดซัลฟีแรม (DISULFIRAM)

ยาแก้ปวดชนิดเสพติด มอร์ฟีน (MORPHINE) เพธิดีน (PETHIDINE) เพนตาโซซีน (PENTAZOCINE)

ยาลดความอ้วน แอมเฟตามีน (AMPHETAMINE) เฟนฟลูรามีน (FENFLURAMINE)

ยาเบาหวาน เฟนฟอร์มิน (PHENFORMIN)

ยารักษาโรคมะเร็ง เมโททรีเซท (METHOTREXATE)

ยารักษาบิด เมโทรนิดาโซล (METRONIDAZOLE)

ยาต้านอักเสบ ออกซีเฟนบูตาโซน (OXYPHEN BUTAZONE) เฟนิลบูตาโซน (PHENYLBUTAZONE)

ยาอดเหล้า ยาอดเหล้าในท้องตลาดส่วนใหญ่เป็นยาที่มีชื่อยี่ห้อว่า แอนทาบิวส์ (ANTABUSE) และ แอนตินอล (ANTINOL) เรียกว่าไดซัลฟีลแรม (DISULFIRAM)

ยาที่ห้ามสำหรับยาอดเหล้า

- ยารักษาวัณโรคที่ชื่อ ไอโซไนอาซิด (ISONIAZID)
- ยารักษาตกขาวที่เกิดจากเชื้อพยาธิ เป็นยาพวก เมโทรนิดาโซล มีชื่อยี่ห้อว่า ฟลาจิล (FLAGYL) คอมโมเนส (COMMONAS) คลิออน (KLION)

ข้อสังเกตอาการของเยาวชนบ่งบอกว่าเป็นผู้ใช้ยาเสพติด

๑. อาการทั่วไปของการติดยาในเด็กและเยาวชน

- ไม่เอาใจใส่ในการเรียน
- มีความเปลี่ยนแปลงในการส่งการบ้านในชั้น
- อารมณ์ฉุนเฉียวผิดปกติ และเกินกว่าเหตุ
- สุขภาพทางร่างกายทรุดโทรม
- มีสับสนคลมคลมเกี่ยวกับการชุกช่อนยา
- สวมแว่นกันแดดตลอดเวลา เพื่อซ่อนม่านตาที่อาจเบิกกว้าง
- ใช้เลื้อยเขยื้อยตลอดเวลาเพื่อปกปิดรอยเข็มที่ฉีดยา
- แต่งกายอย่างไม่เอาใจใส่และสกปรกไม่ค่อยอาบน้ำ
- มีการติดต่อกับกับเพื่อนติดยาอื่น ๆ
- มีการหยิบยืมเงินทองจากเพื่อนฝูงเสมอ เพื่อนำไปซื้อยา
- ลักษณะเล็ก ๆ น้อย ๆ จากโรงเรียน

- มักพบเด็กในที่ลับตาคน เช่น ในลิ้นชัก ห้องเก็บของ เพื่อแอบเสพยา

๒. อาการติดยาจำพวกกระตุ้นประสาท

- ทำงานเกินปกติ หงุดหงิด
- แก้วตาเบิกกว้าง
- ปากและจมูกแห้ง เพราะลมหายใจเสีย
- สูบบุหรี่จัดมวนต่อมวน
- อยู่ได้นาน ๆ โดยไม่ต้องกินหรือนอน

๓. อาการติดยาเสพติดให้โทษ (เฮโรอีน มอร์ฟิน)

- โดยปกติจะเริ่มจากการติดยาแก้ปวดพวกเข้าฝิ่น หรือยาแก้ไอ
- พบขวดเปล่าในตะกร้าผงที่โรงเรียนก็เป็นร่องรอยที่จะรู้ได้
- ถ้าสูบเฮโรอีน ก็จะมีรอยขาว
- ถ้ามีเข็มฉีดเฮโรอีน จะมีรอยเข็มทางด้านในท้องแขนหรือข้อศอก
- พบเข็มฉีดยา ซ้อนคิ๊บ สำลี
- ในห้องเรียน เด็กจะเกียจคร้าน

๔. อาการติดกัญชาสังเกตได้ยากมาก นอกจากจะตกอยู่ในอำนาจฤทธิ์กัญชาในขณะนั้นดังนี้

- ในขั้นต้นเด็กจะรู้สึกกระปรี้กระเปร่า แล้วเปลี่ยนเป็นตีโพยตีพาย มักร้องไห้อย่างรวดเร็ว
- พูดเสียงดัง ขอบระเบิดเสียงหัวเราะลั่น
- ในขั้นต่อมา เด็กจะกลายเป็นคนขี้ง่วง ซึมและเกียจคร้าน
- มีการวิปริตทางสายตา เป็นอันตรายต่อการขับรถ

(ข้อสังเกต บุหรี่กัญชาจะมวนหนาขึ้นด้วยกระดาษมวนบุหรี่สีน้ำตาลหรือสีเกือบขาวและมีขนาดเล็กกว่าธรรมดา ปลายมวนทั้ง ๒ ด้านจะปิดหรือพับไว้หรือยึดไว้ด้วยเส้นบุหรี่ซึ่งมีสีเขียวกว่าบุหรี่ยี่ห้อปกติที่จุดไฟคล้าย ๆ กับกลืนหญ้าหรือเชือกไหม้ไฟ)

๕. อาการติดยาจำพวกกดประสาทและยานอนหลับ

- มีอาการเหมือนเมาเหล้าแต่จะไม่มึนงงเหล้าทางลมหายใจ
- เดินโซซัดโซเซหรือกะเผลกกะเผลกในชั้นเรียน
- หลับในชั้นเรียนบ่อย ๆ
- ขาดความเอาใจใส่ในงานทางโรงเรียน
- ง่วงเหงาหาวนอน

ลักษณะอาการของการติดเหล้า

- ตื่นในตอนเช้าบ่อย ๆ
- ถึงเวลาเย็นที่เคยดื่มจะต้องดื่ม
- เมื่อมีภาวะฉุกเฉินหรือร้อนก็ต้องดื่มก่อน
- บางรายดื่มนาน ๆ ครั้ง แต่เป็นการลงโทษตัวเอง
- สมรรถภาพทางจิตใจ และร่างกายเสื่อม

- มีอาการมือสั่น ลั่นสั่น พุดผิดปกติ
- หงุดหงิด ระวัง นอนไม่หลับ
- ไข้แดง ลักษณะเม้มมขึ้นตามตัวและฝ่ามือ
- ตับแข็ง ท้องมาร

สาเหตุการติดยาเสพติดโดยทั่วไปมีดังนี้

๑. ได้แก่การที่บุคคลนั้นมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับยาเสพติดและโดยวิชาชีพของเขา ทำให้มีความรู้ในสรรพคุณของยาเหล่านั้น สามารถหยิบยาเสพติดมาใช้ได้โดยสะดวก
๒. การอยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดยาเสพติด ย่อมมีโอกาสได้ศึกษาเรื่องการเสพยาเสพติดและสรรพคุณของยาเสพติดโดยทางประสบการณ์ตรง
๓. การใช้ยาอันตรายเพื่อช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ของตัวเอง
๔. ความอยากรู้อยากเห็น
๕. การหลบหนีจากความจริง
๖. ความประมาทของแพทย์
๗. ผู้เจ็บป่วยใช้ยาเอง
๘. เพื่อแสดงความเป็นปฏิกิริยาต่อสังคม

การป้องกันการติดยาเสพติด

๑. ป้องกันตนเอง
๒. ป้องกันครอบครัว
๓. ป้องกันเพื่อนบ้าน
๔. ป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ

สตรีกับความเป็นธรรม

เรือนแก้ว กุญยานนท์ แบรินต์

เมื่อได้รับการขอจากทนายสิทธิพรพานิช ให้เขียนบทความลงในหนังสือของศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ก่อนอื่นดิฉันก็คิดถึงเรื่องเด็กโดยเฉพาะเกี่ยวกับพฤติกรรมชวียรุ่น แต่พอลงมือเขียนเข้าใจก็ไปจดจ่ออยู่กับความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญอย่างหนึ่งในต้นปี ๒๕๓๖ นี้ คือได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖ นี้แต่งตั้งผู้ว่าราชการหญิงและรองผู้ว่าราชการหญิงคนแรกของประเทศไทย ดิฉันก็เลยคิดว่าน่าจะเขียนเผยแพร่เรื่องบทบาทสตรีดีกว่า ถึงแม้ว่าจะมีการพูดกันมากเรื่องการพัฒนาสตรี แต่ในแวดวงของผู้พิพากษาสมทบนั้นเราจะมี ความเข้าใจตรงกันแค่ไหนอย่างไร จึงขอเล่าเรื่องสตรีกับการพัฒนาอย่างสรุป ๆ เป็นการเตือนความทรงจำในฐานะที่พวกเราได้ร่วมกันทำงานเพื่อประโยชน์สุขของสังคมและของประเทศด้วยกัน

อันที่จริงได้มีการรวมกลุ่มสตรีกันเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมในสังคมมากกว่า ๑๐๐ ปีแล้ว ประวัติอันยาวนานของความเคลื่อนไหวนี้เกิดขึ้นในประเทศตะวันตกหรือกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม ซึ่งมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ความเป็นอยู่แตกต่างจากประเทศทางตะวันออกและประเทศที่ด้อยพัฒนาในส่วนอื่น ๆ ของโลกจนในที่สุดสหประชาชาติ (United Nation) จึงยอมรับความจริงว่าสังคมโลกจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าไปได้ก็ต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีสังคมที่เป็นธรรม ประชากรอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่เอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้น ดังนั้นในปี ค.ศ.๑๙๗๕ (พ.ศ.๒๕๑๘) สหประชาชาติจึงประกาศให้เป็นปีสตรีสากล เพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลสนใจพัฒนาศักยภาพของประชากรผู้หญิง เพราะเป็นทรัพยากรบุคคลที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาสังคมในทุก ๆ ระดับ ดังนั้นจะเห็นว่าในช่วงระยะกว่า ๑๐ ปีที่แล้ว ประเทศทั่วโลกได้ร่วมกันพัฒนาสตรีและส่งเสริมสตรีให้มีบทบาทในสังคมมากขึ้นทั้งด้านวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม

ทศวรรษสตรีแห่งสหประชาชาติ

จากการที่สมัชชาใหญ่ได้ประกาศให้ปี ค.ศ.๑๙๗๖-๑๙๘๕ (พ.ศ.๒๕๑๙-๒๕๒๘) เป็นทศวรรษสตรีของสหประชาชาติ เพื่อความเสมอภาค พัฒนาการและสันติภาพโดยมีการเน้นประเด็นการจ้างงาน สุขอนามัยและการศึกษา ต่อมาในปี ๑๙๘๐ (พ.ศ.๒๕๒๓) ซึ่งเป็นเวลาครึ่งทศวรรษ ได้มีการประชุมระดับโลกเพื่อพิจารณาบทบาทและประเมินผลความคืบหน้าในการพัฒนาสตรี ณ กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก และเมื่อสิ้นทศวรรษในปี ค.ศ.๑๙๘๕ (พ.ศ.๒๕๒๘) ได้มีการสัมมนาระดับโลกที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา ซึ่งสมัชชาใหญ่ได้ประกาศมติยุทธศาสตร์ไนโรบีเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (The Nairobi Forward-looking Strategies for the Advancement of Women) ซึ่งเน้นถึงความสำคัญของการให้สตรีเข้ามามีบทบาทในกระบวนการพัฒนา ทั้งในแง่เป็นผู้ดำเนินการและผู้ได้รับผลประโยชน์ ทั้งนี้โดยการทบทวนแผนปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของปีสตรีสากล ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติกาสัญญาว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลิกปฏิบัติต่อสตรีใน

ทุกรูปแบบ และปฏิญญาว่าด้วยการที่สตรีที่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสันติภาพและความร่วมมือกับนานาชาติ ยุทธศาสตร์ในโรบินี้ได้ต่อยอดถึงข้อผูกพันในการนำสตรีเข้ามาอยู่ในกระบวนการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ของระบบเศรษฐกิจใหม่ของโลก ดังในวรรคที่ ๑๒ ของยุทธศาสตร์นี้ที่กำหนดว่า

“บทบาทของสตรีในการพัฒนานั้นเกี่ยวพันโดยตรงกับเป้าหมายของการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจโดยส่วนรวม และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาในสังคมทุกแห่ง การพัฒนาหมายถึงความถึงการพัฒนาทุกด้าน ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมิติอื่น ๆ ในชีวิตมนุษย์ รวมทั้งความเจริญในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย ขวัญและกำลังใจ สติปัญญา และวัฒนธรรมของมนุษย์ จึงควรมีการชักนำให้จัดหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่ยากจนหรือยากแค้นสามารถเข้าถึงหรือนำไปใช้ หรืออรรถประโยชน์ของความเสมอภาคในโอกาสได้มากขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวอย่างตรงไปตรงมาก็คือ ยังมีสตรีที่สามารถเข้าร่วมในกิจกรรมของสังคมได้ในฐานะปัจเจกชนที่มีสิทธิถูกต้องตามกฎหมายมากขึ้นเท่าไร ก็จะช่วยให้มีภาระหนักขึ้นอย่างจริงจังถึงสิทธิของสตรีที่จะได้รับความเสมอภาคมากขึ้นเท่านั้น การพัฒนาต้องมีมิติทางศีลธรรมประกอบด้วย เพื่อให้แน่ใจว่ามีความยุติธรรมจริงและตอบสนองต่อความต้องการและสิทธิของปัจเจกชนได้ และความนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ภายในกรอบเศรษฐกิจและสังคมที่ประกันได้ว่าสิ่งแวดล้อมจะมีความปลอดภัยพอสำหรับชีวิตทุกรูปแบบบนโลกของเรา”

ความเคลื่อนไหวในประเทศไทย

ประเทศไทยได้เริ่มให้ความสนใจในการพัฒนาสตรีมาตั้งแต่ต้นทศวรรษสตรีสากล (พ.ศ. ๒๕๑๙) ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ สังกัดสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ต่อมาในเดือนมกราคม ๒๕๒๔ ได้ย้ายไปสังกัดสำนักงานเลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี และในเดือนธันวาคมของปีเดียวกัน คณะกรรมการพัฒนาสตรีนี้ก็ได้ออกมอให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานเอกสาร์ การประสานงานกับหน่วยราชการเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นในเดือนสิงหาคม ๒๕๒๖ คณะกรรมการพัฒนาสตรีแห่งชาติจึงกลับไปอยู่ในความดูแลของสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งโดยมีการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่เป็นเลขานุการ จากการเรียกร้องขององค์กรเอกชนเป็นจำนวนมากในประเทศไทยที่ทำงานเพื่อส่งเสริมสถานะภาพสตรี และจากประเทศสมาชิกของสหประชาชาติในปี ๒๕๒๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ไทยเข้าเป็นภาคี อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women) โดยการภาคยานุวัติ (accession) ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ ๑๐๒ ประเทศที่ให้การรับรองต่ออนุสัญญานี้แล้ว เพื่อแสดงถึงความจริงใจในการส่งเสริมให้สตรีมีบทบาทในขบวนการพัฒนาประเทศอย่างจริงจังว่าในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้ตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีถาวรขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๓๒ ภายใต้ชื่อใหม่ว่า “คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ” (กสส) สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจและหน้าที่ คือ

๑. เสนอนโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรม บทบาทและสถานภาพของสตรีต่อคณะรัฐมนตรี

๒. พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว โดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนหลักดังกล่าว

๓. สนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของส่วนราชการ องค์การของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔. เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการได้มีกฎหมาย หรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในการส่งเสริมกิจกรรม บทบาทและสถานภาพของสตรี

๕. เสนอรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสตรีของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง

๖. พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับสตรีตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ประเทศไทยกับอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของสหประชาชาติ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๘ อนุมัติให้ไทยเข้าเป็นภาคอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบดังกล่าวแล้ว แต่ได้มีการตั้งข้อสงวนข้อยกเว้นที่จะไม่ผูกพันตามอนุสัญญา ไว้ ๗ ข้อ จากจำนวนข้อบทสำคัญ ๑๖ ข้อของอนุสัญญา โดยให้เหตุผลว่า เพื่อมิให้ขัดกับกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติภายในประเทศ การนี้ทำให้เกิดผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ มีการทักท้วงและเพ่งเล็งจากประเทศต่าง ๆ ทั้งองค์กรรัฐบาลและองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล โดยเห็นว่าไทยไม่มีความจริงต่อการส่งเสริมสถานภาพสตรี ซึ่งขัดต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

อนุสัญญา ๗ ข้อ ที่ไทยขอตั้งสงวนเพื่อที่จะไม่ปฏิบัติตามได้แก่

๑. ข้อ ๗ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการเมืองและการรับตำแหน่งทางราชการในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐ การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองและการรับราชการในกองทัพ

๒. ข้อ ๘ วรรคสอง เกี่ยวกับการถือสัญชาติของบุตร

๓. ข้อ ๑๐ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษา ในทุกกรณีที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และการรับราชการในกองทัพ

๔. ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง (ข) เกี่ยวกับสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิดเดียวกัน

๕. ข้อ ๑๕ วรรคสาม เกี่ยวกับการทำสัญญา

๖. ข้อ ๑๖ เกี่ยวกับการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว

๗. ข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง เกี่ยวกับการตีความในทางระดับข้อพิพาท หรือการใช้อนุสัญญา

จากสภาพปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมสถานภาพสตรีและเพื่อมิให้การตั้งข้อสงวนดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ของไทยอีก จึงได้มีแรงผลักดันจากหลายฝ่ายที่จะให้มีการทบทวนเพื่อยกเลิกข้อสงวนนับแต่ พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นต้นมา ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมและประสานสตรีแห่งชาติ (กสส.) ก็ได้ดำเนินการให้มีการพิจารณาทบทวน ดังนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๓ เห็นชอบให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ ข้อ ๑๑

วรรคหนึ่ง (ข) เกี่ยวกับสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิดเดียวกัน และข้อ ๑๕ วรรคสาม เกี่ยวกับการทำสัญญา ส่วนข้อ ๗ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการเมืองและการรับตำแหน่งทางราชการและข้อ ๑๐ เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษากระทรวงกลาโหมพิจารณาแล้ว มีความเห็นให้คงข้อสงวนดังกล่าวต่อไป

เห็นว่ากฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมดีแล้ว การที่กำหนดให้หญิงมีสามีใช้ชื่อสกุลของสามีเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคลทั้งสองฝ่ายมากกว่าจะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อสตรี จึงให้คงไว้เช่นเดิม

อีกข้อหนึ่งที่ยังคงสงวนไว้คือ ข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง เกี่ยวกับการตีความในการรับข้อพิพาท โดยมีเหตุผลว่าไทยไม่ถือว่าต้องปฏิบัติตามข้อ ๒๙ วรรคหนึ่ง เนื่องจากจะเป็นการยอมรับอำนาจศาลระหว่างประเทศล่วงหน้า ซึ่งเป็นการขัดกับแนวปฏิบัติของไทย

ในข้อ ๙ วรรคสอง เกี่ยวกับการถือสัญชาติของบุตร กระทรวงมหาดไทยเห็นชอบให้ยกเลิกข้อสงวนดังกล่าว ตลอดจนได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสัญชาติให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว โดยมีหลักการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ และยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ เพื่อให้บุตรของหญิงไทยสามารถมีสัญชาติไทยได้โดยหลักสายโลหิตด้วย และตามหลักการเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย นอกจากนั้นให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การได้สัญชาติไทยของบุตรและหลาน ตลอดจนทั้งสายของคนที่ต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ผู้เข้าเมืองเพียงชั่วคราว และผู้ได้รับผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายเสียใหม่ ให้เหมาะสมรัดกุมและสอดคล้องกับความเป็นจริงเกี่ยวกับบุคคลเหล่านี้ที่โดยมากจะอยู่กันโดยไม่จดทะเบียนสมรส

เนื่องจากสถานการณ์บ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้วอีกทั้งรัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้สตรีสามารถประกอบอาชีพได้เท่าเทียมชาย คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบยกเลิก มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๒๑ เพื่อให้สตรีเป็นปลัดอำเภอได้ โดยกระทรวงมหาดไทยจะได้ดำเนินการภายหลังที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมการปกครองและสำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติแผนอัตราค่าจ้าง ๓ ปี รอบที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๓๘ แล้ว ส่วนตำแหน่งที่ยังห้ามสตรีรับราชการอยู่ปัจจุบันได้แก่ นายตรวจสรรพสามิตสรรพากร เจ้าหน้าที่ป่าไม้

ยิ่งกว่านั้นรัฐบาลของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ยังได้แสดงสปิริตแห่งการเสมอภาคโดยตั้งผู้ว่าราชการหญิงและรองผู้ว่าราชการหญิงเป็นครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๓๖ นี้ เป็นนิมิตหมายที่ดีสำหรับเยาวชนไทยที่จะเติบโตขึ้นมาในสังคมที่ชายหญิงมีบทบาทร่วมกัน อันจะนำไปสู่ความมั่นคงและสันติสุขในอนาคต

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาบทบาทของสตรีให้เป็นที่ยอมรับนั้นได้มีประวัติอันยาวนาน จากการต่อสู้ของกลุ่มผลักดันต่าง ๆ ที่สตรีไทยได้ดำรงบริหารระดับสูง เช่น ผู้พิพากษา อธิบดี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น จากการสำรวจครั้งสุดท้าย (พ.ศ.๒๕๓๕) ของสถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนาเปรียบเทียบตำแหน่งของสตรีและบุรุษในการบริหารระดับชาติ ดังนี้

การบริหารระดับชาติ (๒๕๓๕)

ฝ่ายนิติบัญญัติ ^๑			ฝ่ายบริหาร ^๒			ฝ่ายตุลาการและ กระบวนการยุติธรรม ^๓		
	หญิง	ชาย		หญิง	ชาย		หญิง	ชาย
สส.	๑๕	๓๔.๕	รัฐมนตรี	-	๔๘	ผู้พิพากษา	๑๘๙	๑,๓๔๕
(ร้อยละ)	(๔.๒)	(๙๕.๘)	(ร้อยละ)	-	(๑๐๐.๐)	(ร้อยละ)	(๑๒.๓)	(๘๗.๗)
วุฒิสมาชิก	๗	๒๖.๓	เลขาธิการ รมว.	-	๑๗	อัยการ	๑๓๖	๑,๓๓๘
(ร้อยละ)	(๒.๖)	(๙๗.๔)	(ร้อยละ)	-	(๑๐๐.๐)	(ร้อยละ)	(๙.๒)	(๙๐.๘)
			ผู้ช่วยเลขาธิการ รมว.	๔	๒๓			
			(ร้อยละ)	(๑๔.๘)	(๘๕.๒)			

นอกจากตำแหน่งผู้พิพากษาแล้ว ผู้บริหารราชการในทุกสาขาเป็นหญิงไม่ถึงร้อยละ ๑๐

ที่มา : ^๑สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ^๒สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาลสำนักงานกฤษฎีกา

^๓สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ และสำนักงานอัยการสูงสุด

การบริหารราชการแผ่นดิน (๒๕๓๕)

ราชการบริหารส่วนกลาง ^๑			ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ^๒			ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ^๓		
	หญิง	ชาย		หญิง	ชาย		หญิง	ชาย
ปลัดกระทรวง	-	๑๓	ผู้ว่าราชการจังหวัด	-	๗๓	สมาชิกสภา	๙๕	๑,๙๕๑
(ร้อยละ)	-	(๑๐๐.๐)	(ร้อยละ)	-	(๑๐๐.๐)	จังหวัด	(๔.๙)	(๙๕.๑)
อธิบดี	๑๒	๑๒๒	นายอำเภอ	-	๗๗๙	สมาชิกสภา	๑๒๖	๑,๙๘๖
(ร้อยละ)	(๘.๙)	(๙๑.๑)	(ร้อยละ)	-	(๑๐๐.๐)	เทศบาล	(๖.๐)	(๙๔.๐)
รองอธิบดี	๑๙	๓๑๗	ปลัดอำเภอ	-	๔,๖๗๔	กำนัน	๖๕	๖,๖๐๔
(ร้อยละ)	(๕.๖)	(๙๔.๔)	(ร้อยละ)	-	(๑๐๐.๐)	(ร้อยละ)	(๑.๐)	(๙๙.๐)
						ผู้ใหญ่บ้าน	๗๖๐	๕,๙๗๙๔
						(ร้อยละ)	(๑.๒)	(๙๘.๘)

ไม่มีสตรีดำรงตำแหน่งในการบริหารส่วนภูมิภาคเลย
สำหรับผู้บริหารในราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น
เป็นหญิงไม่ถึงร้อยละ ๑๐

ที่มา : ^๑สำนักงานข้าราชการพลเรือน (กพ.)

^๒สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

^๓กระทรวงมหาดไทย

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาประเทศ คือ คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น เมื่อกฎหมายได้มีการปรับปรุงเพื่อลดช่องว่างในการเลือกปฏิบัติ โดยเหตุแห่ง เชื้อชาติ ศาสนา และเพศ แล้วประชากรทุกคนทั้งชายและหญิงควรพึงระลึกถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการมีส่วนร่วม ที่จะตัดสินใจโดยการพัฒนาศติปัญญา ศักยภาพ ความรู้ ความสามารถ เพื่อคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และเพื่ออนาคตที่เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นอย่างทั่วถึงในทุกระดับต่อไป

พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พ.ศ.๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๔

เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน และให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นแทนศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัวด้วย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๓๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.๒๔๙๔
- (๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๖
- (๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา พ.ศ.๒๕๐๕
- (๕) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.๒๕๐๗
- (๖) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๑๓
- (๗) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ.๒๕๒๓
- (๘) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๖
- (๙) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ.๒๕๓๐
- (๑๐) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ.๒๕๓๐
- (๑๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น พ.ศ.๒๕๓๓

(๑๒) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.๒๕๔๕

(๑๓) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๖

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก หมายความว่า บุคคลอายุเกินเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์

“เยาวชน หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

“คดีธรรมดา” หมายความว่า คดีอื่น ๆ นอกจากคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“คดีเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาลเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว และศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการสถานพินิจ” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานพินิจให้ปฏิบัติราชการแทน

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้มีอำนาจหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ควบคุมและสอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชน ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ในคดีแพ่ง และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า บุคคลที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติ

“พนักงานสังคมสงเคราะห์” หมายความว่า ผู้มีอำนาจหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ควบคุมและสอดส่องความประพฤติเด็กและเยาวชน ให้คำแนะนำและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนตลอดจนครอบครัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งมีอำนาจสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวและใกล้เคียงประนีประนอมข้อพิพาทตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ถืออายุเด็กหรือเยาวชนนั้น

ในวันที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้น

มาตรา ๖ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

ศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘ ให้จัดตั้ง

- (๑) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร และให้มีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร
- (๒) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาขึ้นในจังหวัดสงขลา และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดสงขลา
- (๓) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาขึ้นในจังหวัดนครราชสีมาและให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครราชสีมา
- (๔) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดเชียงใหม่
- (๕) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานีขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานีและให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดอุบลราชธานี
- (๖) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยองขึ้นในจังหวัดระยอง และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดระยอง
- (๗) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานีขึ้นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- (๘) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครสวรรค์
- (๙) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่นขึ้นในจังหวัดขอนแก่นและให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดขอนแก่น

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดที่ได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวตามวรรคหนึ่งแล้วให้จัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดทุกศาล แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดใดจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับศาลที่ตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น สำหรับจังหวัดที่มีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาล ถ้าจะเปิดทำการแผนกคดี

เยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดเพียงบางศาลจะให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดที่เปิดทำการนั้นมีเขตอำนาจตลอดท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดที่ยังมิได้เปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ให้ระบุเขตอำนาจดังกล่าวไว้ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองด้วย ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นศาลยุติธรรมชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๙ ให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานี ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ หรือศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ การจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนอกจากที่ได้จัดตั้งตามมาตรา ๘ ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจของศาลนั้นไว้ด้วยและจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขึ้นในจังหวัดที่มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการอยู่แล้ว ให้ยุบเลิกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น และให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณาในแผนกดังกล่าวไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดที่จัดตั้งขึ้น

มาตรา ๑๑ ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีดังต่อไปนี้

- (๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
- (๒) คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้โอนมาตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง
- (๓) คดีครอบครัว ได้แก่ คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว แล้วแต่กรณี ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- (๔) คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับตัวเด็กและเยาวชนตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๑๒ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว หรือศาลยุติธรรมอื่น ไม่ว่าจะเกิดปัญหขึ้นในศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลยุติธรรมอื่นให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการโอนคดีในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๑๔ ในระหว่างการศึกษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว แม้จำเลยจะมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์หรือเกินยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส แล้ว

แต่กรณี ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จจำนวน และถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวหรือศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวหรือศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวที่จะพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้ศาลเห็นว่านั่นคงมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามหิบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริงในเรื่องอายุหรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสของบุคคลที่เกี่ยวข้องจะผิดไป หรือศาลอื่นใดได้รับพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๓ ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลนั้น ๆ ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาก็ตาม ข้อบทพร้องดังกล่าวไม่ทำให้การพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาและศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเสียไป

ถ้าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นในระหว่างการพิจารณา ไม่ว่าในศาลชั้นต้นศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ศาลนั้น ๆ โอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๖ ในศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลให้มีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบตามจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งเป็นผู้มีอัธยาศัยและความประพฤติเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนและเป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะเป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นอื่นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคน รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และเลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลางซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการหนึ่งคน ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่ามี ความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมากกว่าสองคนก็ได้

ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดศาลละหนึ่งคน ในกรณีที่จัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดใดให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนั้นหนึ่งคน และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวมีฐานะเสมือนผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

มาตรา ๑๙ เมื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้ทำการแทน ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาผู้มี

อาวุโสสูงสุดในศาลหรือแผนกนั้นเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้พิพากษาผู้มีอาวุโสสูงสุดในศาลหรือแผนกนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษาผู้มีอาวุโสต่ำลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลใดศาลหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

มาตรา ๒๐ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้รับผิดชอบงานของศาลเยาวชนและครอบครัวและของสถานพินิจทัรราชอาณาจักร และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของสถานพินิจทัรราชอาณาจักร โดยให้มีฐานะเสมือนอธิบดีตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาและอธิบดีผู้พิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

(๒) ออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลยหรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้วและมีอำนาจควบคุมดูแลสถานศึกษาหรือสถานดังกล่าว รวมทั้งมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้ด้วย

การออกและการเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับรองอธิบดีผู้พิพากษาและรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลมีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ วรรคสาม แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับศาลเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในเขตอำนาจของตน และให้เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานธุรการของศาลเยาวชนและครอบครัว และของสถานพินิจที่อยู่ในเขตอำนาจของตนตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย เมื่อมอบหมายแล้วให้ผู้มอบหมายรายงานไปยังกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๓ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบงานของสถานพินิจที่อยู่ในเขตอำนาจศาลของตนตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย เมื่อมอบหมายแล้วให้ผู้มอบหมายรายงานไปยังกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ศาลเยาวชนและครอบครัวต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคน และผู้พิพากษาสมทบอีกสองคนซึ่งอย่างน้อยคนหนึ่งต้องเป็นสตรี จึงเป็นองค์คณะพิจารณาคดีได้ ส่วนการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้น ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยองค์คณะพิจารณาตัดสินหลายคน คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามคะแนนเสียงฝ่ายข้างมากของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบที่เป็นองค์คณะพิจารณาตัดสินนั้น ในกรณีที่ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบดังกล่าวมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวใด จะต้องเป็นผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะหรือไม่ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐๙

มาตรา ๒๕ ในคดีซึ่งอยู่ในอำนาจอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่าในการพิจารณาคดีนั้นมีเหตุอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบคนใดคนหนึ่งนั่งพิจารณาร่วมกับตนหรือร่วมกับผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวก็ได้ หรือจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งร่วมเป็นองค์คณะด้วยก็ให้มีอำนาจสั่งได้ และให้องค์คณะเช่นนี้มีอำนาจพิพากษาคดีตามมาตรา ๒๒ (๕) หรือ (๖) แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๖ ผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๑๖ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๒) มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์หรือการอบรมเด็กมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๓) ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลเยาวชนและครอบครัวและหน้าที่ตุลาการมาแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการตุลาการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการเว้นแต่ในเรื่องพื้นความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภาหรือทนายความ

(๖) มีอัธยาศัยและความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้ ผู้พิพากษาสมทบที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้พิพากษาสมทบคนใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบจะต้องปฏิญาณตนต่อหน้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งตนจะเข้าสังกัด แล้วแต่กรณี ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและรักษาความลับในราชการ

มาตรา ๒๗ ผู้พิพากษาสมทบเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๘ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖

(๕) ขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวรปฏิบัติภารกิจที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือกระทำการใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการตุลาการแล้วจะต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะถูกลงโทษไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือ (๕) ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระตามมาตรา ๒๘ (๑) จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลที่คณะกรรมการตุลาการคัดเลือกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ ให้ผู้พิพากษาสมทบซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๓๐ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวแล้วแต่กรณี กำหนดเวรปฏิบัติภารกิจของผู้พิพากษาสมทบซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่

ผู้พิพากษาสมทบที่นั่งพิจารณาคดีใด จะต้องพิจารณาคดีนั้นจนเสร็จ เว้นแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เพราะเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจัดให้ผู้พิพากษาสมทบอื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้พิพากษาสมทบจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัยสำหรับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการมาใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาสมทบโดยอนุโลม

หมวด ๓

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๒ สถานพินิจเป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๓๓ การจัดตั้งสถานพินิจ การกำหนดเขตอำนาจและการแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจออกเป็นสาขาต่าง ๆ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงาน

คุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนอกเขตอำนาจได้

มาตรา ๓๔ ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาล

(๒) สอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนตามคำสั่งศาล

(๓) ควบคุมเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษานหรือคำสั่งของศาล

(๔) สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย

(๕) จัดให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือในระหว่างการควบคุมตัวในสถานพินิจ

(๖) จัดการศึกษา ฝึกและอบรม ดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

(๗) สืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัว รวมทั้งจัดให้แพทย์หรือจิตแพทย์ ตรวจร่างกาย สุขภาพหรือจิตใจของคู่ความในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๑๑๒

(๘) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๗

(๙) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดโดยทั่วไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดดังกล่าวของเด็กและเยาวชนและเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำให้ลดน้อยลง ซึ่งการกระทำความผิดนั้น

(๑๐) ดำเนินการอื่นตามคำสั่งศาลหรือตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจ เพื่อทำหน้าที่

(๑) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ

(๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน

กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๓๖ ให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมประพฤติ พนักงานสังคมสงเคราะห์ครู และพนักงานอื่นตามที่จะได้มีกฎกระทรวงระบุตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ให้พนักงานของสถานพินิจหรือพนักงานของสถานที่ซึ่งได้รับมอบหมายให้ควบคุม ฝึกและอบรมหรือสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงตลอดจนการปกครอง บังคับบัญชาพนักงานของสถานพินิจนั้น และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติหรือ พนักงานสังคมสงเคราะห์และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้ผู้อำนวยการ สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออกเขียนได้ ผูก อาชีพหรือวิชาชีพ หรือให้ปฏิบัติการงานอื่นใดเพื่อมิให้มีเวลาว่างโดยไม่จำเป็นให้เหมาะสมกับจิตใจและ สุขภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น

(๒) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม

(๓) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมายประพฤติดัง ชั่วหรือกระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) ส่งเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีความประพฤติเลวชั่วย่อมจะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่นไปกักไว้ ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำโดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อนวันแต่กรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งจะส่ง เด็กหรือเยาวชนไปยังเรือนจำก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

(๕) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง

(๖) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้วออกไปศึกษา ในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานที่พินิจ ตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและ ครอบครัว แล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๓๙ ทณฑ์ที่จะลงแก่เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้มีดังต่อไปนี้

(๑) เขียนไม้เกินสิบสองที

(๒) ทำงานหนัก

(๓) ตัดประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจอำนวยความสะดวกให้บางประการ

มาตรา ๔๐ เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจนั้นต้องจัดแยกหญิงและชาย ให้มีที่อยู่แตกต่างหากจากกัน

มาตรา ๔๑ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจรับเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมแบบเข้า มาเย็นกลับตามคำสั่งศาล

มาตรา ๔๒ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและผู้ปกครองสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมหรือ สถานแนะนำทางจิตที่รับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุมรายงานความ ประพฤติ สุขภาพ จิตใจ นิสัยและเรื่องอื่น ๆ ที่ศาลต้องการทราบหรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาลซึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่านั้นตามที่ศาลสั่ง

มาตรา ๔๓ ให้พนักงานคุมประพฤติดีมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๔ (๑) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาและบุคคลอื่น

(๒) คุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล ตลอดจนดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่างคุมประพฤติ

(๓) สอดส่องให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามที่ศาลกำหนด

(๔) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ในเรื่องการเลี้ยงดู อบรมและสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน

(๕) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องบังคับใช้บัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในคดีแพ่งที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียเพื่อรายงานต่อศาล

(๖) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เพื่อเสนอต่อศาลหรือผู้อำนวยการสถานพินิจ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ให้พนักงานคุมประพฤติดีมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกและสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น

(๒) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครองผู้เยาว์หรือของบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้นเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีครอบครัวที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๑๑ (๓)

(๓) สอบถามครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดศึกษาหรือเคยศึกษาอยู่ เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญาของเด็กหรือเยาวชนนั้น และถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้บุคคลเช่นนั้นทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วยก็ได้

(๔) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและสอบถามหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ

(๕) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ส่งวัตถุหรือเอกสารนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติจะกระทำได้ต่อเมื่อมีคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติดีมีอำนาจหน้าที่อย่างพนักงานคุมประพฤติเพียงเท่าที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางได้มอบหมาย

มาตรา ๔๖ ให้พนักงานสังคมสงเคราะห์ที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจหรือที่ได้ปล่อยไปแล้ว ตลอดจนให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนนั้น

(๒) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ เกี่ยวกับการเลี้ยงดู อบรมและสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน เพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กหรือเยาวชน

(๓) สอดส่องให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามที่ศาลกำหนด

(๔) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวและใกล้เคียงประณีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว

(๕) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) เพื่อเสนอต่อศาล หรือผู้อำนวยการสถานพินิจ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ ให้พนักงานสังคมสงเคราะห์มีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น

(๒) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครองผู้เยาว์ หรือของบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำงาน หรือเข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของคู่ความในคดีครอบครัวหรือของบุคคลซึ่งคู่ความนั้นอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น

(๓) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและสอบถามหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ

(๔) เรียกคู่ความหรือบุคคลใดมาพบเพื่อไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานสังคมสงเคราะห์จะกระทำได้อีกเมื่อมีคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจพนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานสังคมสงเคราะห์ แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔ การสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีผู้เสียหายชี้ตัวและยืนยันให้จับ หรือมีผู้ขอให้จับโดยแจ้งว่าได้มีการร้องทุกข์ไว้แล้ว หรือมีหมายจับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การจับกุมเยาวชนให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีอาญาเมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และคดีนั้นจะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมหรือควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นแจ้งการจับกุมหรือควบคุมไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ ตลอดจนบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่โดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นว่านี้ พนักงานสอบสวนจะต้องถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กหรือเยาวชนแล้วให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังสถานพินิจผู้อำนวยการสถานพินิจดังกล่าวจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ยังสถานพินิจหรือจะปล่อยชั่วคราวโดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์การที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อมีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาสั่งโดยพลันหากเห็นไม่สมควรให้ปล่อยชั่วคราวให้รับส่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวพร้อมทั้งความเห็นไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาสั่ง คำสั่งของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวให้เป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวใหม่

ส่วนการสอบสวนนั้น ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้ว่าจะมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับหรือควบคุมนั้นก็ตาม

มาตรา ๕๑ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดแล้วให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบขอรับดำเนินการสอบสวน และส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวให้ทันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม

ในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หากเกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อศาลให้ทันภายในระยะเวลาดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งจะไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

ในการตีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องครบสองครั้งแล้วหากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปอีก โดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามคำขอนั้นได้ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้ แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

ในการพิจารณาคำร้องขอผิดฟ้อง เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาจะต้องหาเจตน์ที่ปรึกษากฎหมายเพื่อแถลงข้อคัดค้านหรือซักถามพยานก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งท้องถิ่นนอกเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้ดำเนินการสอบสวน แต่พนักงานสอบสวนเช่นว่านี้จะต้องรับผิดชอบการสอบสวน และส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลให้ทันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุมเว้นแต่ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ขยายระยะเวลาเป็นหกสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม และความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ขยายระยะเวลาเป็นเก้าสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมในระหว่างสอบสวน มิให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้นรวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจจำต้องควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้ก่อนส่งตัวไปยังสถานพินิจตามมาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๕๕ เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๕๐ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) เว้นแต่ในคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นว่าการสืบเสาะข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งงดการสืบเสาะข้อเท็จจริงนั้นเสียก็ได้ แล้วให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้อง

(๒) ทำรายงานในคดีที่มีการสืบเสาะเพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) จะแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี และถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้นต่อศาลพร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนด้วย

(๓) ในกรณีที่มิได้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปชั่วคราว หรือมิได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์การตามมาตรา ๕๐ ให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(ก) ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย

(ข) ให้แพทย์ตรวจร่างกายและถ้าเห็นสมควรให้จิตแพทย์ตรวจจิตใจด้วย

(ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับการรักษาพยาบาลก่อนดำเนินคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือสถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำตามมาตรา ๕๐ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดีก็กระทำการตรวจร่างกายหรือรับการรักษาพยาบาลที่ดี ไม่ให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าศาลพิพากษาลงโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ศาลจะคิดหักจำนวนวันที่อยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้ก็ได้

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหลบหนีไปจากการควบคุมแล้วภายหลังจับตัวมาได้ ให้ศาลชั้นต้นที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง หรือศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมมีอำนาจสั่งเพิ่มกำหนดเวลาที่ต้องฝึกและอบรมขึ้นตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษอาญาก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

หมวด ๕

อำนาจศาลเกี่ยวกับคดีอาญา

มาตรา ๕๘ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดให้ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ มีอำนาจพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดนั้น แต่ถ้า

(๑) ในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวแต่มีศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดให้ศาลซึ่งความผิดได้เกิดในเขตนั้นมีอำนาจพิจารณาคดี

(๒) มีศาลเยาวชนและครอบครัวทั้งในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติและในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด เพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้ด้วย

(๓) ถ้าไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติและในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๕๙ ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชน ให้แยกฟ้องคดีเด็กหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนและถ้าศาลเห็นสมควร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจไต่สวนคดีเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกรณีที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๘ แต่ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรโอนคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาที่มีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้

มาตรา ๖๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘ ในกรณีที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีตั้งแต่สองศาลขึ้นไปและเป็นและเป็นศาลซึ่งอยู่ต่างท้องที่กันหากศาลใดศาลหนึ่งเป็นศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พิจารณาคดีนั้นที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอำนาจพิจารณาคดีมีมากกว่าหนึ่งศาลจะพิจารณาคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวในศาลใดศาลหนึ่งก็ได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ บุคคลใดอายุยังไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์ กระทำความผิดและเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ถ้าศาลนั้นพิจารณาโดยคำนึงถึงร่างกาย สติปัญญา สุขภาพ ภาวะแห่งจิตและนิสัยแล้วเห็นว่าบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเด็กหรือเยาวชน ก็ให้มีอำนาจสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาในศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอำนาจและให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเด็กหรือเยาวชน

คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวพิจารณาโดยคำนึงถึงร่างกาย สติปัญญา สุขภาพ ภาวะแห่งจิตและนิสัยแล้วเห็นว่าในขณะกระทำความผิดหรือในระหว่างการพิจารณาเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดมีสภาพเช่นเดียวกับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป ก็ให้มีอำนาจสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่มีการโอนคดีจากศาลเยาวชนและครอบครัวไปยังศาลอื่นตามมาตรา ๒๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะโอนคดีไปยังศาลอื่นที่ใช้วิธีพิจารณาคดีต่างกับศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ได้

หมวด ๖

การฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดเมื่อผู้อนุวยการสถานพินิจพิจารณาโดยคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ฐานะ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนและพฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีแล้วเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง และเด็กหรือเยาวชนนั้นยินยอมที่จะอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจด้วยแล้ว ให้ผู้อนุวยการสถานพินิจแจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการถ้า

พนักงานอัยการเห็นชอบด้วย ให้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการนั้นให้เป็นที่สุด

การควบคุมเด็กหรือเยาวชนในสถานพินิจตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดเวลาตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสองปี

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินกว่าห้าปีขึ้นไป

มาตรา ๖๔ ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาซึ่งมีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ

เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับการร้องขอของผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีอาญาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการสืบสวนและสอบสวนว่าข้อกล่าวหาอันนั้นมีมูลสมควรอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องหรือไม่ แล้วแจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่าจะอนุญาตให้ฟ้องหรือไม่อนุญาตให้ฟ้อง

ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจไม่อนุญาตให้ฟ้อง ผู้เสียหายจะร้องต่อศาลขอให้สั่งอนุญาตก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจมาสอบถามแล้วสั่งตามที่เห็นสมควร คำสั่งศาลให้เป็นที่สุด

เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องของผู้เสียหายแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการตามมาตรา ๕๕ ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๖๕ ก่อนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบก่อน ในกรณีเช่นนี้ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๖๓ แล้วเห็นว่าเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชน สมควรให้มีการควบคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้นก็ให้เสนอความเห็นต่อศาล ถ้าศาลเห็นสมควร ก็ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อควบคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนได้และให้นำมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดดำเนินการแล้วให้อัยการสูงสุดแต่งตั้งพนักงานอัยการคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็นเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดและจะต้องฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๗

การพิจารณาคดีอาญา

มาตรา ๖๗ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นเป็นการสมควรที่จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในระหว่างพิจารณา ให้ศาลสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ยังสถานพินิจหรือสถานอื่นใดทำนองเดียวกันตามที่ศาลเห็นสมควร

ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน มีหน้าที่จัดส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมาขึ้นศาลตามคำสั่งศาล

มาตรา ๖๘ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กในระหว่างเวลาที่จำเป็นต้องควบคุมเด็กนั้นไว้ เพื่อการพิจารณาคดีเว้นแต่ในคดีที่มีข้อหาว่าเด็กกระทำความผิดที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสิบปี

มาตรา ๖๙ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ และแจ้งให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบถึงวันและเวลานั่งพิจารณาของศาลโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรศาลจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวมานั่งฟังการพิจารณาคดีด้วยก็ได้

ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่พนักงานอัยการฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการตามมาตรา ๕๕ ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๗๐ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดแล้ว อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวจะเป็นเจ้าของสำนวนหรือจะให้ผู้พิพากษาคณใด คนหนึ่งในศาลนั้นเป็นเจ้าของสำนวนก็ได้

มาตรา ๗๑ ไม่ว่าเวลาใดก่อนศาลชี้ขาดตัดสินคดี ถ้าผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเห็นสมควร ให้มีอำนาจเรียกจำเลยไปสอบถามเป็นการเฉพาะตัวเพื่อยังทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อหาและสาเหตุแห่งการกระทำความผิด บุคลิกลักษณะ ท่วงที วาจา และข้อเท็จจริงตามมาตรา ๗๘ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นทั้งนี้ให้กระทำในท้องที่ที่เหมาะสมซึ่งมิใช่ห้องพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๗๒ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลยให้กระทำในห้องที่มีใช้ห้องพิจารณาคดีธรรมดา แต่ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้นัดพิจารณาคดีดังกล่าวในห้องสำหรับพิจารณาคดีธรรมดาแต่ต้องไม่ปะปนกับการพิจารณาคดีธรรมดา

มาตรา ๗๓ การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้กระทำเป็นการลับ และเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ซึ่งได้แก่

- (๑) จำเลย ที่ปรึกษาทนายความของจำเลย และผู้ควบคุมตัวจำเลย
- (๒) บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่
- (๓) พนักงานศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร
- (๔) โจทก์ และทนายโจทก์
- (๕) พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษ และล่าม
- (๖) พนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานอื่นของสถานพินิจ
- (๗) บุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต

มาตรา ๗๔ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่าจำเลยไม่ควรฟังคำให้การของพยานในตอนหนึ่งตอนใด ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยออกไปนอกห้องพิจารณาได้ แต่เมื่อศาลสั่งให้จำเลยกลับเข้ามาฟังการพิจารณาให้ศาลแจ้งข้อความที่พยานเบิกความไปแล้วให้จำเลยทราบเท่าที่

ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๗๕ ในการพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นสมควรที่จะพูดกับจำเลยโดยเฉพาะ หรือเห็นว่าบุคคลบางคนไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณา ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลทั้งหมดหรือบุคคลที่ศาลเห็นว่าไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณาออกไปนอกห้องพิจารณาได้

มาตรา ๗๖ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ หรือบุคคลที่ให้การศึกษา หรือให้ทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องมาเป็นพยานเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับจำเลยได้

มาตรา ๗๗ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาโดยเคร่งครัด และให้ใช้ถ้อยคำที่จำเลยสามารถเข้าใจได้ง่าย กับต้องให้โอกาสจำเลยรวมทั้งบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ หรือบุคคลที่ให้การศึกษา หรือให้ทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย แถลงข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็น ตลอดจนระบุและซักถามพยานได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ในระหว่างที่มีการพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๗๘ ในการพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวถือว่าอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของจำเลย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับจำเลย และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ หรือบุคคลที่ให้การศึกษา หรือให้ทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องเป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาด้วย

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ไม่มี การสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๕๕ (๑) ถ้าศาลเห็นสมควร จะสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดตามมาตรา ๓๔ (๑) และทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นตามมาตรา ๕๕ (๒) เสนอต่อศาลก็ได้

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) หรือมาตรา ๗๙ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่ารายงานของสถานพินิจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามมาตรา ๗๘ ยังมีข้อที่ควรสืบเสาะเพิ่มเติม ก็ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อศาลได้

มาตรา ๘๑ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะรับฟังรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามมาตรา ๗๘ ที่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ถูกฟ้องโดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบรายงานนั้นก็ได้ แต่ถ้าศาลจะรับฟังรายงานเช่นนั้นให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยแล้ว ให้ศาลแจ้งข้อความตามรายงานนั้นให้จำเลยทราบในกรณีเช่นนั้นจำเลยมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและสืบพยานหักล้างได้

มาตรา ๘๒ ในการพิจารณาและพิพากษาคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งควรจะได้รับ การฝึกอบรม สั่งสอนและลงเคราะห์ให้กลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษ และใน

การพิพากษาคดีนั้นให้ศาลคำนึงถึง บุคลิกลักษณะ สุขภาพ และภาวะแห่งจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็นคน ๆ ไป และลงโทษหรือเปลี่ยนโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนให้เหมาะสมกับตัวเด็กหรือเยาวชน และพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง แม้เด็กหรือเยาวชนนั้นจะได้กระทำความผิดร่วมกัน

มาตรา ๘๓ ในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จำเลยจะมีทนายความแก้คดีแทนไม่ได้ แต่ให้จำเลยมีที่ปรึกษาทนายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกันทนายความได้ ในกรณีที่จำเลยไม่มีที่ปรึกษาทนาย ให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษาทนายให้ เว้นแต่จำเลยนั้นไม่ต้องการและศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก้คดี จะไม่แต่งตั้งที่ปรึกษาทนายให้ก็ได้

มาตรา ๘๔ ที่ปรึกษาทนายตามมาตรา ๘๓ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ หรือ

(๒) ได้รับปริญญาทางกฎหมายไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี หรือเทียบเท่าและได้จดทะเบียนเป็นที่ปรึกษาทนายตามมาตรา ๘๕

มาตรา ๘๕ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลมีหน้าที่รับจดทะเบียนผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘๔ (๒) ซึ่งประสงค์จะจดทะเบียนเป็นที่ปรึกษาทนายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง และการลบชื่อออกจากทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๖ ที่ปรึกษาทนายซึ่งศาลแต่งตั้ง ให้ได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๘๗ ให้อธิบดีผู้พิพากศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจวางระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษาทนายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘๘ ถ้าปรากฏแก่ศาลว่าที่ปรึกษาทนายซึ่งจำเลยหรือศาลแต่งตั้งนั้นไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือจำเลยในคดีใด ก็ให้ศาลสั่งเพิกถอนเสีย

มาตรา ๘๙ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจหรือสถานที่อื่นใดที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนแก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ แต่ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งมอบตัวเด็กหรือเยาวชนแก่บุคคลหรือองค์การดังกล่าว ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนแล้วแต่กรณี มาสอบถามความเห็นก่อน

ถ้าบุคคลหรือองค์การที่รับมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้จากศาล แสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่าไม่สามารถจะอบรมดูแลเด็กหรือเยาวชนต่อไปได้ และขอมอบตัวเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ก็ให้ศาลส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมไว้ในสถานพินิจหรือสถานที่อื่นใดทำนองเดียวกันตามที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่จำเลยไม่สามารถมาฟังการพิจารณา ถ้าศาลเห็นสมควรจะสั่งให้สืบพยานในข้อที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ กลับหลังจำเลยได้ แต่ทั้งนี้

ต้องกระทำต่อหน้าที่ปรึกษากฎหมายของจำเลยนั้น

มาตรา ๔๑ การให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนมาสถานพินิจหรือศาล ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้กับบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือบุคคลหรือองค์กรอื่นตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๔๙ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลออกหมายเรียกให้เด็กหรือเยาวชนนั้นมาสถานพินิจหรือศาล ถ้าได้ส่งหมายเรียกให้บุคคลดังกล่าวรับไว้แล้ว ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นได้รับหมายเรียกแล้วให้บุคคลซึ่งได้รับหมายเรียกส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมาสถานพินิจหรือศาลตามหมายเรียก ถ้าไม่ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นมาโดยจงใจหรือโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลเช่นนั้นชำระเงินจำนวนไม่เกินห้าพันบาทแก่สถานพินิจหรือศาล แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลเห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ในการควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยมาหรือไปจากศาล หรือในระหว่างควบคุมตัวไว้ก่อนนำเข้าห้องพิจารณา ถ้าไม่ได้รับอนุญาตจากศาลห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นปะปนกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ใดบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียงแพร่เสียงของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือโฆษณาข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว ชื่อสกุลของเด็กหรือเยาวชนนั้น หรือโฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติการกระทำความผิด หรือสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของเด็กหรือเยาวชนนั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาโดยได้รับอนุญาตจากศาลหรือการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

หมวด ๘

การพิพากษาคดีอาญา

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ได้มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ต่อเมื่อได้รับทราบรายงานและความเห็นจากผู้อำนวยการสถานพินิจตามมาตรา ๕๕ (๒) หรือมาตรา ๗๙ และมาตรา ๘๐ แล้ว และถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจขอแถลงการณ์เพิ่มเติมด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ ก็ให้ศาลรับไว้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษา ศาลจะมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราวหรือจะส่งตัวไปควบคุมไว้ยังสถานพินิจแห่งใดแห่งหนึ่งชั่วคราว หรือจะใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนไปพลางก่อนก็ได้

มาตรา ๔๖ ในการประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้พิพากษาอาวุโสเป็นประธาน และให้ประธานของที่ประชุมนั้นตามความเห็นของผู้พิพากษาสมาชิกก่อน

มาตรา ๔๗ การอ่านคำพิพากษาให้กระทำการลับ และให้นำมาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้ศาลเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่มาฟังคำพิพากษาด้วย

มาตรา ๔๘ ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๔๙ เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้ว และต่อมาความปรากฏแก่ศาลเอง หรือปรากฏหมายจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือผู้ปกครองโรงเรียนหรือสถานกักและอบรมหรือสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจ หรือปรากฏจากคำร้องของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตตามมาตรา ๒๐ (๒) ว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๒ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง หรือที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นกำลังรับโทษหรือถูกควบคุมตัวอยู่ เห็นว่ามีเหตุอันสมควรก็ให้มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ในกรณีที่ศาลที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ใช่ศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งให้แจ้งให้ศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งทราบ และถ้าโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กำหนดในภายหลังหนักกว่าโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เด็กหรือเยาวชนนั้นได้รับอยู่ เด็กหรือเยาวชนนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นได้

ในคดีที่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลยไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมยังสถานพินิจ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลยไม่มีความผิดและปล่อยเด็กหรือเยาวชนไป ถ้าศาลเห็นว่ามิเหตุอันสมควรจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วยก็ได้ ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติข้อเดียวหรือหลายข้อไว้ในคำพิพากษา ดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใดอันจะก่อให้เกิดเด็กหรือเยาวชนประพฤติชั่ว

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืนเว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นหรือได้รับอนุญาตจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

- (๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคลหรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร
 - (๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใดอันจะจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติชั่ว
 - (๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมายเป็นครั้งคราว
 - (๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา เข้ารับการฝึกอบรม หรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ
- ในการกำหนดเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลกำหนดระยะเวลาที่จะให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วย แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามวรรคหนึ่งนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลเองหรือปรากฏจากรายงานของบุคคลตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่งว่า ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อศาลเห็นสมควร อาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดหรือทุกข้อก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

มาตรา ๑๐๑ เมื่อศาลได้กำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ แล้ว ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมายที่จะสอดส่องและทำรายงานเสนอต่อศาล

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกหรือหมายจับเด็กหรือเยาวชนนั้นมาตักเตือน หรือส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมในสถานพินิจหรือสถานฝึกและอบรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ (๒) แห่งหนึ่งแห่งใดเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๐๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่จะมีการปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งได้รับการกักและอบรมหรือฝึกและอบรมในสถานพินิจ สถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ (๒) ครบตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดหรือตามที่ศาลมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๙๙ ถ้ามีเหตุอันสมควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนก่อนปล่อยตัวไปเมื่อศาลเห็นเองหรือเมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือเมื่อผู้ปกครองสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมร้องขอ ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๐๐ ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ ให้ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสองและวรรคสามและมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม รองปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวและผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจตรวจสถานพินิจ สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม สถานแนะนำทางจิต สถานพยาบาล หรือเรือนจำรวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกส่งตัวไปควบคุมไว้

หมวด ๙

การเปลี่ยนโทษ และการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๑๐๕ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ดังต่อไปนี้

(๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๓๙ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นกักและอบรม ซึ่งจะต้องกักและอบรมในสถานกักและอบรมของสถานพินิจตามเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมยังสถานพินิจ สถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต ตามเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขข้อเดียวหรือหลายข้อ ตามมาตรา ๑๐๐ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นามตรา ๑๐๐ วรรคสองและวรรคสามและมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์วิธีการกักและอบรมหรือการฝึกและอบรมเด็กหรือเยาวชนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ศาลได้พิจารณาความหนักเบาแห่งข้อหาและพฤติการณ์แห่งคดีแล้วเห็นว่าควรจะกักตัวหรือควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนตาม (๑) หรือ (๒) ต่อไปหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว ให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๑๐๕ การส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมในสถานพินิจ หรือส่งตัวไปยังสถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ (๒) ถ้าศาลได้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปในระหว่างระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงนั้นก็ได้ ในกรณีดังกล่าวศาลจะกำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นามตรา ๑๐๐ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และระยะเวลาที่จะกักและอบรมหรือฝึกและอบรมนั้นจะเกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๐๖ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาให้รอกำหนดโทษหรือรอกำหนดโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่า

(๑) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว

(๒) โทษจะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก

(๓) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสองปี

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ว่าจะมีโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับแต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมในสถานพินิจ สถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตตามเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี

หมวด ๑๐

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว

มาตรา ๑๐๘ การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวนั้นไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงกันหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาทโดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว เพื่อการนี้ให้ศาลคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้เพื่อประกอบดุลพินิจด้วย คือ

- (๑) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ
- (๒) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ยังครอบครัวนั้น ต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่บุตรที่เป็นผู้เยาว์
- (๓) การคุ้มครองสิทธิของบุตรและส่งเสริมสวัสดิภาพของบุตร และ
- (๔) หามาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภรรยาให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

มาตรา ๑๐๙ ในการกำหนดองค์คณะตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง ถ้าศาลเห็นว่าคดีครอบครัวใดที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาเป็นคดีที่ผู้เยาว์ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียก่อนเริ่มพิจารณาคดี ให้ศาลสอบถามคู่ความว่าประสงค์จะให้มิให้ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วยหรือไม่ ถ้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะให้มิให้ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วยให้ผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้

ในระหว่างการพิจารณาของศาลที่ไม่มีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะ ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏแก่ศาลว่าคดีนั้นเป็นคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียให้ศาลกำหนดให้มีผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๒๔ เป็นองค์คณะ แต่ทั้งนี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนกระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินไปแล้ว

มาตรา ๑๑๐ เพื่อประโยชน์ในการประนีประนอมในคดีครอบครัว ศาลอาจตั้งผู้ประนีประนอมประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควร เพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศาลในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ประนีประนอมกัน หรืออาจมอบหมายให้พนักงานสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ประนีประนอมกันก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลแล้ว ให้รายงานผลการประนีประนอมต่อศาลด้วย ในกรณีที่การประนีประนอมเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความขึ้นหรือจะขอให้เรียกคู่ความมาทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันต่อหน้าศาลก็ได้

เมื่อศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น เว้นแต่คดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียและศาลไม่เห็น

ชอบด้วยกับการยอมความนั้น

มาตรา ๑๑๑ ถ้าคู่ความไม่อาจประนีประนอมกันได้หรือศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความฝ่าฝืนต่อกฎหมาย หรือคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียและศาลไม่เห็นชอบด้วยกับการตกลงยินยอมนั้น หรือลักษณะของคดีนั้นไม่อาจประนีประนอมยอมความกันได้ ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไป

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเป็นเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรที่เป็นผู้เยาว์ ในระหว่างการพิจารณาคดีศาลมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาดำเนินการสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาท หรือเมื่อเห็นเป็นการสมควรและคู่ความได้ยินยอมแล้ว จะสั่งให้แพทย์หรือจิตแพทย์ ตรวจร่างกาย สุขภาพหรือจิตใจของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๑๓ ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำคู่ความข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ใด ๆ ในคดี หรือคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้รู้จักตัวคู่ความ หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือถูกกล่าวถึงในคดี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๑๑๔ ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเพื่อชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพนั้น สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษามาตรา ๒๔๖ (๑) (๒) และ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีเป็นจำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวนบุพการี และผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกหนี้ตามคำพิพากษาด้วย

หมวด ๑๑

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย

มาตรา ๑๑๕ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียนอกจากการพิจารณาพิพากษาคดีอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวด ๑๐ แล้ว ยังอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวดนี้ด้วย

มาตรา ๑๑๖ การดำเนินคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการที่มีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๑๗ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับคำฟ้องหรือคำร้องขอใด ๆ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบ เมื่อได้รับแจ้งจากศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจประมวลและรายงานข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อศาลโดยไม่ชักช้า เมื่อศาลได้รับความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ให้

ศาลแจ้งความเห็นนั้นให้คู่ความทราบ คู่ความมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและนำสืบหักล้างได้

มาตรา ๑๑๘ ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลฟังความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจ เมื่อได้รับความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ให้ศาลแจ้งความเห็นนั้นให้คู่ความทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ คู่ความมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและนำสืบหักล้างได้

มาตรา ๑๑๙ ศาลมีอำนาจตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้กำกับการปกครอง และให้ผู้กำกับการปกครองมีอำนาจหน้าที่สอดส่องว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้เยาว์ได้ใช้อำนาจปกครองเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์หรือไม่ และให้มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ศาลมอบหมาย รวมทั้งรวบรวมและรายงานข้อเท็จจริงและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับการปกครองต่อศาลเป็นครั้งคราว

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลของผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ หรือผู้พิทักษ์ของผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถโดยอนุโลม

ในระหว่างการทำกำกับการปกครองตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากผู้อยู่ใต้การทำกำกับการปกครองเห็นว่าการกระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองไม่เป็นไปเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์ หรือตามที่ศาลมอบหมาย ผู้อยู่ใต้การทำกำกับการปกครองอาจร้องต่อศาลที่สั่งตั้งผู้กำกับการปกครองภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งแก้ไขการกระทำหรือสั่งยืนกลับ หรือแก้ไขคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองหรือสั่งการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๐ ในกรณีที่ศาลจะตั้งผู้ปกครองของผู้เยาว์ถ้าผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดาหรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครองหรือความเป็นผู้ปกครองของผู้เยาว์สิ้นสุดลง หรือมีเหตุจะถอนผู้ปกครองของผู้เยาว์ และศาลเห็นว่าไม่มีผู้เหมาะสมที่จะปกครองผู้เยาว์หรือจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ ศาลจะตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์หรือผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ก็ได้

หมวด ๑๒

อุทธรณ์

มาตรา ๑๒๑ คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลอุทธรณ์ภาคได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ใช้วิธีการตามมาตรา ๗๔ (๑) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๒) กำหนดให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๐๔ เว้นแต่ในกรณีที่ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นการพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งเด็กหรือเยาวชนไปเพื่อกักและอบรม มีกำหนดระยะเวลาเกินสามปี

(๓) กำหนดให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๐๕ เว้นแต่การกักและอบรมนั้นมิกำหนดระยะเวลาขึ้นสูงเกินสามปี

มาตรา ๑๒๒ ในคดีซึ่งห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๑ ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคและอนุญาตให้อุทธรณ์ ก็ให้รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาต่อไป

มาตรา ๑๒๓ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาคจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีอุทธรณ์จากศาลเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๓

ฎีกา

มาตรา ๑๒๔ คดีที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลฎีกาได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่กรณีที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๑

มาตรา ๑๒๕ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลฎีกาแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีฎีกาจากศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ตามมาตรา ๔๔ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๔๗ (๑) หรือ (๒) ขัดขืนไม่ยอมให้ผู้อำนวยความสะดวกสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์เข้าไปในสถานที่ดังกล่าวในระหว่างเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือเป็นผู้อยู่ในสถานที่ตามมาตรา ๔๔ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๔๗ (๑) หรือ (๒) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยความสะดวกสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาตามมาตรา ๔๔ (๓) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยความสะดวกสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ หรือผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษา ไม่ยอมทำรายงาน ตามมาตรา ๔๔ (๓) หรือทำรายงานเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ โดยไม่มายังสถานพินิจไม่ยอมลาบานหรือปฏิญาณตัวไม่ยอมให้ถ้อยคำตามมาตรา ๔๔ (๔) หรือมาตรา ๔๗ (๓) หรือไม่ยอมส่งวัตถุหรือเอกสาร อันจะใช้เป็นพยานหลักฐาน ตามมาตรา ๔๔ (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ หรือมาตรา ๑๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้และได้รับความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติกรตามตำแหน่งหน้าที่ กระทำการโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดช่วยเหลือหรือกระทำความด้วยประการใด ๆ ให้เด็กหรือเยาวชนหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ให้แผนกคดีเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในแผนกคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๓๕ ให้สถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓๖ คดีตามมาตรา ๑๑ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นตามมาตรา ๓ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว ให้ศาลชั้นต้นดังกล่าวคงพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ แต่ถ้าศาลนั้นเห็นว่าคดีมีเหตุอันสมควรจะโอนคดีนั้นไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่โอนไป ก็ให้โอนไปได้

มาตรา ๑๓๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าวไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวและของเจ้าหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับราชการของสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจดังกล่าวไปเป็นของสถานพินิจ หรือของเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนังสือ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับศาลคดีเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๔ วรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนังสือ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๑ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง รองอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัด ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด เลขานุการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และผู้พิพากษาสมทบในศาลคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด เลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลางและผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๔ วรคหนึ่งแล้วแต่กรณี

ให้ขยายวาระดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษาสมทบในศาลคดีเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่งออกไปมีกำหนดสามปีนับแต่วันที่ผู้พิพากษาสมทบนั้นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๑๔๒ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึงศาลคดีเด็กและเยาวชน สถานพินิจตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้นอ้างถึงศาลเยาวชนและครอบครัว สถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๓ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔ และ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๙๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง แต่งตั้งผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเด็กและเยาวชน

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

๑. นางกฤติกา สุนทรศารทูล	๒๑. คุณหญิงวัลลีย์ วีระบริย
๒. นายกำพล ลำฟ้าเรีงรณ	๒๒. นางศรีพงศ์ ศรีเสริมวงศ์
๓. นางจรรยา รัศมีแพทย์	๒๓. นางสาวทรง ชนะมา
๔. นายจรูญ ยิ่งประภากร	๒๔. นายสงวน จันทรานุกูล
๕. นางฉัตรสุดา จันทรดียิง	๒๕. คุณหญิงสงวนศรี จันทรางศุ
๖. นางดวงจันทร์ โคมทองดี	๒๖. นายสนั่น เพชรบัณฑิต
๗. นางธิดา จันทรเพ็ญ	๒๗. นายสัจจา ล้อมสวัสดิวงศ์
๘. นายนนท์ บุรณสมภพ	๒๘. คุณหญิงสุคนธ์ ชลออบุ
๙. นางนิรมล พานิชวัฒน์	๒๙. นางสุดา ศึกษากิจ
๑๐. นางบวรพรรณ รัฐประเสริฐ	๓๐. นายสุรจิต พิชญ์พงศ์ศา
๑๑. นางบุปผา นวกุล	๓๑. นายสุเทพ วงศ์แพทย์
๑๒. นางบุษบง มาพบพันธ์	๓๒. นางสุนิธี จุลกะเคียน
๑๓. นางเบญจา ปิยสิริานนท์	๓๓. นางสุรติ ช่างรังษี
๑๔. นางประภา วงศ์แพทย์	๓๔. นายไสวรินทร์ วิเศษสมบัติ
๑๕. นางพรรณสิริ ช่วยปลอด	๓๕. นางวนิดา ปวโรดม
๑๖. นางยุพเยาว์ เรืองจรุงพงศ์	๓๖. นายอดิพนธ์ แสงหิรัญ
๑๗. นางรมณีย์ สุทธิเทศ	๓๗. นายอดิคร พิพัฒน์วานิชย์
๑๘. นางเรือนแก้ว กุญยกานนท์ แบรนดท์	๓๘. นางอัจฉรมย์ วรรณะภัก
๑๙. นางลำยอง หะรินสุต	๓๙. นางอัจฉริยา อนุรุธกร
๒๐. นางวิชุดา วิเวกเมธากร	๔๐. คุณหญิงอำไพ สุน्यानเศรษฐกร

เป็นผู้พิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเด็กและเยาวชน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๔

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์

รองนายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้พิพากษาสมทบ

ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

วันที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๗

๑. นางกฤติกา สุนทรสารทูล

เกิด ๓ มิถุนายน ๒๕๔๐

คู่สมรส พันตำรวจเอกไมตรี สุนทรสารทูล รองผู้บังคับการกองตรวจคนเข้าเมือง

การศึกษา ปริญญาตรีทางสังคมจิตวิทยา จากประเทศสหรัฐอเมริกา

อาชีพ แม่บ้าน

สังคม อาสาสมัครร้านจิตลดดา ดอนเมือง

ที่อยู่ ๕๓/๑ ถนนสุขุมวิท ๒๐ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๒๕๔-๙๖๙๑, ๒๕๔-๘๔๖๖

“จงพอใจในชีวิตของตนเอง โดยไม่ต้องไปเปรียบเทียบกับชีวิตของผู้อื่น”

๒. นายกำพล ลำฟ้าเรีงรณ

เกิด ๒๗ เมษายน ๒๕๔๙

คู่สมรส นางทิพยาภรณ์ ลำฟ้าเรีงรณ

การศึกษา อนุปริญญาเครื่องยนต์ จากประเทศเยอรมัน

อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการบริหาร บริษัทคัลด์ศรีอุตสาหกรรม จำกัด บริษัทตะวันตกบูรพา จำกัด บริษัทสนบูรพาไมซ์ไฟ จำกัด บริษัทลกาเดีย เทรเวล จำกัด บริษัทชนมนูเรย์ จำกัด บริษัทเอกพัฒนา จำกัด

ที่อยู่ ๕/๑ ซอยกิ่งจินดา ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๒๗๔-๒๕๕๘, ๒๗๔-๙๒๔๔ (ทำงาน) ๒๕๕-๓๑๔๘-๙, ๒๕๕-๙๔๙๐-๒

“ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”

๓. นางจรรยา รัตมีแพทย

เกิด ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘

การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

อาชีพ นักธุรกิจ เจ้าของและผู้จัดการร้านดอกไม้บัตการัดัน

สังคม กรรมการมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่อยู่ ๙๘๔/๒ ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนง เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๓๙๒-๘๔๗๙ โทรสาร ๓๙๑-๒๐๐๙

“เปลวเทียนละลายแห่ง เพื่อเปล่งแสงอันอำไพ ชีวิตมลายไป เหลือสิ่งใดทิ้งไว้แทน”

๔. นายจรูญ ยิ่งประกาศ

เกิด ๓๑ มกราคม ๒๕๔๔

คู่สมรส นางอุดมทัศนีย์ ยิ่งประกาศ

การศึกษาปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการตลาด จากประเทศสหรัฐอเมริกา
นักธุรกิจ กรรมการผู้จัดการบริษัทฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์สมุทรปราการ จำกัด
รองกรรมการผู้จัดการบริษัท ยู เค อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด

สังคม กรรมการบริษัทฟาร์มจระเข้และการเคหะและที่ดิน และบริษัทในเครือ
รองประธานหอการค้าจังหวัดสมุทรปราการ ฝ่ายวิชาการกิจกรรมและการท่องเที่ยว
กรรมการ กรอ. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสามัญศึกษา การประถมศึกษา การกีฬา
ห้องสมุด ศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม จังหวัดสมุทรปราการ

ที่อยู่ ๕๕๕ หมู่ ๗ ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๘๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๕-๓๖๒๔ (ทำงาน) ๓๘๗-๑๑๖๖, ๓๘๗-๑๑๖๘, ๓๘๗-๐๐๒๐

โทรสาร ๓๘๗-๐๐๖๐

“วันคืนที่ล่วงไป ชีวิตก็พร่องไป จากประโยชน์ที่จะทำ”

๕. นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง

เกิด ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐

คู่สมรส นายแพทย์วีระชัย จันทร์ดียิ่ง

การศึกษาปริญญาโทสาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข จากมหาวิทยาลัยมหิดล

อาชีพ นักธุรกิจ เจ้าของและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฉัตรสุดา, ผู้จัดการคลินิกวีระชัยการแพทย์,
ผู้จัดการบริษัทฉัตรสุดาเอนด์แอสโซซิเอตส์

สังคม กรรมการสภาสตรีแห่งชาติ, กรรมการสโมสรโรตารีเทพารักษ์, กรรมการสโมสรขอนแก่น ๔
กรรมการหอการค้าจังหวัดสมุทรปราการ

ที่อยู่ ๘๗ ถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๓๙๕-๐๒๐๓, ๓๙๕-๐๓๙๓

“ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”

๖. นางดวงจันทร์ โฉมทองดี

เกิด ๓ กันยายน ๒๕๗๗

คู่สมรส พลเรือโทจงกล โฉมทองดี เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารเรือ

การศึกษา พยาบาล

อาชีพ แม่บ้าน

สังคม กรรมการบริหารสมาคมทหารเรือ

ที่อยู่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๑๔ ถนนสุขุมวิท ๑๐๙ ซอยสันติคาม ๑๒ ตำบลลำโรงเหนือ
อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๓๙๓-๐๗๐๒, ๓๙๓-๕๑๑๗

“จิตเป็นกุศล คลชีวิตให้เป็นสุข”

๗. นางธิดา จันทรเพ็ญ

เกิด ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔

การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการผู้จัดการบริษัท เอ็ม ดี ทัวร์แอนด์เทรเวล จำกัด
และบริษัทในเครือ

สังคม กรรมการอำนวยการเยาวชนสัมพันธ์ตำรวจนครบาล, กรรมการสมาคมสตรีไทย

ที่อยู่ ๓๙๙/๔๖ ถนนสุขุมวิท ๕๕ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๐-๑๕๐๐, ๓๙๒-๒๗๗๔ (ทำงาน) ๒๕๑-๖๗๕๕, ๒๕๓-๑๗๓๓-๕
“การเป็นผู้ให้ ดีกว่าการเป็นผู้รับ”

๘. นายนนท์ บุรณสมภพ

เกิด ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

การศึกษา ปริญญาโทสถาปัตยกรรมศาสตร์ จากประเทศสหรัฐอเมริกา

อาชีพ สถาปนิก บริษัท นนท์-ตริงใจ สถาปนิก และนักวางผัง จำกัด

ที่อยู่ ๖๖ ซอยสองพระ เขตบางรัก กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๒๓๓-๙๓๔๐, ๒๓๓-๐๗๖๓ (ทำงาน) ๒๕๓-๕๙๕๕-๕

โทรสาร ๒๕๕-๘๘๘๗

“ไม่ได้ตั้งใจจะทำให้ดีที่สุด หากแต่ตั้งใจจะให้ผิดพลาดน้อยที่สุด”

๙. นางนิรมล พานิชวัฒน์

เกิด ๕ เมษายน ๒๕๔๑

คู่สมรส นายแพทย์ทรงสันต์ พานิชวัฒน์ MD FACS ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศัลยกรรมประสาท
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลประสาทพญาไท โรงพยาบาลพญาไท ๑ และ ๒

อาชีพ แม่บ้าน

สังคม ที่ปรึกษาโรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเวียร์คอนเวนต์ กรรมการฝ่ายหารายได้เยาวชนสัมพันธ์
กรรมการมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองประธานกรรมการชมรมรำเพยพัฒนา กรรมการวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพฯ

ที่อยู่ ๔๑ ซอยวชิรธรรมสาธิต ๑๒ สุขุมวิท ๑๐๑/๑ แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๓-๑๕๐๓, ๓๙๓-๔๑๔๑, ๓๙๕-๑๑๒๓

“รูปโฉมโนมพรณ ไม่สำคัญเท่าจิตใจ”

๑๐. นางบวรพรรณ รัฐประเสริฐ

เกิด ๒๓ มิถุนายน ๒๔๙๕
คู่สมรส พันเอกกิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง แห่งประเทศไทย
การศึกษา ปริญญาโทสาขาบัญชี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาชีพ นักธุรกิจ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโรงพยาบาลวิภาวดี กรรมการโรงพยาบาลเจ้าพระยา
สังคม กรรมการบริหารสมาคมฝึกการพูดแห่งประเทศไทย
วิทยากรพิเศษคณะบัญชี คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศิริราชพยาบาล
ที่อยู่ ๕๐๔ ถนนประชากรราชบุรี ๒ สามแยกเตาปูน แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ (บ้าน) ๕๔๕-๐๖๖๒ (ทำงาน) ๕๖๑-๑๒๕๔-๖๗ (มือถือ) ๐๑-๙๑๑-๑๖๘๘
โทรสาร ๕๗๙-๙๖๕๒
“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

๑๑. นางบุปผา นวกุล

เกิด ๒๔ กรกฎาคม ๒๔๗๐
การศึกษา พานิชยศาสตร์และการบัญชี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาชีพ ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนคร
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
สังคม ผู้สอบบัญชีสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย, สมาคมรูมาติซึมแห่งประเทศไทย
ที่อยู่ ๑๕๔๕/๒ ถนนเทอดไท แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐
โทรศัพท์ ๔๖๖-๐๑๕๔
“ความสงบ เป็นทางแห่งความสุข”

๑๒. นางบุษบง มาพบพันธ์

เกิด ๖ มกราคม ๒๔๘๕
คู่สมรส นายสุรเชษฐ์ มาพบพันธ์ สถาปนิก
การศึกษา วิชาบัญชี จากประเทศอังกฤษ
อาชีพ นักธุรกิจ รองประธานกรรมการบริษัทเซ็นจูรีเฟอร์นิเจอร์ จำกัด
สังคม กรรมการสมาคมนักเรียนเก๋าราชินี
ที่อยู่ ๑๔๒/๑ ถนนสุขุมวิท ๗๒ ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐
โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๓-๑๗๗๙ (ทำงาน) ๒๑๗-๙๒๓๗
“ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น”

๑๓. นางเบญจา ปิยสิรานนท์

เกิด ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕
 คู่สมรส นายโกษา ปิยสิรานนท์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ ศาลอุทธรณ์ ภาค ๓
 การศึกษา บริญญาโทสาขาจิตวิทยา จากประเทศสหรัฐอเมริกา
 อาชีพ นักธุรกิจ ผู้จัดการเกริกวิทยาลัย
 ที่อยู่ ๘๐/๑๒๗๗ ซอย ๔๑ หมู่บ้านทิพวัล ถนนเทพารักษ์ ตำบลบางเมือง อำเภอเมืองสมุทรปราการ ๑๐๒๗๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๔-๖๙๖๓ (ทำงาน) ๓๑๒-๕๑๑๕-๖
 โทรสาร ๓๑๒-๕๑๑๕
 “ทำดีที่สุดในวันนี้”

๑๔. นางประภา วงศ์แพทย์

เกิด ๕ ธันวาคม ๒๕๔๕
 การศึกษา แพทย์ศาสตรบัณฑิต จากประเทศเยอรมัน
 อาชีพ นักธุรกิจ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิรินทร
 สังคม เลขาธิการสมาคมโรงพยาบาลเอกชน และมูลนิธิธำรงรวมใจ
 ที่อยู่ ๓๒๐/๑๑-๑๓ ถนนสรรพาวุธ แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๓-๖๙๕๓ (ทำงาน) ๓๙๓-๒๑๓๑
 “อันความกรุณาปราณี จะมีใครบังคับก็หาไม่”

๑๕. นางพรรณศิริ ช่วยปลด

เกิด ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔
 คู่สมรส นายปัญญา ช่วยปลด อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
 การศึกษา กศบ. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการผู้จัดการบริษัท วี เอส พี คราวนกรุ๊ป จำกัด
 สังคม กรรมการสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยสวนสุนันทา
 ที่อยู่ ๓๗/๗๑ สุขสันต์นิเวศน์ ถนนลาดพร้าว ๑๐๑ เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐
 โทรศัพท์ ๓๗๗-๗๐๒๙, ๓๗๕-๕๕๕๐
 โทรสาร ๓๗๕-๓๘๙๗
 “อุปสรรคคือบทเรียน นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต”

๑๖. นางยุพเยาว์ เรืองจรวงศ์

เกิด ๒๙ มกราคม ๒๔๙๒
 การศึกษา บัณฑิต จากประเทศสหรัฐอเมริกา
 อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการและผู้จัดการฝ่ายการเงิน บริษัทหุมนศิลป์โลนการจำกัด
 (ผลิตเครื่องครัวสเตนเลสตราหัวม้าลาย)
 สังคม กรรมการมูลนิธิสงเคราะห์เด็กฯ
 ที่อยู่ ๑๒๐๒ หมู่บ้านเอื้อสุข ซอยเอื้อพัฒนา ๒ ถนนพัฒนาการ เขตประเวศ กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๒๑-๓๕๔๐, ๓๒๒-๕๓๒๐ (ทำงาน) ๓๒๔-๘๒๙๔-๖
 โทรสาร ๓๒๒-๕๐๑๕
 “ทว่าวันนี้ดีที่สุด”

๑๗. นางรมณี สุธิเทศ

เกิด ๔ สิงหาคม ๒๔๗๔
 คุสมรส เรือตรีเจริญ สุธิเทศ อดีตรองผู้ว่าการท่าเรือแห่งประเทศไทย
 การศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ วิชาครูอนุบาลและครูการเรือน จากประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน
 อาชีพ นักธุรกิจ ผู้ได้รับใบอนุญาตอาจารย์ใหญ่และเจ้าของโรงเรียนอนุบาลอัญมณี
 สังคม กรรมการอำนวยการและประธานส่งเสริมศีลธรรมและจริยธรรม สภาสตรีแห่งชาติ
 ในพระบรมราชูปถัมภ์,
 รองประธานกรรมการพัฒนาสังคมของสภาสังคมสงเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์
 ที่อยู่ ๕๕ โรงเรียนอนุบาลอัญมณี ซอยปทุมวิภา ถนนสุขุมวิท ๑๐๑ กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๑๑-๒๔๖๔, (ทำงาน) ๓๑๑-๓๓๔๖
 โทรสาร ๓๑๑-๓๓๔๖
 “ซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน หมั่นเพียร อดทน กตัญญู รักคน มีคุณธรรม”

๑๘. นางเรือนแก้ว กุญยกานนท์ แปรนดท์

เกิด ๒๗ มีนาคม ๒๔๔๓
 การศึกษา ปริญญาโทสาขาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา
 อาชีพ นักธุรกิจ ผู้จัดการฝ่ายทรัพย์สิน บริษัทวิเศษนิยม จำกัด
 สังคม อดีตประธานสภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์ รองประธานสภาสตรีระหว่างประเทศ
 ที่อยู่ ๑๒๗/๑ ถนนสุขุมวิท ๗๙ แขวงพระโขนง เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๓๒-๕๒๖๙ (ทำงาน) ๓๑๑-๑๓๔๑, ๓๑๑-๑๓๔๗
 โทรสาร ๓๓๒-๕๑๒๑

“จงปฏิบัติต่อผู้อื่น เช่นที่ท่านต้องการให้เขาปฏิบัติต่อท่าน”

๑๙. นางลำยอง หะรินสุต

เกิด ๓ ธันวาคม ๒๔๗๐
 การศึกษา ประโยคการเรียนชั้นสูง
 อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการบริษัทในเครือ บริษัทหะรินพานิช จำกัด
 ที่อยู่ ๘๔ ถนนสุรศักดิ์ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๒๓๔-๐๖๗๓ (ทำงาน) ๔๓๗-๐๑๕๑-๓
 “ความสุขอยู่ไม่ไกล ถ้าใจมีสติ”

๒๐. คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีย

เกิด ๑๔ มกราคม ๒๔๖๘
 คู่สมรส พลเอกประลอง วีระปรีย อดีตปลัดกระทรวงกลาโหม
 การศึกษา ประโยคการเรียนชั้นสูง
 อาชีพ แม่บ้าน
 สังคม ประธานฝ่ายสงเคราะห์ มูลนิธิสงเคราะห์ครอบครัวทหารผ่านศึก
 กรรมการกองทุนสมเด็จพระศรี (ไทย-อเมริกัน)
 ที่อยู่ ๕๐๒ ถนนประชากรราษฎร์สาย ๒ สามแยกเตาปูน แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐
 โทรศัพท์ (เวลาราชการ) ๕๔๕-๒๖๙๘ (นอกเวลาราชการ) ๕๔๖-๙๗๗๑
 “ความสำเร็จของผลงาน เป็นสิ่งที่ภูมิใจที่สุด”

๒๑. นางศรีพงศ์ ศรีเสริมวงศ์

เกิด ๑๙ เมษายน ๒๔๗๑
 การศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
 อาชีพ ข้าราชการบำนาญ (อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ)
 สังคม กรรมการที่ปรึกษาสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ
 กรรมการสมาคมสตรีสมุทรปราการ, กรรมการมูลนิธิสงเคราะห์เด็กฯ
 ที่อยู่ ๑๑๘ ซอยเหล็กลูช ถนนสุขุมวิท ๕๐ แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐
 โทรศัพท์ ๓๑๑-๑๘๗๖
 “ความดีย่อมไม่ดับสูญ”

๒๒. นางสาว ชนะมา

เกิด ๒๐ มีนาคม ๒๕๗๖
 คู่สมรส พลเรือตรีกล้าหาญ ชนะมา
 การศึกษา ประโยคครูการเรือน พิเศษมัธยมศึกษา
 อาชีพ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการโรงเรียนทรงวิทยา
 สังคม นายกสมาคมศิษย์เก่าการเรือน-สวนดุสิต ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
 สยามบรมราชกุมารี, ประธานฝ่ายกิจกรรม สโมสรขอนแก่น กรุงเทพฯ ๕,
 กรรมการมูลนิธิเด็กโรคหัวใจ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา
 ที่อยู่ โรงเรียนทรงวิทยา ๙๙ หมู่ ๑๒ ตำบลลำโรงเหนือ อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐
 โทรศัพท์ ๓๙๓-๐๗๓๗, ๓๙๓-๙๑๒๐
 “จงยืนอยู่บนความเป็นจริง”

๒๓. นายสงวน จันทรานุกุล

เกิด ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๑
 การศึกษา มินิ เอ็ม บี เอ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาเกษตร
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาบริหาร ม.ศ.ว.ประสานมิตร
 อาชีพ นักธุรกิจ ประธานกรรมการบริษัทศรีไทยปศุสัตว์ และบริษัทในเครือธุรกิจ
 สังคม นายกสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
 อาจารย์พิเศษคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ที่อยู่ ๑๙๑/๔๙ ตึก ซีทีโอ ทาวเวอร์ ชั้น ๒๐ ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๒๕๙-๙๕๔๐ (ทำงาน) ๒๖๑-๑๒๔๗-๕๐
 โทรสาร ๒๖๑-๑๒๔๕
 “ทำความดี ย่อมได้ดี”

๒๔. คุณหญิงสงวนศรี จันทรางศุ

เกิด ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓
 คู่สมรส ดร.สิริลักษณ์ จันทรางศุ อดีตปลัดกระทรวงคมนาคม
 การศึกษา ประโยคการเรือนชั้นสูง
 อาชีพ แม่บ้าน
 สังคม ที่ปรึกษามูลนิธิสังเคราะห์ครอบครัวทหารผ่านศึก สมาคมคนแคระชราศาสตร์
 กรรมการมูลนิธิถนัดเทวิน มูลนิธิราชประชานุเคราะห์, อุปนายกสมาคมชาวเหนือ
 ที่อยู่ ๑๔ ซอยแสงจันทร์ ถนนสุขุมวิท ๕๐ แขวงพระโขนง เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
 โทรศัพท์ ๓๙๒-๘๐๔๗, ๓๙๐-๐๙๖๘
 “ความไม่มีโรค เป็นลาภอันประเสริฐ”

๒๕. นายสนั่น เพชรบัณฑิต

เกิด ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖

การศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาชีพ นักธุรกิจ ผู้จัดการบริษัทคอนกรีตนามซิปป์ จำกัด

ที่อยู่ ๑๓๙/๑๐๕ หมู่ ๙ หมู่บ้านศรีตรัง ถนนพุทธมณฑลสาย ๒ แขวงบางไผ่ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๕๓-๗๘๗๐ (ทำงาน) ๒๕๙-๗๕๑๘, ๓๕๔-๑๘๙๐

“ธรรมะอยู่ที่ใจ คนมีน้ำใจย่อมเจริญ”

๒๖. คุณหญิงสุนันท์ ชลออย

เกิด ๓ กันยายน ๒๕๖๑

คู่สมรส พลเรือเอกสัจด์ ชลออย

การศึกษา บริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฯ

อาชีพ แม่บ้าน

สังคม ผู้ก่อตั้งสมาคมกริยาทหารเรือ, ประธานมูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซีซี เอฟ ในประเทศไทย
อุปนายกสมาคม วาย เอ็ม ซี เอ กรุงเทพฯ, รองประธานมูลนิธิสงเคราะห์ครอบครัวทหารผ่านศึก

ที่อยู่ ๖ ซอยเทศบาล ๒๙ ถนนสุขุมวิท สุมทราปรการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๓๙๔-๑๓๘๓, ๓๙๔-๒๘๗๐

“การทำความดีนั้นไม่มีการสายเกินไป”

๒๗. นางสุดา ศึกษากิจ

เกิด ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

คู่สมรส พลอากาศโทติภาพ ศึกษากิจ หัวหน้าคณะเสนาธิการประจำ ผบ.ทอ.

การศึกษา พยาบาล

อาชีพ นักธุรกิจ เจ้าของโรงแรมสุดาพาเลซ

สังคม กรรมการฝ่ายเศรษฐกิจสภาสตรีแห่งชาติ, กรรมการสภาสังคมสงเคราะห์สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
กรรมการสมาคมแม่บ้านทหารอากาศ

ที่อยู่ โรงแรมสุดาพาเลซ สีแยกสะพานควาย ถนนสุขุมวิท แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๒๗๐-๐๕๔๕

โทรสาร ๒๗๐-๒๐๔๙

“ถ้าเราอยากให้ใครรักเรา เราต้องให้ความรักเขาก่อน”

๒๘. นายสุรจิต พิชญพงศ์ศา

เกิด ๑ มีนาคม ๒๕๓๒

การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย

อาชีพ นักธุรกิจ ผู้จัดการบริษัทบุญเจริญยิ่ง จำกัด

สังคม รองประธานหอการค้าจังหวัดสมุทรปราการฝ่ายการเกษตร

อดีตนายกสโมสรโรตารีเทพารักษ์, กรรมการ กรอ. จังหวัดสมุทรปราการ

ที่อยู่ กม.๓๔ ถนนบางนา-ตราด ๖ หมู่ ๖ ตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ สมุทรปราการ

โทรศัพท์ ๓๘๗-๐๖๖๕-๖

โทรสาร ๓๘๗-๐๖๖๖

“คิดดี พูดดี ทำดี โลกนี้จะมีแต่สันติสุข”

๒๙. นายสุเทพ วงศ์แพทย์

เกิด ๒๒ มกราคม ๒๕๔๐

การศึกษา วุฒิปัตริ์ผู้เชี่ยวชาญสาขาสูตินรีเวช จากประเทศเยอรมัน

อาชีพ นักธุรกิจ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสำโรงการแพทย์

สังคม ประธานมูลนิธิสำโรงรวมใจ

ที่อยู่ ๓๒๐/๑๑-๑๓ ถนนสรรพคุณ-บางนา แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

โทรศัพท์ (บ้าน) ๓๙๓-๖๙๕๓ (ทำงาน) ๓๙๗-๒๑๓๑-๕

“ความสุขเกิดจากงาน”

๓๐. นางสุนิษฐ์ จุลกะเศียน

เกิด ๓๐ มกราคม ๒๕๗๐

คู่สมรส พลเรือโทสมนึก จุลกะเศียน อดีตหัวหน้าสำนักตุลาการ ตุลาการพระธรรมนูญ
หัวหน้าศาลทหารสูงสุด

การศึกษา ประโยคครูการเรือนชั้นสูง

อาชีพ ข้าราชการบำนาญ อดีตอาจารย์โรงเรียนราชินี, โรงเรียนการเรือนพระนคร
(วิทยาลัยครูสวนดุสิต) โรงเรียนสมุทรปราการ

ที่อยู่ ๑๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทรศัพท์ ๓๙๕-๔๕๖๗

“ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม”

๓๑. นางสาวรุติ ช่างรังษี

เกิด ๒๗ เมษายน ๒๕๓๒
 การศึกษา ธรรมศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 อาชีพ ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการกองคดีภาษีอากร กรมสรรพากร
 หุ่นส่วนผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัดสุกมล, กรรมการบริษัทฟาร์เออร์ จำกัด
 ที่อยู่ ๒๖๗ หมู่ที่ ๑ ถนนรามคำแหง ๒๑ แขวงวังทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
 โทรศัพท์ ๓๑๔-๓๙๑๙, ๓๑๔-๑๓๖๓
 “ทำงานทุกอย่างด้วยความตั้งใจ”

๓๒. นายไสวรินทร์ วิเศษสมบัติ

เกิด ๒๖ กันยายน ๒๕๓๑
 การศึกษา อาชีวศึกษาชั้นสูง จากพาณิชยการพระนคร
 อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว
 สังคม รองประธานมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 ทัศนศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาในถิ่นก้นดกร ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
 สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย สมาพันธ์ศิลปินและวรรณกรรมแห่งประเทศไทย
 ที่อยู่ ๑๘๘ ซอยยาสูบ ๑ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐
 โทรศัพท์ ๒๗๑-๓๑๐๐
 “มนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจ ทำกิจการใด ย่อมไร้ปัญหา”

๓๓. นางวนิดา ปวโรดม

เกิด ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘
 คู่สมรส นายวิบูลย์ ปวโรดม
 การศึกษาปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์ จากประเทศไต้หวัน
 อาชีพ นักธุรกิจ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน บริษัทฟาร์มจระเข้และสวนสัตว์ จำกัด
 กรรมการบริหารบริษัทฟาร์มจระเข้และการเคหะและที่ดิน จำกัด
 กรรมการผู้จัดการบริษัทไทยวโรดม จำกัด
 ที่อยู่ ๒๕/๒๕ ถนนสุขุมวิท ๒๖ แขวงคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๒๕๔-๖๗๗๗ (ทำงาน) ๓๘๗-๑๑๖๖, ๓๘๗-๑๑๖๘
 “ธรรมะย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม”

๓๔. นายอดิพันธ์ แสงหิรัญ

เกิด ๒ มีนาคม ๒๕๖๕
 การศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
 อาชีพ อาจารย์ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก
 สังคม นายกสมาคมกำลังสำรองรักษาดินแดนไทย
 รองเลขาธิการสภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย
 ที่อยู่ ๘๔/๑๒ หมู่ที่ ๗ ซอยทองป่าน ๑ ถนนท่าข้าม แขวงแสงแดด เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๔๑๕-๐๒๙๙ (ทำงาน) ๒๒๒-๙๗๔๔
 “งานบริการต่อมนุษยชาติ เป็นยอดงานของชีวิต”

๓๕. นายอดิสร พิพัฒน์วานิชย์

เกิด ๒ ตุลาคม ๒๕๙๖
 คู่สมรส นางอัมภา พิพัฒน์วานิชย์
 การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิศวกรรมเคมี) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการผู้จัดการ บริษัทเอกพัฒนา จำกัด
 บริษัทศักดิ์ศรีอุตสาหกรรม จำกัด
 กรรมการบริหาร บริษัทชั้นมูนเรย์ จำกัด
 บริษัทสกาเดีย เทรเวล จำกัด
 ที่อยู่ ๑๗๕๒/๑๖๗ ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางบำรุ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๔๓๔-๗๒๐๖-๗ (ทำงาน) ๒๕๔-๙๔๙๓, ๒๕๕-๓๑๔๘-๙
 โทรสาร ๒๕๔-๙๔๙๔
 “ซื่อสัตย์ จริใจ ยุติธรรม”

๓๖. นางอัจฉรมย์ วรรณะภัก

เกิด ๗ พฤศจิกายน ๒๕๗๘
 คู่สมรส พลเรือตรีสมพล วรรณะภัก อดีตนายช่างใหญ่ กองเรือยุทธการ
 การศึกษา อาชีวศึกษาชั้นสูง จากวิทยาลัยบพิตรพิมุข
 อาชีพ แม่บ้าน
 ที่อยู่ ๔๒/๑ ถนนสุขุมวิท ๑๐๗ แขวงบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐
 โทรศัพท์ ๓๙๓-๐๖๘๘, ๓๙๓-๒๐๒๘
 “ผู้มีคุณธรรม และความซื่อสัตย์ ยุติธรรม เป็นสัญลักษณ์ของผู้เจริญ”

๓๗. นางอัจฉริยา อนุสุทธิกร

เกิด ๓๑ ตุลาคม ๒๔๙๐
 การศึกษา เลขานุกร จากประเทศมาเลเซีย และประเทศออสเตรเลีย
 อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการผู้จัดการบริษัทเอกรูฟโฮลดิ้ง จำกัด
 ที่อยู่ ๓๘๑/๒๗ ถนนลาดพร้าว ๘๗ แขวงวังทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
 โทรศัพท์ (บ้าน) ๕๓๐-๔๘๗๙ (ทำงาน) ๓๗๔-๙๒๙๕, ๓๗๔-๙๘๓๐, ๓๗๔-๙๘๓๕
 โทรสาร ๓๗๔-๙๒๙๕
 “เปิดใจให้กว้างและพร้อมที่จะฟังความคิดเห็นของผู้อื่น”

๓๘. คุณหญิงอำไพ สุน्यानเศรษฐกร

เกิด ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๙
 คู่สมรส พลเรือเอกโกลน สุน्यानเศรษฐกร อดีตผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ
 การศึกษา เตรียมอุดมศึกษา
 อาชีพ แม่บ้าน อดีตครูโรงเรียนราชินี
 ที่อยู่ ๘๘ หมู่ที่ ๓ ถนนเทพารักษ์ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐
 โทรศัพท์ ๓๙๔-๐๘๕๔
 “ใจเป็นสุข สนุกกับงาน”

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๗๓๐/๒๕๓๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน

ตามที่กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งที่ ๔๗๒/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๓๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้คำปรึกษาหารือแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสมุทรปราการ และช่วยเหลือกิจการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน นั้น คณะกรรมการดังกล่าวได้พ้นจากตำแหน่งตามวาระที่กำหนดไว้ในกฎหมายแล้ว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๖ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนขึ้นใหม่ประกอบด้วย

๑. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเด็กและเยาวชน		เป็นประธานกรรมการ
๒. นายสุวิทย์	พรพานิช	เป็นกรรมการ
๓. นางปิยนุช	ช่วงรังษี	"
๔. นางกฤติกา	สุนทรสารทูล	"
๕. นายกำพล	ลำฟ้าเรืองرن	"
๖. นางจรรยา	รัตมีแพทย์	"
๗. นายจรรยา	ยังประภากร	"
๘. นางฉัตรสุดา	จันทร์ดียิ่ง	"
๙. นางดวงจันทร์	โคมทองดี	"
๑๐. นางธิดา	จันทร์เพ็ญ	"
๑๑. นายนนท์	บุรณสมภพ	"
๑๒. นางนิรมล	พานิชวัฒน์	"
๑๓. นางบรรพพรรณ	รัฐประเสริฐ	"
๑๔. นางบุษผา	นวกุล	"
๑๕. นางบุษบง	มาพบพันธ์	"
๑๖. นางเบญจา	ปิยสิริานนท์	"
๑๗. นางประภา	วงศ์แพทย์	"
๑๘. นางพรรณสิริ	ช่วยปลอด	"
๑๙. นางยุพเยาว์	เรืองจรุงพงศ์	"

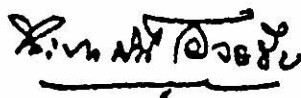
๒๐. นางรมณีย์	สุทธิเทศ	เป็นกรรมการ
๒๑. นางเรือนแก้ว	กฤษณกานนท์ แปรนดท์	"
๒๒. นางลำยอง	หะรินสุต	"
๒๓. นางวิชชุดา	วิเวกเมธากร	"
๒๔. คุณหญิงวัลลีย์	วีระปรีย	"
๒๕. นางศรีพงศ์	ศรีเสริมวงศ์	"
๒๖. นางสมทรง	ชนะมา	"
๒๗. นายสงวน	จันทรานุกูล	"
๒๘. คุณหญิงสงวนศรี	จันทรางศุ	"
๒๙. นายสนั่น	เพชรบัณฑิต	"
๓๐. นายลัจจา	ลิมสวัสดิวงศ์	"
๓๑. คุณหญิงสุคนธ์	ชลออยู่	"
๓๒. นางสาว	ศีกษากิจ	"
๓๓. นายสุรจิต	พิชญพงศ์ศา	"
๓๔. นายสุเทพ	วงศ์แพทย์	"
๓๕. นางสุนิธี	จุลกะเคียน	"
๓๖. นางสาวติ	ช่วงรังษี	"
๓๗. นายไสวรินทร์	วิเศษสมบัติ	"
๓๘. นางวนิดา	ปวโรดม	"
๓๙. นายอดิพันธ์	แสงหิรัญ	"
๔๐. นายอดิศร	พิพัฒน์วานิชย์	"
๔๑. นางอัจฉรมย์	วรรณะภัก	"
๔๒. นางอัจฉริยา	อนรุทธิกร	"
๔๓. คุณหญิงอำไพ	สุญาณเศรษฐกร	"
๔๔. นายสนิท	กรอุไร	"
๔๕. นายเกียรติขจร	ตันดินันตตระกูล	"
๔๖. นางใจฉวี	ถิ่นพังงา	"
๔๗. นายชนะ	รุ่งแสง	"
๔๘. นางถมเจดต์	โปรา	"
๔๙. นางทับทิม	ทัพวงศ์	"
๕๐. นายทวี	บัณฑิตวัฒนาวงศ์	"
๕๑. นายบุญเต็ม	ติวานนท์	"
๕๒. พลตรีประสิทธิ์	ชินบุญ	"
๕๓. นางประวดี	ศิริจรรยา	"
๕๔. นาวาเอกหญิงปราณี	วรุจิ ร.น.	"

๕๕. นางพรณี	สมุทรเสน	เป็นกรรมการ
๕๖. นางมณี	ศรีสมนึก	"
๕๗. นางธนวรรณ	จันทะสุด	"
๕๘. นายวิวิทย์	บรรณารักษ์ณา	"
๕๙. พลโทแสง	ขมะสุนทร	"
๖๐. นางสาวจิตต์	สุทธจินดา	"
๖๑. นายเสงี่ยม	จรัสวัฒน์	"
๖๒. นางสาวรรณา	ชัยสวัสดิ์	"
๖๓. นางสาวพร	รุ่งแสง	"
๖๔. นางสินี	วิริยศิริ	"
๖๕. นายสมชาย	ชำนาญวิทย์	"
๖๖. นางสาวสมพร	วงศ์โชติ	"
๖๗. นางอัมภา	สิทธิไชย	"
๖๘. นายไพวัลย์	ชำนาญวาทกุล	"
๖๙. นายสมชาย	เยี่ยมแสนอุดม	"
๗๐. นางนาฏอนงค์	หิรัญบุรณะ	"
๗๑. นายชวนชัย	วงศ์สายัณห์	"
๗๒. คุณหญิงปราณีต	ศิริธร	"
๗๓. พลตำรวจตรีบำเหน็จ	บุรณพงศ์	"
๗๔. นางสาวจินตนา	มิตรพันธ์	"
๗๕. นางสาวศรีสมบุรณ์	สิทธิไชย	"
๗๖. นางกระมล	ภัทมพงศ์	"
๗๗. รศ. พชรวรรณ	จันทรางศุ	"
๗๘. นางศิริรัตน์	วัฒนากร	"
๗๙. นายอนันต์	โอภาสสกุลชัย	"
๘๐. นางอุไร	คุณานันทกุล	"
๘๑. นางอุทัย	ธำธน์นภา	"
๘๒. นางไพฑูรย์	กัจจปานันท์	"
๘๓. นางสาวพร	ตันตริยานนท์	"
๘๔. นางบุญเรือน	ศรีเฟื่องฟุ้ง	"
๘๕. นางวรรณงาม	ศรีเฟื่องหุ้ง	"
๘๖. นางทัศนีย์	กุลกำมธร	"
๘๗. คุณหญิงสมบุรณ์	สหนาวิน	"
๘๘. นางเพ็ญโฉม	วสันตสิงห์	"

๘๙. นายอนันตชัย	คุณานันทกุล	เป็นกรรมการ
๙๐. นายดำรงค์	พงศ์สงวนชัย	"
๙๑. นางวชิรา	เชี่ยวชาญลิขกิจ	"
๙๒. นายนิศยพร	ว่องวานิช	"
๙๓. นายสมพงษ์	ชาญพานิช	"
๙๔. นางขวัญวรรณ	สิรินากร	"
๙๕. นายสุชาย	ศรีนพริยโยดม	"
๙๖. นางจารุวรรณ	บุญยะภูติ	"
๙๗. นายอนันต์	จันทร์ธานกุล	"
๙๘. นางอังศุมลย์	มกราภิรมย์	"
๙๙. นางยุวเรศ	บุณนาค	"
๑๐๐. นายสมพงษ์	ตรีสมบุรณ์เวทย์	"
๑๐๑. ดร.สมศักดิ์	สิสวัสด์ตระกูล	"
๑๐๒. นายพงษ์ไพโรจน์	รัชตะทรัพย์	"
๑๐๓. นางอุดมทัศนีย์	ยังประภากร	"
๑๐๔. นายประสิทธิ์	บุชาเอียร	"
๑๐๕. นางจุฬาร	บุชาเอียร	"
๑๐๖. นายตระกูล	ประสัคศักดิ์	"

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งนี้ดำรงตำแหน่งตามวาระที่กำหนดไว้ตามกฎหมายมีกำหนดสองปี

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

(นายประภาศน์ อวยชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำสั่ง

ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ที่ ๓/๒๕๓๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำหนังสือที่ระลึกของศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เนื่องด้วยศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้เปิดดำเนินการมาครบ ๔ ปี และมีคณะผู้พิพากษาสมทบเป็นสมัยที่ ๒ แล้ว จึงเห็นควรที่จะทำหนังสือที่ระลึกของศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เพื่อเผยแพร่งานกิจการของศาลให้แก่ส่วนราชการและประชาชนทั่วไป ทราบ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำหนังสือที่ระลึกของศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดี เยาวชนและครอบครัวขึ้น ประกอบด้วย

๑. นางสาวสิริรัตน์ จันทรา	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีย	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๓. นางปิยนุช ช่างรังษี	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๔. นางสาวสุมาณี ทองภักดี	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๕. นายสุวิทย์ พรพานิข	เป็นประธานคณะทำงาน
๖. นายไสวรินทร์ วิเศษสมบัติ	เป็นคณะทำงาน
๗. นางฉัตรสุดา จันทรัตย์	เป็นคณะทำงาน
๘. นายนนท์ บุรณสมภพ	เป็นคณะทำงาน
๙. นางศรีพงศ์ ศรีเสริมวงศ์	เป็นคณะทำงาน
๑๐. นายสุรจิต พิษณุพงศ์ศา	เป็นคณะทำงาน
๑๑. นางนิรมล พานิชวัฒน์	เป็นคณะทำงาน
๑๒. นายเชิดเกียรติ ไชยมั่น	เป็นคณะทำงาน
๑๓. นายสนิท กรอุไร	เป็นคณะทำงาน

ให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดทำหนังสือให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย

สั่ง ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(นางสิริรัตน์ จันทรา)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสมุทรปราการ
แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ขอขอบคุณ

ผู้ให้การสนับสนุนการจัดทำหนังสือเล่มนี้

๑. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาสมุทรปราการ (โดยนายสถิตย์ เดชารักษ์ ผู้จัดการ)	๕,๐๐๐ บาท
๒. นางประวดี ศิริจรรยา (กรรมการสงเคราะห์ฯ)	๕,๐๐๐ บาท
๓. นายอนันตชัย คุณานันทกุล (กรรมการสงเคราะห์ฯ)	๕,๐๐๐ บาท
๔. นายสมชาย ชำนิวิทย์ (กรรมการสงเคราะห์ฯ)	๕,๐๐๐ บาท
๕. นายไพโรจน์ ชำนินาวากุล (กรรมการสงเคราะห์ฯ)	๕,๐๐๐ บาท
๖. นายแพทย์สุเทพ-แพทย์หญิงประภา วงศ์แพทย์	๕,๐๐๐ บาท
๗. นายจรรยา ยิ่งประกาศ	๕,๐๐๐ บาท
๘. นายสุรจิต พิชญพงศ์ศา	๕,๐๐๐ บาท
๙. นายสงวน จันทรานุกุล	๕,๐๐๐ บาท
๑๐. นางธิดา จันทรทิพย์	๕,๐๐๐ บาท
๑๑. นางพรรณศิริ ช่วยปลอด	๕,๐๐๐ บาท
๑๒. นางทับทิม ท้ววงศ์ (กรรมการสงเคราะห์ฯ)	๓,๐๐๐ บาท
๑๓. นายนนท์ บุรณสมภพ	๓,๐๐๐ บาท
๑๔. นางสาวทรง ชนะมา	๓,๐๐๐ บาท
๑๕. คุณหญิงอำไพ สุญาณเศรษฐกร	๒,๐๐๐ บาท
๑๖. นางนิรมล พานิชวัฒน์	๒,๐๐๐ บาท
๑๗. นางศรีพงศ์ ศรีเสริมวงศ์	๒,๐๐๐ บาท
๑๘. นางลำยอง หารินสุต	๒,๐๐๐ บาท
๑๙. นางฉัตรสุดา จันทศิริยิ่ง	๒,๐๐๐ บาท
๒๐. นางจรรยา รัศมีแพทย์	๒,๐๐๐ บาท
๒๑. นางอัจฉรมย์ วรรณะภัก	๒,๐๐๐ บาท
๒๒. นางวนิดา ปวโรดม	๒,๐๐๐ บาท
๒๓. นางยุพเยาว์ เรืองจรุงพงศ์	๒,๐๐๐ บาท
๒๔. นางสาวดา ศึกษากิจ	๒,๐๐๐ บาท
๒๕. นางอัจฉริยา อนุรุธิกร	๒,๐๐๐ บาท
๒๖. นางกฤติกา สุนทรสารทูล	๒,๐๐๐ บาท
๒๗. นางเบญจา ปิยสิริานนท์	๒,๐๐๐ บาท
๒๘. นายไสวรินทร์ วิเศษสมบัติ	๒,๐๐๐ บาท

๒๙. นายกำพล ลำฟ้าเรงรณ	๑,๕๐๐ บาท
๓๐. นายอดิสร พิพัฒน์วานิชย์	๑,๕๐๐ บาท
๓๑. นางสาวจิตต์ สุทธจินดา (กรรมการสงเคราะห์)	๑,๐๐๐ บาท
๓๒. คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีย	๑,๐๐๐ บาท
๓๓. คุณหญิงสุคนธ์ ชลออยู่	๑,๐๐๐ บาท
๓๔. คุณหญิงสงวนศรี จันทรางศุ	๑,๐๐๐ บาท
๓๕. นางสาวรติ ช่างรังษี	๑,๐๐๐ บาท
๓๖. นางบุปผา นวกุล	๑,๐๐๐ บาท
๓๗. นางเรณอแก้ว กุญยกานนท์ แบรินต์	๑,๐๐๐ บาท
๓๘. นางดวงจันทร์ ใจมทองดี	๑,๐๐๐ บาท
๓๙. นายสนั่น เพชรบัณฑิต	๑,๐๐๐ บาท
๔๐. นางสุนิธี จุลกะเคียน	๑,๐๐๐ บาท
๔๑. นางบวรพรรณ รัฐประเสริฐ	๑,๐๐๐ บาท
๔๒. นางบุษบง มาพบพันธ์	๑,๐๐๐ บาท
๔๓. นายอดิพันธ์ แสงหิรัญ	๑,๐๐๐ บาท

สารบัญ

จากหัวหน้าศาล	สิริรัตน์ จันทรา	๔๑
จากใจของประธานผู้พิพากษาสมทบ	คุณหญิงวัลลีย์ วีระปรีช	๔๓
เขาไม่ใช่ลูกผม	จารุณี ต้นตยาภม	๔๕
ปัญหาคดีครอบครัว	นายสุวิทย์ พรพณิช	๔๕
แนะนำสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก		
และเยาวชนจังหวัดสมุทรปราการ	นายเชิดเกียรติ ไซม่น	๕๗
ยาเสพติดกับเยาวชน	นายแพทย์สุเทพ วงศ์แพทย์	๖๒
สตรีกับความเป็นธรรม	เรือนแก้ว กุชยกานนคัท	๗๐
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว		
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว		๗๕
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งผู้พิพากษาสมทบฯ		๑๐๕
ประวัติผู้พิพากษาสมทบ		๑๐๖
คำสั่งกระทรวงยุติธรรม เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์ฯ		๑๑๕
คำสั่งศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว		๑๒๓
ขอขอบคุณ		๑๒๔

● บริษัท กรุงสยาม พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด ●

KRUNG SIAM PRINTING GROUP CO., LTD.

4-10 ราชบพิธ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 2225176-9 โทรสาร (662) 2256554

นายจุมพล เชษฐพงศ์พันธุ์ ผู้พิมพ์โฆษณา 2536

